

BARBARI EI

LIMA AGENS DE VER

borum constructionibus vocibusq; barba
ris & parum vsitatis quæ latina censentur,
quomodo vsitatè & latinè enunciabun
tur, Magistro Barriento Salmanticæ
cathedratio autore.

Inserta sunt & vocabula quædam latina
in lexicis hæctenus non excusa.

*Sp
bro*

Invidia velut ignis altæ petit.

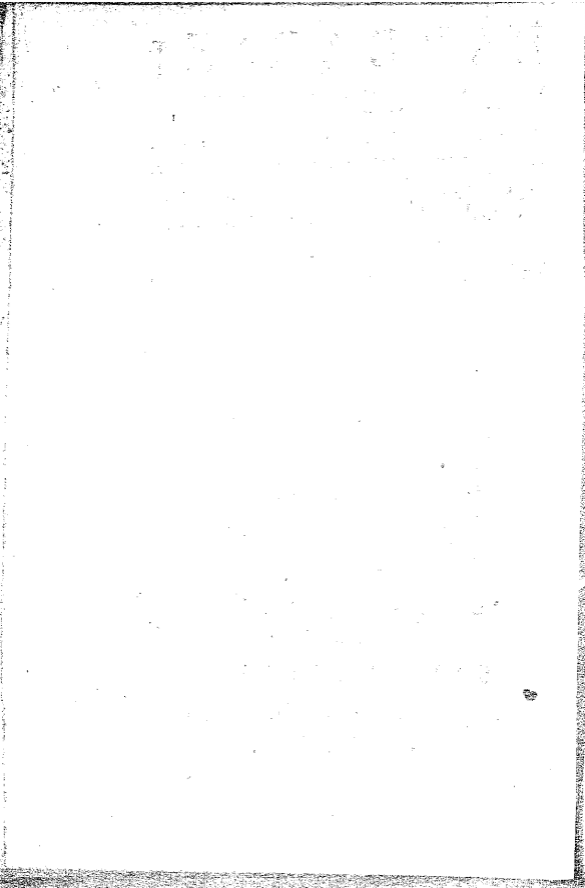
Nec Iupiter omnibus idem.

SALMANTICÆ,
Expensis Simonis à Portonarijs.

Cum Privilegio.

1570.

O el Maestro Hernando de Arze, Professor de lengua Latina y Rhetorica en esta corte de su Magestad, digo que por mandado de vuestra Alteza, he visto y leydo, con toda diligencia y cuydado, estos dos volumines del Maestro Barrientos cathedratico de latin en la vniuersidad de Salamanca: de los quales el segundo volumen contiene tres libros, el primero que se intitula Lima barbarie; y el segundo Breuis sumæ in somnū Scipionis explanationes, y el tercero y vltimo Annotationum Sylua. Los quales no contienen cosa alguna que offenda à nuestra sancta fe catholica, y son muy vtiles y prouechosos, para los que quisieren aprender y saber la lengua Latina, y como à tales se le deue mandar dar licencia, y porque assi me parece y lo entiendo lo firme de mi mano y nombre. En Madrid à diez de Setiembre, de. 1568.

El Maestro Hernando
de Arze.

El Rey

Or quanto por parte de vos el maestro Barrientos, nos ha sido fecha relaciõ que vos aueys fecho y compuesto vn libro intitulado, *Lima barbarici, breuissima in somnum Scipionis explanationes*, y otro intitulado, *Annotationum Sylua*, y otro intitulado, *Synonymorum liber*, y otro de *Periodorum siue ambituum distinctionibus de periodis ordinandis*, de *monetis antiquis ad Castellanas reductis*, de *calēdis*, de *coloribus & eorum significatis*, y otro de *partium orationis Syntaxeos*, los quales eran muy vtiles y prouecho sos a los estudiantes y otras persouas, que los leyessen. Supplicando nos, los mandassemos ver, y daros licencia, para que vos, o la persona que vos nombrassedes, y no otra alguna, pudiesse imprimir y vender los dichos libros, o como la nuestra merced fuesse. Y nos tuuimos lo por bien: y por la presente vos damos licēcia y facultad, a vos el dicho maestro Barrientos, o a quien vuestro poder viuiere, para que por tiepo de seys

años

años primeros siguientes, que corran y se
cuenten desde el día de la fecha desta nue-
stra cedula en adelante vos el dicho mae-
stro Barrientos, o la persona que vos nom-
braredes, o vuestro poder ouiere y no otro
puedan imprimir y vender los dichos li-
bros en estos nuestros reynos, so pena q̄
la persona, o personas que sin tener vue-
stro poder los imprimieren, o vendieren,
o hizieren imprimir, o vender, o traxeren
de fuera parte impressos, pierdá la impres-
sion, y los moldes y aparejos, con que los
hizieron, e incurra, mas cada vno dellos
en pena de treynta mil marauedis, la qual
dicha pena se reparta en esta manera, la ter-
cia parte para la persona que lo acusare, y
la otra tercia parte para nuestra camara y
fisco, y la otra tercia parte para el juez que
lo sentenciare, con tanto que despues de
impresso lo trayga a tassar al nuestro con-
sejo, y mandamos a los del nuestro conse-
jo, presidentes y oydores de las nuestras
audiencias, alcaldes, alguaziles de la nue-
stra casa, y corte, y chancillerias, y a todos
los corregidores, asistente, gouernadores
alcaldes, alguaziles, y otras qualesquier ju-

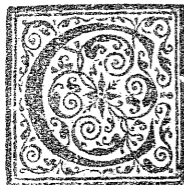
fficias deſtos nueſtros reynōs que os guar
den y cumplan y hagan guardar y cūplir
eſta nueſtra cedula, y contra lo en ella cō-
tenido, no vayan ni paſſen en tiempo algu-
no, ni por alguna manera. Fecha en Ma-
drid, a veynte y ocho dias del mes de Se-
tiembre, de mil y quinientos y ſeſenta y
ocho años.

Yo el Rey.

Por mandado de ſu Mageſtad.

Antonio Perez.

ILLVSTRI AC PRAE
stanti viro Gabrieli Saia Philippi
secundi Catholici, ac potentissimi
Hispaniarum Regis, à summis se-
cretis, Magister Bartholomæus
Barrientus Salmanticæ Cathe-
drarius perpetuam felici-
tatem suamumq̃
bonum.

V M animo suspenso
ac dubio mecum euol-
uerē Saia eximie, cui
potissimūm Apollini
has meas lucubrationum
culas dicarem, doctissi-
mus tu⁹ Caluetus Stel-
la aurem vellit, & admonuit, in nemore
quodam sacro amœnis viretis circumfæ-
pto, inter pinos & arbutta regia, virides
lucos, sylvas sonantes, & mollia prata,
Druidam quendam habitare : qui Persa-

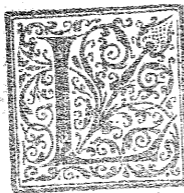
rum Magos, Latinorum sapientes, Aegyptiorum sacerdotes, Assyriorum Chaldeos, Indorum Gymnosophilas, scientia excellenti ac singulari, rerumque peritia & cognitione, facile præstaret & antecelleret. Præterea idem ille exhortatus est, si hæc mea opuscula tutissimum iter conficere exoptarem, & quavis ad Garamantas, Indos & Sarmatas longè lateq; peregrinètur, Caucasumq; & Scythiam penetrent, tanquam numine quodam duce simul & publicâ fide accepta non tantum protegantur, verum etiam fidenti vulcu obuiisque vniuersis ab vniuersis recipiantur. Illi Drusida Thessalâ Tempè colenti offerre non dubitare. Ego vero qui rustica rura, humileteque castas adhuc frequentaram, nec tam præsentis alibi Diuos cognoscere mihi licuisset, timide & cum terrore respondi, nolo aliquid, Gyris & carcere dignam audere ad adyta sua veneranda nunquam deueni, tanto numini nunquam litari, mola salia nec thure nunquam supplicari. Ille autem fortissimus literarum Hercules Stella animum mihi addidit, & tanquam Sibilla AENEÆ viam ostendere est

est pollicitus: & quod pluris feci, in gre-
nium sinumq; tuum has meas nugas incli-
dere, ac collocare ingenue promisit, accepi
conditionem: Limam Barbariei, in Som-
num Scipionis explanationes, Annotatio-
num Syluam, ad te vnicum, tum earum, tu-
meum patronum liberalissimum mitto. Si
supercilio non contracto exceperis, vt ad
illa tua fana ac delubra obseruanda, ex mea
tenui ac paupere literarum officina
maiora opera edantur, in pu-
blicumq; exeant, ef-
ficies.

¶ 5

Lati-

Latinorum auto= rum censura.

Atinus sermo, quē
admodum ceterę
huius orbis res, in-
crementum, statū
ac interitū est for-
tius. habuit (inquam) infantiam, in
qua balbutientibus titubantibusq;
verbis ac blesis sua sensa prodidit.
Floridam, iucundam, ac vigentem
iuuentam, qua clarē, distinctē, prō-
ptē, purē, castē, quod sentiret, ex-
promeret, est nactus: tandem vt de-
lirus, incuruus, vacillans, senex senio
implicatus succubuit. Qui fuerint
in his etatibus autores (de ijs loquor
qui nostra tempestate ad nos vene-
runt)

runt) qui imitandi, qui exigendi, id
erit nobis in præsentia exequendū,
vt Latinarum literarum amatores
quos sequendos ducant, in præ-
mptu habeant. Ne dum linguæ Lati-
næ puritatem, castitatem, candorē
ac elegantiam nancisci volunt, in
Barbaros, sordidos ac viles autores
incauti tanquam in syrtes incidant.
Intelligent tēp vicissim, qui autores
sunt Latini, quos in hac lima imita-
tione dignos putamus, vt eorum
autoritatē sequeremur: & ad quo-
rum normam linguæ Latinę purita-
tem sumus mensi. Principium Ci-
ceroni eloquentiæ parenti iure tri-
buetur: quem vnum tanquam spe-
cimen vnicum Romanæ eloquen-
tiæ candidato^o sequendum duco.

Recti-

Rectissime nanq; de eo Quintilian⁹
li. 10. c. 1. prodidit. Huc igitur specte-
mus, hoc propositum sit nobis exem-
plum, ille se profecisse sciat, cui Cicero
valde placebit. Nam (vt sentio) si re-
dundantem ac vberem & peren-
nem dicendi fontem, plenos & foe-
cundos, ac florentes sermonis Latini
hortos assequi volueris, tres de
Oratore libros euolu: hos sepius
cum perlegissem, nunquam longi-
nunquam fastidiosi sunt visi: quos
Lentuli filio fore non inuitiles, pro-
be lib. 1. ep. 10. testatur idem Cice-
ro: Nihil est ibi, quod fastidium,
nauseam, aut stomachum faciat, tam
quam perdicis aut phasiani prepit
guispectusculum, omnia quae illis
scripta sunt, deuora, gluti, & auidis-
simo

fimo ac inexplebili haustu pota. De
claris Oratoribus & de Oratore, &
de optimo genere Oratorum li-
bri hos comitantur: quos in sinu
interdium, noctu sub puluinari gesta-
dos censeo. Si Latinissimi ac eloque-
tissimi numeros omnes implere vo-
lueris, hos tam obnixè ac perseuerã-
ter commendo, quoniam nihil ibi
quod abijcias, contenas, nihil quod
non obuijs vlnis amplexeris, inue-
nies. Quod etiam in toto Cicerone
actitandum existimo. Cæterum in
alijs ipsius operibus velut apis flores
ita est delibandus atque carpendus.
Ex his autem quos numeravi non
ceram, sed mel Atticum conficies
& contrahes. Libro enim de vniuer-
sitate, hoc posito Cicero protulit,
quod

quod ego imitari nō audebo. Et in
eodē libro, corporatus, pro corpo-
reus. Libro etiam primo de finibus
in finitio pro infinitas scripsit : Quo
vocabulo libenter non vtar. Actio
n^o tertia in Verrem, ab integro Poë-
ticè, pro denuō, aut de integro, Vir-
gilium imitatus pronunciauit : vt.
Magnus ab integro seculorum na-
scitur ordo. Et lib. 4. Tuscu, qua-
stio. accusabilis, pro accusandus. Ip-
se etiam hæc verba non reformi-
dit, amatoricè, & actuosè, pro ama-
biliter, & efficaciter, aut efficienter.
Quem etiam ancillatus sum, & ini-
micantur dixisse, & hæc verba fin-
xisse patiamur tanquam Romani
sermonis repertorem, pro seruire
& subijci atq; inimicum esse. Atta-
cère

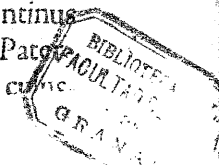
cêre pro silere aut tacere in oratio-
ne pro Fleco. Quam compositio-
nem abhorrebo sanè: vt illam li. 5.
Tuscu. quaestio. Condocefaciebat.
Idem quoque tertio. De Oratore
dulcitus pro dulcedo dixit. & li.
1. De inuent. concinnitus pro cō-
cinnitas. Libro. 2. De inuentione, &
in epistolis ad Atticum, Firmitudo
pro firmitate ac constantia vulgo
vicitur, quod non imitabor. In som-
no Scipionis grates ago, Poëtice ac
Historicè, pro agere gratias. (Nisi
velis pro Cicerone respōdere quod
in nostris in Somnū Scipionis ex-
planationibus scripsimus) Deorū
ibi seniasse, Punicum hominē non
politè locutum decêre. Vt Sallu-
stius in Iugurtino fecit, in Adherba
lis

lis oratione, cum ipsum loquentē
introducitur, sic incipit: Patres con-
scripti Micipsa pater meus. Voca-
tium in orationis principio ponē-
tem: quod in omnibus Ciceronia-
nis orationibus non contingit, nec
in epistolis nisi rarissimè. Quod etiā
in Syllæ oratione ad regem Boc-
chum seruauit: quia cum Barbaro
concionabatur. Ibi rex Bocche ma-
gna nobis est lætitia. In epistolis At-
ticum negligens in loquendo Cice-
ro apparet. In ualeto pro infirma
aut egra, aut incommoda ualeto
utens: quæ locutiones in alijs locis
apud eundem frequentes sunt, in
eisdem etiam epistolis leuamen-
tum inuenies. Nec cum eodem Ci-
cerone

cerone. lib. 2: de Diuinatione miti-
ficato cibo, pro mitigato dicere au-
debo. Et pro Cælio mulieraria ma-
nus, pro muliebris. Et lib. 16. ep. 6.
ad Atti. dū tu muginaris, antiquis-
simo verbo est vsus, pro murmuro
(vt Nonio Marcello placet) Lucil-
lius muginamur, molimur, subdu-
cimur. Festus tamen Pompeius li.
11. pro mugari, & quasi tarde conari
explinat. Si autem obijcias, verba
antiqua maiestatem orationi affer-
re: (Quintiliano li. 1. c. 10. autore) fa-
tor, verum (eodē teste) illa antiqua
verba non debent esse manifesta,
id est, manifestè antiqua. Vt enim
infra ait: nam etiam si potest vide-
ri, nihil peccare, qui vtitur his ver-
bis, quæ summi autores tradide-

runt, multum tamen refert, non fo-
lum quid dixerint, sed etiam quid
persuaserint. Vt cap. ii. eiusdem li-
bri, non si quid vitiosè multum in-
siderit, pro regula sermonis acci-
piendum erit. Quamobrem le-
ctor optime non male docere vi-
deor, si moneam, qui in loquendo
ac scribendo diligentior euadere
velit, non singulares & parum vfi-
tatas voces, & locutiones imitetur,
quamuis grauissimis autoribus sint
in vfu: sed latam dicendi viam in-
grediat, si crimine, ac calumnia
carere libeat. Sin autem ab hac via
diuenterit, nõ id sine autore proba-
tissimo faciat. Post Ciceronè secun-
dũ locũ obtinet Cæsar. De quo op-
time Quintilianus li. 10. c. 1. tradidit
si fo-

si foro tantū vacasset, non esset alius,
qui contra Ciceronem nominare-
tur. Plutarchus in eius vita, secundū
locum in eloquentia obtinere, asse-
nerat. Deinde Sallustius, Plinius Se-
nior, Valerius Maximus, Livi-
us, Quintilianus, Tranquillus, Plinius
Iunior, qui præter pauculas vo-
ces & phrasas in vniuersum imi-
tandi sunt. Tertium locum oc-
cupant, Marcus Varro, Colu-
mela, Iustinus, Solinus, Lucius
Florus, Quintus Curtius, quem
iure Laurentius libro primo, ca-
pitulo decimosextimo de elegan-
tia, facundum scriptorem vo-
cat. Pomponius Mela, Seneca,
Cornelius Tacitus, Julius Frontinus
AEmilius Probus, Velleius Patro-

culus, quem iure optimo Latinif-
simum scriptorem Beatus Rhena-
nus appellat. Sextus Rufus, po-
litus in loquendo sanè vir. In Mar-
co Catone dum antiquas locutio-
nes & verba fugias, cætera Roma-
ni gregis sunt. Cornelium Celsum
Quintiliano puriorem iudico. In
sunt enim in hoc autore multa quæ
abijcias, quod in Cornelio Celso
non facies. Vitruvius, & Apicius
in suæ officinæ vocabulis, alter
in architectura, alter in re culina-
ria, primas continent. De Plauto,
& Lucretio idem quod de Cato-
ne iudicandum existimo. Vergi-
lius, Horatius, Manilius, Ovidius,
Lucanus, Persius, Seneca tragicus,
Silius Italicus, Statius, Tibullus,
Propertius

Propertius, Catullus, Valerius Flaccus, Marcialis, Iuuenalis, præter Poëticam licentiam in omnibus alijs Latinissimi sunt, ac digni quos Latini sermonis candidati sequantur. De minutis alijs Historicis ac Poëtis non opus est in præsentia mentionem facere. Hi qui sequuntur, cum delectu sunt imitandi: Iam enim in eorum temporibus sermo Latinus in senium vergebat, ex quibus Latiniores ac castiores inueniuntur, Lactantius Firmianus, Cyprianus, Diuus Augustinus castus est, Claudianus, Serenus, Gellius, Macrobius, Magnus Aurelius, & Aufonius Gallus, Cassiodorus qui multa eruditione refertus est. Cæteri ea tenus fidem habebunt, quatenus eorum

cendi formæ & verba superioribus
autoribus probetur. Castus est Pal
ladius & purus, in vocabulis rusticis
imitatione dignus. Jurisconsul i
præsertim antiqui illi qui in Dige
stis citantur, non omnino sunt ab
hac censura explodendi, proceres
enim ac præstantes in suorum ne
gotiorum vocabulis sunt: & digni
quos sequamur, ac imitemur:
quos Laurentius euoluissè iure glo
riatur. Post horum tempora qui
scripserunt, in Historia sunt dun
taxat imitandi, in eaq; fidem habe
bunt, in sermonis autem puritate
& elegãtia nihil est quod anxius sis.
in quorum numero sunt Spartia
nus, Lampridius, Julius Capitolinus
Flavius Vopiscus, Sextus Aurelius
Victor,

Victor, Eutropius, Ammianus Mar
cellinus, Vegeti⁹, & alij huiusmodi
quos in illis dūtaxat vocabulis quæ
negotia rerū suis tēporibus nasci fe
cerūt sequemur. Laude ac imitatio
ne dignū Philelphū putamus, quo
niā stapeda (pro eo quod Hispanè
dicimus. estribo) vocabulum finxit
Apud antiquos non inuenimus aut
certe in eorū scriptis adhuc latitat.
Quemadmodū & nos eū ante ne
mo (quodlegerim) receūiorū (pro
eo q̄ His. arcabuz nominam⁹) tor
mētū manuale uoco: quoniā tormē
tū generale nomē est oībus machi
nis saxa, tela, & alia huiusmodi tor
quetib⁹: manuale est qd manū implet
in de vocabulū tormētū manuale du
xim⁹, ut à ceteris tormētis distingua

tur. Sic ego plumbatulas voco His-
los perdigones q̄ echa el arcabuz.
& globulus plumbeus aut plum-
bea glans, la pelota del arcabuz o es-
copeta. Tormentororum maiorum
globos Hispan. Valas. Plumbatae,
arum. nomino: De quibus Vege-
tius lib. 4. c. 8. & lib. 1. c. 17. quas pi-
las plumbeas doctissimè vt cætera
eloquentissimus ac eruditissimus
Caluetus Stella Cæsareæ Maiestatis
Historicus globos tormentarios, in
Aphrodisij commentario Latinis-
simè nominat. Sic puluis incendia-
rius voco, la poluora, vt Vegeti⁹. li.
4. c. 8. oleum vocauit incendiariū,
quod cito incēditur, nem pulue-
rem tormentariū, tū facūcus Stella
Caluetus, tū Petrus Martir dicūt.

A nobis etiam ex cogitatū est pul-
uisculum incendiarium pro pul-
uere minutulo, quem in manualis
tormenti foculo immittimus. Hi-
spa. el poluorin. Sic etiam pro fru-
ctu quod Hispa. la guinda vocatur,
cerasum laureum ex antiquorum
testimonio appellito: quoniam in
Lauro insita cerasus hunc fructum
produxit: quod sic Plinius lib. 15. c.
26. monet. Minus quinquēnio est
(inquit) quod prodicere, quæ vocā-
tur laurea, insita in lauro. Quod & Pal-
ladius li. 14. de insitionib⁹ testatur.
Inferit^r lauro ceras⁹ partuq³ coactō.
Tingit adoptiu⁹ virginis ora pudor
Item in quadam tragœdia de Il-
liberitanorum Maurorum sedi-
tione quam Salmantice egi, tor-

mēticolū manuale voco quē Hisp.
epistolete noīamus. Terēti⁹ est ad
calculū vocādus, vt pote qui, ex
Græcis, quos trāstulerat, plu rima
est mutuatus, quē Latinis aurib⁹ nō
satisfaciūt. In Andri. n. ac. i. sc. i. Cō
migravit huius vicinię dixit, pro in
hęc viciniā: quē loquēdi modū Ci
cero quāuis Terē. familiaris libēter
reformidauit. Ipse nā cōgli. 2. ep. 7. ad
Q Fratrem, in suā cōmigrabis scri
psit. Sic idē Cicero locutionē illā
vt ex Græcis sumptā fugit: qua Te
rēti⁹, Plautū in Mercatore ac. i. sc. i.
secutus vtitur: excessit ex ephēbis.
Cic. tñ pro Archiā Poētā, ex pue
rit excessit, latinus est locutus. Quo
niā ephēb⁹ omnino Græca vox est,
qua & ipse & alij vtitur. Illi enim

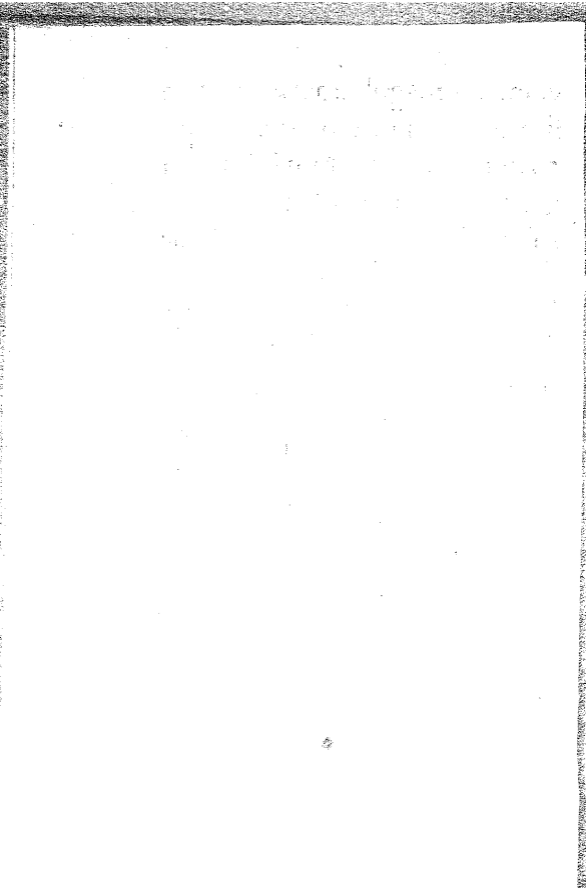
ἔφασκε dicūt. Casibus Græcis, nedū
vocibus, dū latina adsint, Romanū
hominem uti, non oportere, testis
est Ciceroli. 7. ep. 3. ad Atti. his ver-
bis. Venio ad Piræea, in quo magis
reprehendēdus sum, quod homo
Romanus Piræea scripserim: non
Piræeum, sic enim omnes nostri lo-
cuti sunt, quam quod in addide-
rim. Hora. li. 2. ep. 1. imberbes didi-
cere senes latine dixit, Illæ etiā eius
de locutiōes, ab Andria est ancilla
hec, ac. 3. sc. 1. & ac. 4. sc. 5. Et cōcre-
puit ostiū a Glicerio, In eadē An-
dria ac. 4. sc. 1. Militē sub Romano
vexillo stipendia merentem nō re-
dolent, loquendum enim erat per
genitium, vel per nomina possessi-
ua. Eiusdem gregis & illa locutio
est,

est, in eadem And. actu. 4. sce. 5. in
quibus sic illudatis. Cū illudo tibi,
& in te, dicamus, non cum ablati
uo & prapositione. Nec illæ eiusdē
auctoris (in Eunucho. actu. 1. sc. 2.)
dicendi modus in Latinorum bi-
bliotheca est reponendus. Heri vigin-
ti minas pro ambobus dedi. Plau-
tina est imitatio in Pseudulo actu
1. sce. 3. Quia tibi minas viginti pro
amica etiam non dedit Ego sic lo-
querer, ambos viginti minis emi-
vt idem Terentius in Adel. actu. 2
sce. 1. Minis viginti tu illum emisti.
Idem in Eunu. act. 3. sce. 4. coimus
in Piræo, pro in Piræū dixit. Sed
librariorum vitio factum puto,
Cicero namq. li. 7. epi. 3. ad Atti. in
Piræum citat. Hoc enim verbum
sem

semper aculatiuum cum præpo-
sitione in regit ; cū significat simul
ire aut conuenire. Vnde mendam
est etiam apud Iustinum libr. 5. in
foro deinde coeunt pro in forum.
Idem quoq; in Heau. prologo. Tã
tum poterint à facundia dixit, pro
facundia. Et ibidem actu. 3. sce. 2.
nonne ad senem aliquam fabricã
fingit: pro in senem. vt Hora. lib. 1.
epi. 5. locutum inuenio : quælibet
in quæuis opprobria fingere sequeus.
Quod autem Cicero pro Murena
scripsit, ad honestatem finxit te na-
tura, est in alio sensu. Vt idem de
amicitia, fictus ad ipsorum volup-
tatem sermo. Sic tertio de orato-
re. Ad arbitrium nostrum fingere.
Illud etiam eiusdem fugiendū est
in

in Heaut. ac. 4. Sc. 1. Ne expertis partís
esset de nostris bonis, pro expertis no-
strorú bonorum, aut nostris bonis.
Partis enim abundat cū præpositio-
ne, de, & ibidē actu. 5. Sc. 1. suppe-
ditare sumptibus, pro sumptis: Plau-
tus enim in Afinaria. ac. 4. Sc. vlti-
ma sic est locutus, luxurie sumptus
suppeditare. Quādonāphiocverbū
suggerere ac ministrare significat,
actiuū est, post accusatiuū datiuum
gubernans. Quādo autem est Neu-
trum, significat sufficere aut suppe-
to, satis esse. Hisp. Bastar. Datiuum
regit. Sic Cice. ad Heren. Naturæ
suppeditaui, inquit. Et Terē. in Eu-
nu. act. 5. Sc. 9. Vt tuo amori suppe-
ditare possit. 1. Sufficere. Ipse met
in Hecy. ac. 3. Sc. 1. sic loquitur: Quia
enim

enim qui eos gubernat animus, in
firmum gerunt. Ego dicerem, qui
eos gubernat, animum infirmum
gerūt. Illud metui à Chryside, pro
metui Ghrysidem, reprehensione
dignum putarem, nisi Cicero pro
Roscio Amerino sic loquetur. Hęc
sunt prope eranter in hoc autore à
me obseruata. Quem Cic. ad Atti.
lib. 7. ep. 3. propter sermonis elegã
tiam sequendum non iniuria cen
set. Sed sunt in optimo, quoq; auto
re maculæ quædã quasi nœui, quæ
potius decorant scripta, quam de
decorãt. Quæ quãuis illis magnis au
toribus concedantur, nobis sunt
magnopere vitanda.

DE I N C I

piantibus à litera

A.

ABACTIO, onis. non legitur, sed abactus pro abigendi actu. Pli. in Panegy. Cum abactus hospitiū exercebat, est hoc in loco violenta expulsio. Antiquis nunc consultis abigeatus est in usu.

Abalienatio, onis. pro abalienandi actu apud Latinum autorem non vidi.

Abreuiatio, as, minus castum verbum in compositione est. Pro quo Cice. lib. i. de diuinat. breui complecti scribit. Nunc complectar, quod proposui breui. Aut breuius dicere. vt idem lib. 4. de Finibus. Quodq; ego pluribus verbis. intellige dicebat, vt Parado. i. & dicam breuius quam res tanta dici possit. Quintilianus multis in locis simplici vtitur, vt libro. i. c. 9. Qua & breuiare quædam. Et

A lib.

A

Et lib. 5. c. 13. Si callidè tacuisse breuias
se. Cicc. nunquã est eo vsus. Lege no
strũ Synony. librũ in voce Abreuiar.

Abcaueo, es. pro vito, fugio, aut caueo, nõ
Romanum olet vnguentum.

Abdicatiuus. nõ est in vsu pro abdicatus.

Abductio, onis. à verbo abduco nõ legitur

Abemo, is. pro emo obsoletum est, & eius
nomen aberuptio. Quãuis in aliquibus
Lexicis inuenies.

Aberceo, es. pro arceo aut prohibeo, in
vsu non est.

Ab domo venio. Latina locutio est. Titus
Liuus. libr. 24. Tutã atque integra ab
domo venerunt. Cicer. de Anspicum
responsis. Ornati muliebriẽ domo Põ
tificis Maximi emissus.

Abextra. pro extrinsecus aut foris, Logi
corum & Philosophorum est.

Abiectè. Pro humiliter. Hispa. abatida y
baxamente. Latinum est, malè ab ali
quibus non admittitur.

Abominatio, onis. non est in vsu pro dete
statio aut exècratio.

Abiudicatio, onis. Non legi. Abiudico, ab
iudicas, lego.

Ab

Abiugo, as. Antiquum est, pro disiungo & separo, seu abungo. Cicc. lib. 2. epi. 16.

Ad Atti. Ab hoc refractariolo iudiciali dicendi genere abianxerit.

Abiunctio, onis. Pro abscessus, abscessio, seductio non legi. licet abiungo pro disiungo est in usu.

Abiuratio, onis. à verbo abiuro pro re creditam periurio negare apud Romanæ linguæ proceres non legitur.

Ablacto, as. Ecclesiasticum verbum est, latina sunt, à lacte depellere, à mama disiungere. Lege nostra Synonyma in voce delterar.

Ableuo, as. Pro subleuo in vocabularijs inuenies, cæterum ego non legi.

Ablutio, onis. Lege Synonyma nostra in voce lauamento. Non est castum verbum pro lotura, & lauatio, onis.

Abnutio, onis. Abnuëtia. x. & Abnutus. pro negatio seu inficiatio apud auctore idoneum non legi. vide lib. Syno.

Abolesfacio, onis. pro aboleo & deleo nõ est purum.

Abrenuntio, as. Ecclesiasticum est pro renuere, detestari.

**Abfimilo, seu. Abfimulo, non legi pro dif-
fimilem esse.**

**Abfimilitudo, inis, non est in vfu, sed difsi-
militudo.**

**Absoleo, es. Absolesco. Absolefacio, fine
autore verba sunt. Pro defuesco, & de-
fuesfacio.**

**Absono, as. Pro difsono aut difcordo teste
caret.**

**Abfonantia, æ. Nō est obuium pro difcor-
dantia, aut diffenfio.**

**Abfterfius. Pro abftergēs Medicis datur
Abftollo, non legitur, pro aufero, fed eius
præteritum abftuli, & fupinum ablatū.**

**Absurditas, tis. non legi apud autorem
receptum.**

**Abundo, is. non regit gentiuū. Lege Re-
dundo.**

**Abgreco, as. & Abgregatio, onis. pro di-
pelfco & à grege deducere antiquū est.**

**Absento, tas. Rarum verbum est, pro amā-
do, aut ablego. Hic, aufentare. eo vtitur
Claudianus li. 3. de Raptu Proferpine.**

**Ibi, Patrijs procul absentauerat aſtris.
Abftinenter, id est, cum abftinentia. Cice-
ronianum verbum est, quanuis aliqui**

con-

contemnunt.

Abfurde, id est, inepte, male. Hisp. malamente, no digno de oyr. apud Cicero-
nem inuenies. Quam vocem perperam
aliqui vt Barbaram vitant.

Accessorium, ij. intra linguæ Latinæ cā-
cellos non continetur. Accessio, addita
mentum pro eo leguntur. Recentium
Iurisconsultorū est. Cicero pro Sestio,
additamentum inimicorum meorum
dixit. Et. 4. in Verrem. Multi quinque
accessionis cogebantur dare.

Acceptio personarum. Pro discrimē, aut
delectus, non est locutio Romana. Ci-
cero. 4. in Verrem, Omnium rerum de-
lectum atque discrimen dixit.

Acedariū. Barbarum est pro cetaria, orū.
Hisp. ensalada. Pli. lib. 20. c. 20. stoma-
chū in cetarijs sumpta corroborat.

Acicula. Non adhuc apud Latinos mihi
se obtulit. Valla. lib. 1. c. 5. illius memi-
nit. Acus, acus, in vtraque significatione
inuenitur, por el alfiler y el aguja.

Accōmodatē, id est, appos. aptē. Hisp.
quadradamente, cōueniblemēte. quod
verbum vt Gothicum aliqui fugiunt, ve

rum Ciceronianum est.

Accubatio epularis. El cōbite. Phrasis est Ciceroniana. Ci. in Cato. Accubationē epularē amicorū, Romani quia vite cōiūctiōnem haberet, cōiuiiū nominarunt. **Acuitas.** pro acumen, non est Latinū. Hispa. agudeza.

Accusatorie, id est cū accusatione. Hispa. accusadamente, Cice. 4. in Verrem eo utitur. Ne quis hoc me magis accusatorie quam liberē dixisse arbitratur.

Acumino, as. non legi pro acuo, is, sed acuminatus apud Pl. lib. 7. c. 2. lib. 8. c. 35.

Adæquiparo, as. Pro æquiparo non est latini gregis, licet in Lexicis inuenias. Theologorū est, quorū phrasishuiusmodi regulis subijci nō decet. Rebus enim sanctis & diuinis, quas tractant hæc verba que latinis sunt obuia, quadrare, sapientissimè nō possunt. Vt earū sei sum ex acētè explanare valeant, oportet enim Theologos alia verba excogitare, quibus perfectè arcana atque mysteria illa diuina explicare queant.

Additio, oris. Apud Latinum scriptorem non reperio, sed additamentum & accet

accesso apud Cice. Lege Accessorium.
 Adhibeo fidē. nō legi, aliqui asseuerāt, sed
 habere fidē, pro fidere alicui. His. creer
 o dar credito. Quod meminerim apud
 priscū & Latinū autorē non occurrit,
 nisi semel aut iterū, vt infra videbis. Il-
 lud autē Cice. lib. 2. de Diuina. Quod si
 in sonorū visis fides nō est adhibēda. Lo-
 cū corruptū esse, multi putāt. pro habē-
 da. AEmili⁹ Prob⁹ nō contēnēdus scri-
 ptor in Themistoclis vita dixit. Quib⁹
 fides adhiberet. Et Iulius African⁹. li. 2.
 quē D. Hierony. in epistolis citat. Nisi
 qui fidē mūdo pectore adhibuerint. Et
 D. Hierony. in prolo. Euange. Si enim
 latinis exēplarib⁹ fides est adhibenda.
 Ad domū tēdo, aut eo. latinè dicitur. Sue-
 to. in Iulio Cæsare. c. 85. Plebs statim à
 funere ad domū Bruti & Cassij cū faci-
 bus tetēdit. Ci. 6. in Verrē. Mecū ad præ-
 toris domū ferri. Idē. 3. in Verrem. Oēs
 ad eā domū in qua ille diuersabat, pro-
 fecti sunt. Quod autē aliqui docēt, aliud
 esse in, aliud, ad, vt eo in urbem signifi-
 care introitū atque ingressum. Ad urbē
 autem accessum, minimè distitemur,

A

id fit cū verbis quibus adiunguntur, ap
propinquo & accedo, Cic. Phil. 2. Ad
Aquinum accederet, i, iuxta vel apud.
Verū ad in testimonijs à me citatis in-
troitū atq; ingressum amplectitur. Nā
plebs domū Bruti & Cassiiibat; faces in
tro iniectura, ac ædes incensura, quod
iuxta domū nō poterat, sed intras fieri.

Sic in cæteris exēplis. lege In domum.

Adimpleo, es. Rarum est pro impleo, eius
verbale leges apud Lactan. lib. 4. c. 20.

Adoro, as. Poëticū & historicum est, pro
colo, & vëneror, quo nūq; vsus est Cic.
sed lib. 3. de Nat. Deo. Achillē Astypa-
liēses Insulani sanctissimū colūt, scripserūt

Ad postremū, pro tandē aut postremo di-
xit Iustinus lib. 2. & 41. atq; 42. ac 43.

Adūno, as. pro cogere & congregare, ra-
rum verbum est.

Adinuicem, pro mutuo ac vicissim. Hisp.
a vezeso vnos a otros, ecclesiasticū est
vt ibi, Pastores loquebantur ad inuicē.

Adspicio, is. obsoletum est pro valde ca-
pere.

Adulterator, oris. non est Latinum, pro
adulter, aut mœchus.

AElûrus, ri. pro fele. Hisp. Gato. Græcum est, αἰλουρος. eo utitur Gellius. li. 20. c. 7

AEquanimiter, non legi apud proceres illos & linguæ Latinæ faces. Cic. **AE**quid animo & æquis animis pronunciauit.

AEquanimitas, pro animi æquitate. Hisp. Buena voluntad, buenas entrañas. Cic. lib. 6. belli Gal. vt animi æquitate plebem contineant.

AEquiualeo, **AE**quipolleo, es. Literarum censores fugiunt. Pro quibus idem est, & idem valet dicimus, & æquo, as.

AEquivalentia & **AE**quipolletia. Perotus Sipontinus sine teste scripsit.

AEstuarium, ri. non est Latinum, pro hypocaustum. Hisp. Estufa. Est namq; locus Marinus aquis, pelagi inundationibus refertus. Hisp. Estero, aut quo vapores exhalantur. Hisp. Resolladero.

AEstimatorius. pro re quæ estimari potest non est acceptum verbum.

AErusco, as. pro pecunias quærere obsole tum est.

Affabiler. in Latinarum vocum cœtum non admittimus. Latina sunt comiter, auicè, blandè. Hisp. Amorosay hu-

manamente.

Affirmatiuus, reijcimus pro affirmans asseueranus.

Afflatio, non legitur, sed afflatus. His. Inspiracion. Cic. li. i. de d. u. Oracula quæ in influenti diuino afflatus; funduntur.

Affulgētia, pro fulgor nō est Latinis obuiū.

Agniculus, nō legi sed agnellus, apud Plautum in A sinaria. Lege Syno. lib. in dictione Cordero.

Angario, as. pro cōpellerē, siue cogere on⁹ ferre. Hispa. Cargar, o echar a cuestas.

Perficum verbū est, quod in Lucę euāgelio legitur. Et. l. viā sernēda. de priuilegijs veteranorum. ff.

Anchorale, lis. funis est, cui alligatur anchora, à nautis Cable dicitur. Vt Livius li. 7. Belli Mace. tractum anchorale & implicitum remis latus alterū deterfit. Idē lib. 2. Belli Puni. Anchoralia incidunt. Significat etiam (vt optimē noster eruditissimus Antonius in suo lexico tradidit) la boya, corcha, o madero que muestra do esta el ancore o ancla, quod lignū, aut cort. x ex subere fit autore Pli. lib. 16, c. 9. vñs eius anchoralibus maximē

ximè nauium.

Agnus syringiatus, id est, Siphone inflatus quemadmodū saepe vēditur. Apitius li. 8. c. 6. hædulus siue agnus syringiatus, sic præparatur, & coquitur.

Age, numeri multitudinis verbo (& si aliter Lau. li. 2. c. 6. De elegātia sentiat) iūgitur Latinè enim dicitur, age, eamus ad scho-
 las. Cic. in oratione pro Cecina. Age ve-
 ro, nūc inserte oculos injuriā. Idē pro
 Sestio Roscio. Age nūc illa videamus iu-
 dices. Idē ibidē. Age nūc ex ipsius Chry-
 sogoni iudicio Rosciorū factū cōsidere
 mus. Idē pro lege Manilia. Age vero ce-
 teris in rebus qualis sit tēperantia cōside-
 rate. Idem pro Milone. Age nunc iter
 expediti latronis cum Milonis impedi-
 mentis compare.

Agere gratū. nō dicitur, sed facere gratum,
 aut rem gratam, aut gratissimum.

Agibilis, pro re gerenda aut agenda. Hisp.
 negocios Philosophica vox est, vt non
 est in rebus agendis prudens.

Alapa, α. Laure. in Raudensem Latinum
 esse affirmat, quod vocabulum apud fœ-
 licis sæculi Latinos nō legi, sed colaph⁹

In

A

In sacris obuium est. Lactan. lib. 4. c. 18.
eo vtitur.

Aleo, as. non est mihi notum verbum, quā
uis aleator cognosco. Cic. Phil. 2. Do-
mus erat aleatoribus referta.

Allegare, elegantius citare authores, dice-
mus.

Albedo, hanc vocem Latini respuunt, his-
que libenter vtuntur, color albus, cādor

Aliqualiter. pro aliquo modo, aliqua via,
Gothicum est.

Alternatio, pro vicissitudo. Hisp. Buelta o
cosa hecha a vezes, non recipimus, quā
uis verbum alterno legatur.

Alterum tantum. pro tantundem inaudi-
tum est.

Altero, as. pro corrumpo aut alieno Phi-
losophorum est, Cornelius Celsus lib.
7. c. 16. momento enim alienatur exter-
no & inueto spiritu circumdata. Lati-
ne significat variare. Oui. lib. 1. Fast. Ille
faciem suam transformat, & alterat arte.

Ambages, in nominatiuo & accusatiuo, &
in vtroque ablatiue ambage & ambagi-
bus frequens est apud Historicos & Poë-
tas, pro circuitione. Hispa. Cosa hecha

por rodeos. Oratores vitant, pro quo
ambitum, circuitionem, errorem scri-
lūt bis quod legerim eo vsus est *Quin-*
tilianus lib. 3. c. vlti. Nec discentem per
ambages fatigabitur. iterum, in *Decla.*

4. Pro filio. Neque per varias ambages
inde præhensibilem sparsit errorem. Ve-
rùm alij oratores impensè damnarunt.

Amator. non semper est corporis vt *Man-*
cinellus scripsit ibi, mentis amicus erit,
sed amator corporis esto. *Quint. lib. 10.*
c. 3. amator secreti *Demosthenes.*

Amicabilitas, & Amabilitas. pro amicitia,
beneuolentia & amore infrequens ver-
bum est & poëticum.

Amarè. *Hisp.* *A* margamente. *Leges* ibi fle-
uit amarè, sed non alibi. *Lactantius* ama-
rissimè est vsus *lib. 1. c. 2.* illum sibi ama-
rissimè conuiuantem.

Amantissimus. non est quem ego amo (eū
enim charissimū vocamus) sed qui nos
amat.

Ambulatorium, rij. pro ambulacrum aut
ambulatio. *Hisp.* *Paseadero,* non legi ni-
si adiectiuum *ambulatorius, a, m.*

Amorosus. pro blandus & benignus. *Hisp.*
Amoroso

A

Amoroso planè Gothicum est.

Ammodo, pro deinceps ac posthac. Latinis inauditum est.

Amygdala & Amygdalum, pro arbore ferente nucem Græcam frequentiora sunt quàm Amygdalus. li. quæ vox inter scriptores rarissima est.

Anihilare, pro delere, diminuere, verè Romanis inauditum.

Animatus, pro ex animo fuge, pro eo qui habet animam Latinum est.

Animositas, Pro animi magnitudo & magnanimitas, non est Latinum, inter prætibz Græcis omittamus, qui eo libenter vtuntur.

Annullo, as, pro retractare. Hisp. Dar por nada lo hecho, non est castum verbum lege Quasso, as.

Anterior, Grammaticum verbū est, vnde sic illi loquuntur, à parte anteriori, à parte ante, & post. Pro à parte priori, aut superiori, & posteriori. Aut à fronte & à tergo. Hisp. Detras de si, o antes de si, delante de si, o despues de si. Colu. li. 9. c. 15. Vt modo à posteriore modo, à priorere pa-

re parte castrentur. Cic. Phil. 3. A fronte, à tergo, à lateribus tenetur. Cor. Cel. li. 8. c. 22. Si in priorem partem erūpit, à posteriore latus nervus durus & infanus est. Idem lib. 8. c. 1. Infra vero duos processus à priore & posteriore parte habent.

Antiquitus. vt barbarum ineruditi abijciunt, cū sit vtriusq; Plinij, Quintilianij, & Cæsaris verbum.

Antitheus, ei. id est, Dei aduersarius, ab αὐτί, id est, cōtra, & θεός, Deus. Quod apud Lactantium Firmi. lib. 2. c. 10. pro Diabolo leges.

Apparentia, pro species, similitudo. Hisp. Parecer. Vt tiene parecer de hōbre. Hominis speciem, similitudinemq; gerit, Romæ non natum est.

Apis. in recto singulari non legitur, sed apis contra Grammaticos aliter proficientes Martialis testimonio. lib. 13. Epigramma. Pallados à syluis nobile nectar apis. atque Quintiliani in Decla. pro paupere contra diuitē. nulla apis nisi artifex nascitur. & Colu. li. 9. c. 3. Nam quanto grandior apis. & lib. 9. c. 12. Cū
sic

sic apud euadit. Cætera lege in nostra annotationum Sylua.

Apothecarius, pro Pharmacopola. Hisp. Boticario, apud elegantes inauditum est Cic. pro Cluentio. Pharmacopolam circumforaneum dixit.

Apitudo, pro habitudo, habilitas. His. Disposition. Scythicum est.

Apparens, pro euident, expressus, eminent non est valde castum.

Appretio, pro taxo aut aestimo politionis sermonis candidati non admittunt.

Appropriare, pro vendicare, & sibi assumere, Vandalorum est.

Approximo, as, Ecclesiasticum est pro appropinquo.

Argumentor, aris, pro disputo, dissero. His. arguit, arguuntur, aliqui ut scopulum vitandam cõlent, cum libenter eo Cicero alijs utatur, ut actione. in Verrẽ, Argumentandi, dicendi, vbi Aferonius Pedianus, Argumentor est argumentis uti ad rem probandam, idem est dissero, ac disputo, hoc vltimum est rationibus verum disputando inquirere, ut Dialectici faciunt, inde Dialectica à Quintiliano disputatrix dicitur,

citur, idem est discepto, quare Dialectica à Cicerone disceptatrix appellata. Cic. li. 1. de finibus, omnia hæc verba ibi coniunxit, scribens, Sed & argumentandum & accurate differendum, & rationibus conquisitis de voluptate de dolore disputandum putant.

Aqua benedicta. Ecclesiasticorum est, cæterùm Diuus Cyrillus. ep. 70. & Lætan. li. 2. qui cum D. Hieronymo inter ecclesiasticos Scriptores primas in loquendo Latinè tenent, sacra lympha, lauacrum salutare, vel spirituale dicunt.

Aquatius. pro dilutius Sene. lib. 1. natura Quæstionum Cap. 3. Crassius medicamen an aquatius traxerit. Hisp. Mas aguado. Pl. li. 28. c. 9. eo vitur.

Aqueus. pro aquosus, aut humidus, suspiciosum verbum est.

Arietatio. pro occursum. Hisp. Encuentro, o topamiento Latinum est. Senec. lib. 5. cap. 13. natura. Quæstio. modo ipsa arietatio.

Aristôteles, pronuntiandum est accentu in tertia à fine, non debet cadere in vnâ grauem accentus, vt imperitorum vul-

A

gus pronunciat Aristotèles Iuue. Saty.
2. Si quis Aristotēlem similem aut pitta
con emit.

Artificialis. rarum verbum est pro artifi-
ciosus.

Artista, non est Latinitate donatum, pro
Dialecticus. Cic. li. 1. De orato. Acumen
Dialecticorum scripsit.

Ast. Non tantum Poëtarum est, vt Lau. li.
2. c. 17. Cum omnibus Gratias dicitis mo-
uet. Oratores namq; eo libenter vtuntur.
Cic. lib. 3. ep. 7. ad Atti. Ast. nugigeram
manum fuisse. Idem. lib. 3. ep. 15. Ad At-
ti. Astute scripsisti ad me. Quintilianus
lib. 9. c. 17. Ast ego Oratorem volo. cate-
ra in nostra annotationum sylua le-
ges.

Asthmaticus, non vidi pro suspiciosus, aut
orthopnoicus. Hisp. El que tiene asma.
Pli. lib. 20. c. 2. Suspiriosis non prodest.
Idem lib. 23. c. 6. Succus crudorum heni-
bus orthopnoicis, Hydropicis pro-
dest.

Astringere fidem. non legi, sed dare, apud
Ciceronem. Quod mirandum est, cum
Cicero, Terentij sit sumia. Qui in Eu-
nu.

nr. ac. 1. Sc. 2. dixit, meam astringere fidem.

Assuefactio, fugiunt casti, assumunt exercitatio, & assuetudo.

Afystatus, a, m. inclinavit Lactantius. li. 3. cap. 6. & quæ sint Afystatarum exempla quæstionum ἀοίστατοι quod ille interpretatur instabile siue inconstans.

Affocio, pro iungo & copulo Poëticum est.

Audaciter, pro audacter. Hispa. Atreuidamente. lib. 1. cap. 9. Quintilianus improbat, inquiring in hærent tamen quidam molestissima diligentia peruersitate, vt audaciter potius dicant quam audacter, licet omnes Oratores aliud sequantur. Audacter igitur dicendum non audaciter, si Latinos sequi volumus sic obseruatum reperies.

Augifico, pro augeo. Euandri & Carmenæ temporibus datur.

Audibilis, pro re quæ potest audiri, aut audiendus. Hisp. Cosa que se puede oyr, à Barbaris inuentum est.

Augmentatio, Augmentum. pro auctus, aut incrementum. Hisp. Acrescentamié to, apud Romanos non legimus.

Augmento, as. pro augeo non admittitur.

Auxiliator, oris. pro adiutor seu fautor, rarum verbum est.

Auctarium, pro accessio antiquum est.

DE INCIPIENTIBVS.

A. B.

Balbuties, pro lingue hæsitantia. Hisp. Tartajez barbarum puto. Cic. Phil. 3. fuisse cognominatum Bambalione in ab hæsitantia lingue, & sapore cordis. Idem lib. 1. De orat. Hanc hæsitantiam, nature impediméta vocauit, superabat (inquit) impedimenta nature diligentia industriaq; Demosthenes. Non me præterit balbus, & balbutio Latina esse.

Bacarius. Gothicum est, pro trapezita aut mensarius. Hisp. Banquero, o cambador. Pla. in Capt. ac. 1. Scenâ. 2. ibo intro, atq; iutus subducã rariuncolã, quãt illum argenti

argenti mihi ad trapezitā fiet. Lege nostrū Synonymorū librū in voce Banqro Barbitonfor. non admittitur à Latinis, sed tonfor, oris. Hisp. El Barbero.

Beatitudo. frequens est apud Lactan. quod verbum vsu molliēdum esse docet. Cic. lib. 1. De natu. Deo. sic Quint. lib. 8. c. 3. Qualia apud Ciceronē (ait) beatitas & beatitudo, quæ dura quidem sentit, verum tamen vsu putat posse moliri.

Benefactor. Ecclesiastici eo vtuntur pro beneficus, benemeritus. Hisp. el que ha ze bien.

Reformatum corpus. Barbarè dicit vulgus, quod Latine ac eleganter compactum corpus. His. Cuerpo bien hecho, bien fornido. Pli. lib. 7. ep. 24. Atque etiam ultra matronalem modum cōpacto corpore & robusto.

Bibio, onis. non est castū pro potio, onis. aut potus, tus.

Bibo, bonis, & Bibofus. pro bibulus aut potior, toris. Hisp. Bebedor, inusitata sunt vocabula. Combibo, bonis. apud Ciceronem. lib. 9. ep. 25. inuenimus. Lege Gel. lib. 3. c. 11.

Biscoctum. Hispa. Bizcocho. à recentioribus inventum est. Quem parem nauticum appellat Pl. li. 22. cap. 31. Ammia. Marcel. Bucellatum vocitat.

Blanditer, non ita castum, vi blande. Cic. pro Roscio Quinto, blande & concinne est usus.

Blasphemo. Ecclesiasticum verbum est, è Græco sumptum, pro execror aut deo uero. Hisp. Dezir mal de Dios, o de sus santos. βλασφημειο. cum Græci dicunt. Lau. tamen in Raudensem asseuerat, nõ significare execrari, sed verbis contumeliam facere. Hispa. Injuriar o afrentar de palabra. Sed multi in prima significatione sunt nanque germana in terse.

Blasphemia. Ecclesiastici è Græco sumptum pro execratio, aut maledictum. Hisp. El dezir mal de la religion, o de cosas de ella. Vocabula Ecclesiastica intacta seruetur, & à nobis impense colenda, vt sacrosancta sunt.

Botularius, qui botulos facit, & vendit Botulus nanque aut botellus erat farcimen, in suis intestino factum, cum va-

rijs escharum generibus, vt nucleis pineis, vitelis ouium, cepa, pipere, & alijs huiusmodi, que madmodum Apitius. lib. 2. c. 5. faciendum præcipit. His. Morcillas regaladas.

Brauium. Græcum verbum est pro præmium, quo libenter interpretes vtuntur. Vt tibi, sed vnus accipit brauiū. His. La joya, el palio, el premio, el precio.

Breui loquentia. nouum est pro breuitas.

Breuiarium. parum Latinum putat Seneca. lib. 5. c. 39. Sic nunc vulgo breuiarium dicitur. Olim cum Latine loqueremur summarium vocabatur.

Brutum, ti. non legi per se positum in genere neutro pro bestia, pecus, aut animal.

Bursa, æ. non est vocabulum ciuitate Romana donatum βύρσα, ns Græcè coriū significat. Marsupium Latine dicitur, quod cū ex Græco defluerit, à Romanis tñ receptū est μαρσούπιον illi dicūt.

Marcus Varro. lib. 3. c. 17. potius marsupiū dñi exinaniant, quā replēt. Plau. ac. 3. Sc. 3. in Menæ. oboluit marsupium

C

huic isthuc quod habes. Hora. li. 2. Ser.
Saty. 3. Saccus numerorum dixit. Ioculos alij, & sacculum vocant, Latine quidem. Lege lib. Synony. in dictione Borsa.

DE INCIPIENTIBVS.
A. C.

Cacabus, nō est quod alienum. His Caldera, sed olla ubi carnes elixantur in cibum. Pl. lib. 23. c. 6. Succus in cacabo nouo coquitur. Inde.

Cacabulus, diminutium, Apicius. lib. 8. c. 8. in Cacabulo coques. & lib. 6. c. 5. temperabis in Cacabulo. sic & lib. 4. c. 1.

Cachino, onis, pro risor, oris. non legi, Nebriffensis tamen eius meminit.

Calibatos, tus. Idem est quod vita caelebs. Hisp. La viuida sin casarse. eo utitur Lactan. lib. 3. c. 17.

Calculo, las. non legi apud fide dignum autorem: Subducere Calculum dixit Cicero. lib. 2. de finibus. Voluptatū ne calculis subducās praliū ineūt, & inire rationē. Idē cōtra Rullū. Inietur ratio quæ st^o de ve-

de v^{est}ra pecunia. Hisp. hazer, o echar
 cuenta. & lib. 1. epi. 9. ad L^{et}ulum, sub
 ducere rationem. *Rationibusq; subdu*
ctis summam feci cogitationū mearū.
 Calculator reperies apud Martialem
 lib. 10. vbi inquit, Nec calculator, nec
 notarius veloc, maiorequisquam circu
 lo doronetur. & apud Vlpianum Iuri
 fconsultur. .i. vt iurifurandi. §. dabi
 tur. ff. De operis libert. et .i. Præ
 ses. De extraordi. cogni. ff. Sex
 tus Rufus libello de historia Roma
 norum, morem secutus calculatorum,
 qui ingentes summas ære breuiori ex
 primunt. Vegetius. lib. 2. c. 19. hoc ver
 bo calculo, las. est vsus: qui inter auto
 res verè Latinos nō habetur. in his que
 ad rem militarem attinēt, habemus, &
 in illis vocabulis quæ sua ætate sunt na
 ta: idem in alijs scriptoribus facimus.

Calamarium, rii. & pennarium, ri. à recen
 tioribus inuenta puto. Theca vsus est
 Martialis. lib. 14. ibi Sortitus thecam ca
 lamis armare mē mēto. Quæ et theca ca
 lamaria dicitur. Idem Graphiarium di
 xit. Ibidem. Hæc tibi erunt armata suo

C

- graphiaria ferro. Pugillares, & Tabellæ
 erant in quibus antiqui scribebant, vt
 ex eodem liquet in eodem libro.
- Calidariū, vij. aut Caldariū. ij. locus est te-
 pidus in balneo autore Corne. Cel. li. i.
 c. 4. tum transire in Calidariū. nō signi-
 ficat quod hypocastum. Hisp. estufa.
- Caliditas. tis. suspectū verbū est p calor. is.
- Caluo. uis. pro fallo aut decipio antiquū
 est. Priscianus li. 10. eo meminit. & Cal-
 uor deponens pro frustror. traris.
- Cameratum. ti. pro Camera. Hisp. Boue-
 da Scythicum est.
- Cābio. pro commuto & permuto obsole-
 tum est, cuius meminit Priscianus libr.
 10. Hisp. Cambiar, o trocar.
- Cāpsor, oris. Pro argētario, aut trapezita,
 nō legi. Perortus Sipōtin⁹ ei⁹ meminit
- Camino. as. significat His. edificat, o hazer
 à manera de horno. Pli. li. 16. c. 6. acerui
 cōfertistaleis recētib⁹ luto caminatur.
- Camisia, nouum est pro tunica.
- Candifico. cas. pro cādefacio quāuis in ali-
 quibus Lexicis inuenias, ego non legi.
- Canonizare. eo vtūtur rerū ecclesiastica-
 ū scriptores. Hisp. tener, o canonizar

por sancto. Latini scribere numinibus dicunt. Pli. lib. 2. c. 7. Hic est vetutissimus referendi benè merentibus gratiamos, vt tales numinibus ascribant.

Capere in ipso facto. aut In fragātidelicto. Pro deprehēdere aliquem in crimine, Jurisconsultis damus.

Captare arundine pisces, pescar con caña. Ex Oui. lib. 8. Meta. Hos aliquis tremula dum captat arundine pisces.

Captiuo. as. apud autorē idoneū nō legi iuniores eo vtūtur & interpretes pro capio. pis. Tit. Li. li. 21. sex millia hostiū cæsa, duo capta, cū præsidio castrorum. Et infra. Ipse dux militū cū aliquot præsidijs capitur.

Capsula, latinū est, Capsella barbarum.

Capulo, as. est olei fèces postq̄ in cupas recēs iniectum est, despumare. Hisp. def. hezar, quitar las hezes, ex Caro. ca. 67. oleum frequenter capulet. Idem significat decapulo, apud Pli. lib. 25. c. 6. Sæpius die decapulandum. Loquitur etiā de fracibus olei despumandis.

Carentia. x. omnino barbarum est, pro inopia aut defectus.

Caristia & caritudo. vocabula sunt penitus à Latino grege explodēda, pro Caritas, tis. Hisp. careza, o caristia. Cice. lib. 3. offi. in Rhodiorū inopia & fame summaq; annonæ caritate.

Catus, ti. pro felis, lis. Hisp. el gato non legitur. Pli. lib. 11. c. 73. Felis quidem quo silentio quàm leuibus vestigijs obrepunt aëibus, quā occulto speculatu in musculos exiliunt. Vnde Baptista Mātua. Eglo. 1. antiquo quodā modo dixit, Non secus ac muricatus ille inuadere pernan Nititur, hic rimas oculis obseruat acutis.

Catta, tæ. in genere foeminino apud Martialem lib. 13. reperies. Pānonias nobis nunquā dedit Umbria cattas. Aliquos catos cognominatos fuisse olim, prodit Pli. lib. 7. c. 3. Vnde quod apud Cice. libr. 1. Tuscu. quæsti. quidam catus Aëlius Sextus vocatur. Et catus idem erat quod astutus.

Cathedrarius. Recentiorum est, pro cathedrarius: Seneca de breuitate vitæ. c. 9. non ex his cathedrarijs Philosophis.

Census, us. non est agri, aut domus vsus, Hisp.

C Hisp. censo, o renta, o al quiler. id enim est pensio, onis. Suet. in Vesp. c. 23. reprehendenti Tiro filio, quod etiam vrinae vectigal commentus esset, pecuniam ex prima pensione admouit ad nares. Est autem census aestimatio bonorum, quae quis habet, secundum quam tributa pendere quis tenetur. Hisp. pecho. aut significat rem familiarē. Hisp. haazienda. in quibus obuium est apud auctores.

Cepula. Diminutiuum a cepa. Legi saepe apud Apitium libr. 7. c. 6. Palladius in Februario. titulo .23. Cū cepulis mista feminantur. & in Octobri titulo. 11. Cepulae feruntur hoc mēse, significat parulas cepulas, quas olitores. Hisp. cebolino vocant. Semen enim cepearum cepina Latine dicitur.

Cepa, a. legitur in singulari contra opinātes in numero multitudinis tam tummodo inueniri. Colu. lib. 12. c. 10. Vel ascaloniam cepam. & infra, ita vt cepa deprimatur. Pli. libr. 10. ca. 63. sicut viro eruca, pecori cepa. Apitius lib. 5. c. 4. concides cepam.

Cerrus

- Cerrus.** arbor glâdiferâ ex Pli. li. 16. c. 6
- Certamen.** pro præliū dixit Iustinus lib. 7. Primum illi cum Atheniensibus certamen fuit.
- Certioro.** as. Barbarum est, pro certum esse, & certiorē facere. Hisp. certificar.
- Certifico,** as. pro monere aut certiorē facere à Gotthis inuentum.
- Ceruicosus.** sine antiquorum testimonio aliquibus obuiū est. Pro quo durus, inexorabilis, latini vsurpant. Est homo qui nec vi, precario, aut misericordia mouetur. Hisp. hombre cabeçudo, con quē nūca se puede acabar cosa, quē Te re. in Phor. ac. 3. sc. 2. ad viuū expressit, sic. Adeo ne ingenio te esse duro, atq; inexorabili, vt neq; misericordia, nec precibus molliri queas? Cic. pro Sylla. Qui vehemēs in alios inexorabilis in ceteros vilis sum.
- Cervix,** cis. significat partem posteriōrē animalis. Hispa. el cogote, o testuzo, o pestoreio, ex Pli. li. 9. ca. 15. hi membra tum cæsi ceruice & abdomine cōmēdāt
- Charaxa,** x. est fissura & rima. Hisp. hēdidura, o resqbradura à verbo χαράττω, M.

αξω. signo & imprimo, ex Api. li. 6. c. 6
 Et charaxas fauâno mundo siccabis. Vo
 cat charaxas fissuras quas aues quando
 coquuntur faciunt.

Chirurgus, pro vulnerario & medico vul
 nerû. Hispa. çurujano Latinû est, quo
 Celsus li. 7. in proœmio & .c. 11. vtitur.
 Esse autē (inquit) chirurgus debet ado
 lescens. Marti. lib. 1. Chirurgus fuerat,
 nûc est vespillo Diaulus. dicitur & Chi
 rurgus. Corne. Cel. lib. 5. c. 28. Vbi agit
 de struma. Chirurgicus Meges autor est
 Lege nostrû lib. Syn. in voce çurujano

Chiroteca. æ. tam receptum est à recētio
 ribus quâ nō vsitatum ab antiquis. pro
 manica. cæ. Phi. lib. 2. epi. 5. cuius manus
 hyeme manicis muniebantur. Martia.
 lib. 14. Dasty lotecas vocauit.

Cholera. pro bili nō benè vtêris, est enim
 deiectio & vomitus. His. camaras y vo
 mito. de quo Corne. Cel. lib. 4. c. 11.

Cicuritas. tis. pro lenitas, aut lenitudo, m̃
 fuetudo, aut placabilitas, apud ~~angua~~
 Latina primores non reperies.

Circulocutio, circumloquium Grāmatico
 rû sunt vocabula, eis permittamus sic
 loqui.

loqui. Nam vt tradidit lib. 3. de finibus
Cice. Geometra verò, Musici, Gram-
matici, more quoddã loquuntur suo. Pro
his habes hæc Romæ nata, Circuitio, an-
fractus. Hisp. habla larga, o platica por
rodeo. Cice. lib. 2. De diuina. Iam verò
quid opus est circuitione & anfractu.
Idem in Partitionibus, anfractu non lō
go circumscripta oratio. Dicitur & ver-
borum circuitus apud eundem lib. 3.
de Oratore.

Ciuitatensis. Gothicum est, pro vrbis ha-
bitator, aut Urbanus, aut vrbicus, pro
re ad vrbem pertinenti. Hisp. ciudada-
no, o cosa de la ciudad.

Ciuitas. non semper concilium certumq;
hominum significat, sed domicilia con-
iuncta & ipsa moenia. Cice. lib. 3. epi. 4.
ad Q. Fratrem Reus (dicit) si in ciuita-
te licuisset sibi esse. in vrbe. Idem Pro
Ligario. tres legati in ciuitate retinen-
di sunt, aut tres ex ciuitate exterminan-
di. Rege nostram annota. Syluam.

Clens, tis. qui aliquis potentioris tute-
læ se committit. Hisp. allegado. non si-
gnificat el vasallo: quod recte declarat
Cice.

Cice. lib. de Diui. Budæus in secunda
significatione, in Anno. in Pand. accipi
putauit, is dedititius dicitur. Lege Dedi
tius.

Clidium, ij. à Græca voce κλειδίου,
pro thini iugulo iucando sapore com
médato. Hisp. papada, o garguero. Plin.
lib. 9. c. 15. Hi membratim cæsi ceruice,
& abdomine commendantur atque cli
dio recenti duntaxat.

Coæternus. Epitheton est soli Deo con
ueniens. Vnde Lactan. lib. 2. c. 9. rectè
ac latinè eo est vsus.

Coæqualis. pro æqualis aut coæuus non
est castum. Hisp. el. de vna misina edad
y años. Cornelius Nepos in vita Pom
ponij Attrici. Qua ex re pueritia nobis
inter æquales ferebatur. Coæqualis au
tem apud Colu. semel legi lib. 8. c. 14.
Lege Contemporaneus.

Coctanum. ficus est parua. Martia. libr. 7.
Epigra. 52. & lib. 13. epigra. 28.

Cognoscibilis. Suspitiola pars est, pro re
quæ potest cognosci, aut quæ habet co
gnitionem.

Coincido, dis. non legi apud veteres illos

politissimi sermonis repertores. Terē.
in Adel. ac. 4. sc. 4. tot concurrunt verisi-
milia.

Colaphizo. à Græco defluxit *κολάφιζε*
in cutere colaphum dicimus latinè. Lu-
ue. Saty. 9. Nos colaphum in cutimus lā-
bentia crustula seruo. Dicimus etiam co-
laphum infringere secundum Teren-
tium in Adel. ac. 2. sc. 1. Lege nostrum
Syno. lib. in voce Abofeteat

Collisio. onis. pro duorū corporū cōcussu
nō vtimur Sae. e. lib. 6. c. 9. natu. Quæsti.
collisus. dixit ex hoc collisi nubiu. est
Pli. lib. 9. c. 35. collisu margaritarum.

Colludium. ij. Iurisconsulti recētiore
vtuntur. Antiqui autem vocabulum la-
tinissimum vsurpāt collusio. onis. Est
aëtoris & rei litis simulatio. Lege no-
stram Iurisprudentiæ vocum interpre-
tationē in dictione colludere. Vnde ti-
tulus est. De collusione detegēda. Cod.

Collybista. x. Pro mēfario seu argentario.
Hisp. Banquero, o cambiador recentio-
res ex Græco deductum vtuntur.

Combino. as. & Combinatio. onis. Gram-
maticorum verba sunt.

Concussio. onis. in latinorum scriptis non vidi, sed concussus. us. *Pli. lib. 35. ca. 16.* crebro concussu, scripsit. *Philoso. est.* ideo *Sene. li. 6. c. 20. natu. Quest. eo uti tur. & c. 21.*

Comitatio. onis. nō legitur, cū comito & comitor verba frequētia sint. Latini comitatus. tus in vsu habēt. *Cice. li. 6. epi. 19. ad Lepidū.* Si modo tecti satis est ad comitatū nostrū recipiendū. *Quint. lib. 1. c. 2.* Cui⁹ assiduus comitat⁹ etiā illos meliores facit. *His. cōpañia gēte q̄acōpañia*

Comedo. onis. & Comestor. toris. pro comestator, aut ligurio obsoleta sunt.

Cōmanduco. onis. pro sodali & eo qui in eadē mensa comedit, apud Classicū auctorem non euolui, licet *Philephus* evtatur. **Cōmāduco. cas.** pro mandere. *His. mazcar latinum est. Pli. lib. 20. c. 13.* & folia trita & cōmanducata imponuntur. *In eodē libro Idē. c. 12.* Cōmanducatum in sole positum vermes afferre.

Commensalis. pro eo qui in vna mensa comedit, à Grammaticis inuentum est. Latina sunt sodalis, conuietor.

Cōpareo, p̄ p̄resto sū, aut adsum, nō adeò

receptū à puris. & verè Romanis inuenies.
Cōplacencia. pro obsequiū barbarū est.

Cōplexio. Vt à medicis recentioribus ca-
pirur. Hisp. por la cōplesion, mala vox
est, pro firma corporis constitutio, secū-
dum Cice. lib. 3. offi. Idē medici etiā di-
cūt, corpus benè cōplexionatū. Cic. ta-
mē lib. 2. Tuscu. corpus benè cōpositū.

Concatēno est vsus Lactan. lib. 3. c. 17. pro
connecto. is.

Conclatis. eo fere omnes recentiores vtun-
tur, cūm (vt mea fert opinio) fallātur ci-
uis meus, tuus, suus, illius, Romani sunt
vli. Hisp. enudadano que viue cō migo
en vna ciudad. Cice. lib. 1. epi. 9. Ciues
meos & à me conseruatos, dixit. Et in
oratione prima in Catili. Vt te metuūt
oēs ciues tui. & l. 2. de Diui. Dabant igi-
tur mihi veniam mei ciues. Nō dicā cō
ciuis meus est pater tuus, sed ciuis meus

Concordātia, pro hoc vocabulo verè Ro-
mani concentus dicunt. Cic. in somnio
Scipionis. Qui acuta cum grauibus tem-
perans, æquabiliter concentus efficit.
consonantia, o musica.

Conditris. pro quo Cice. lib. 1. de Finibus.

Effectrix voluptatū dixit Lactā. li. 1. c. 5

Terre cōditricē scripsit. Qui autor inter
sacrarū literarū scriptores latinissim⁹ est

Confessor. Est pœnitēs, qui peccata cleri-
cō aut fratri pādīt, & manifestat. Nō est

auditor pœnitentium, vt vulgus autu-
māt. Et hæc vox est suspecta. Pro eo

Cic. li. 2. de Inuentione, cōfitens est vsus
Configuro, as. leges apud Colu. libr. 4. c.

28. & Lactā. lib. 1. c. 17. Simulachra con-
figurata sunt.

Congruus. a. m. pro congruens. entis. &
aptus rarum verbum est.

Congruē. vox est non latini grecis, con-
gruē loquitur dicunt aliqui. Cic. tamē,
congruenter suis scriptis lib. 3. de Ora-
tore mandauit. Hisp. conueniblemēte.

Connexe. nō ita iure Latio donatū est, vt
cōserte & cōtexte, quibus vtitur Cice.
lib. de Fato cū inquit. Oia naturali colli-
gatione cōserte, cōtexteq; fiūt, signifi-
cāt Hisp. enlazadamēte, trauadamēte.

Connumero. obsoletum est. Numero sim-
plex verbum frequens in vsu est.

Consequenter. pro deinceps. Hisp. consi-
guientemente. Iuriconfultorum est.

C

Consequentia. *æ.* Latina vox est, pro Dialecticorū conclusione Cic. li. 1. de Diuisiuis monumentis mandauit, quē imitatus est Lactā. lib. 2. c. 6. sic suorum argumentorū consequentiam non viderūt.

Consortium. *ij.* rarum verbum est, cæterū Latinū. Apud Iuriscōsultos enim & Lactan. 7. c. 20. & Cor. Cel. leges. Verba quib⁹ latinissimū gaudēt, sunt, Cōsortionis. & cōsortiatio. Cice. offi. li. 1. cōsortiationem colere, & cōsortiatio hominum & communitas scripsit Pl. li. 9. c. 1. Hominum quadā consortione, dixit.

Consiliarius. pro delibero, consulto aut decerno Philosophorum, & Græcarū literarū interpretum, non latinorū est.

Constellatio. *onis.* Astrologi vsurpāt pro situs cæli, situs stellarū, dispositio, aut conuersio cæli, quæ Ciceroniana sunt, in somnio Scipionis.

Contentus sum. sine Ablatio Barbara est phrasis, pro satisfecisti, placuisti. Ci. li. 2. ep. 8. ad Quint. Fratrem. In defendendo moroso homine cumulate satisfecimus. Aut mirificè satisfecisti & præclare. Ex eodē in eodē libro. ep. 6. Vel plus iusto placui

placuisti. Vt Hor. li. 3. Carmi. Ode. 7. at
tibi ne vicin⁹ AEnipeus plus iusto pla
ceat caue. Aut sic eloquemur, cōtentus
sum tuo respōso, tua opinione, aut re
sponsum tuū mihi arrisit.

Contagies. ei. pro contagio. onis. rarū est,
sicut & contagium. Hisp. el tocamien
to à apegamiento, aut genus morbi, qui
ex contactu nascitur. Hisp. roña. Lege
nostra Syno. in dictione. To camiento.

Contemplatiuus. pro contemplans aut cō
siderans rarissimum est

Cōtēporane⁹. apud Fidedignū autorē nō
reperi. pro esse per idē tēpus, aut equalis
illorū tēporū. Hisp. por cosa q̄ fue en vn
tiēpo, o de vn tiēpo. Cice. de Claris orato
rib⁹, duo fuerūt per idē tēpus dissimiles
inter se. & lib. 1. de Diuina, & qualē tēpo
rū illorum. Titus Liuius lib. 22. Fabium
equalem temporibus huiusce belli. Di
cimus etiam fuerunt in eadem ætate. Le
ge nostra Synony. in dicti one De vn mis
mo tiempo, o edad.

Continuè. pro continenter aut assiduè.
Hisp. continuamente, o continuadamē
te non est latinis obuium.

- Continuitas.** pro continuatio rarum est.
- Contractabilis.** non memini legisse nisi apud Lactan. lib. 2. c. 9.
- Contractus.** quādo non sumitur pro compressus. Hisp. estrecha cosa, sed vt aliqui eo vtuntur pro cōmercium, & res contracta, Hisp. el contracto. Canonistarū & Iurisperitorum est.
- Contradictorius.** pro contrarius, pugnās, dissidens. Hisp. cosa contraria quo Logici vtuntur Barbarum est.
- Cōtextura.** pro cōtextus non castū duco.
- Contrarior. aris.** pro contrarius sum non vtuntur eo docti.
- Contrarietas. tis.** Pro repugnātia & aduersitas. Hisp. contradiccion, o cōtrariedad Dialecticorum est.
- Contribūlis.** pro tribulis. Hisp. parrochia no, o el q̄ es de vn barric, o parrochia. non vidi.
- Contributio. onis.** pro eo quod simul tribuitur, aut tributū. ti. Iuriscōsultorū est.
- Contumelior. aris.** pro vexare aliquē contumelijs, aut iacere contumeliā. Hispa. injuriar, o afirētar nouē a Barbaris inuētū est. *Legē Synonyma in voce Injuriar*
- Conuen

Conuētio, onis. pro pactum. pactio, aut cō-
 uenta, torum. Iurisconsultorum voca-
 bulum est, vt leges apud Vlpianum de
 pactis. ff. Ceterum non damno quod Iu-
 risconsultorum sit. Dum in digestis re-
 periatur, quos multis in locis & locutio-
 nibus imitandos censeo. Hæc enim
 volumina casta sunt & pura: præcipue
 leges quæ ab antiquis legum autoribus
 conditæ fuerunt. Quæ eruditionis, exco-
 lendæ facundiæ, amplificandiq; sermo-
 nis Latini causa, sæpissime euolui: sed vo-
 cabula Ciceronianâ ponimus, & quæ
 oratoribus sunt obuia, reliqua fugien-
 tes, dum oratoria sint in promptu. Pa-
 ctum siue pactio tradente Cic. lib. 2. de
 Inuentione, est quod inter aliquos con-
 uenit, quod iam ita iustum putatur, vt iu-
 re præstare dicatur. Hisp. Concierto, cō-
 uenencia o contrato. Hæc verba sic dif-
 ferunt. Vlpiano. l. 1. De pactis. ff. sic do-
 cente. Pactio est duorum plurimue in
 idem placitum & consensus. & l. pactū.
 De pollicitationibus. sic scripsit. Pactū
 est duorum consensus atq; conuētio. &
 l. 1. De pact. sic docet. Conuentionis ver-

C

- bum generale est ad omnia pertinens.
 De quibus negotij contrahēdi, transigē
 diq; causa consentiunt qui inter se agūt.
Conuersor, aris. pro consuetudinem habe
 re. Hisp. Comunicar o conuersar rarum
 est, apud Colu. lib. 9. c. 11. legitur. Dū cō
 uersari cōsuescant, nomen ab eo descen
 dens conuersatio frequens & apud pri
 marios rei literariæ viros.
Conuerso, as. infrequens est, tantum con
 uersans, tis. legi.
Cordialiter. pro ex animo. Hisp. De cora
 çon ex Barbarorum officina manasse
 clarum est.
Cordicitus, etiam dāno, quanuis in aliqui
 bus lexicis habeatur.
Cordialis non legi.
Corporalis, non ita elegans vt corporeus,
 quanquam Lau. lib. 4. c. 98. inter ea dis
 criminat assignat.
Correcte, non reperi apud autorem insi
 gnem, pro quo. Cic. De optimo genere
 Orato. emēdate vtitur. Vt pure & emē
 date loquere.
Correlatiuus. Dialecticum verbum est, pro
 sub eadem rationem cadens.

Corref-

Correspondeo, ex Vādalicis typis defluxif
se opinor. Latij primores, consono, as.
respondeo, es. concordo, as. consentio,
tis. sunt pro eo vsi. Latinorum princeps
Cic. in Catili. sic est locut⁹, vt omnis ora
tio moribus consonet.

Crastino, as. pro dies deducere. His. Traer
en largas o alargar tiempo, non reperi
apud autorem præstantē. Cic. lib. 1. Aca
de vt contra omnium sentētias dies. ple
rosq; deducerent. Compositum pro cra
stino legitur.

Crebre, pro crebro nō inuenitur. Vitru. li.
8. c. 2. crebriter dixit, quod nō imitatur.

Credo, quod venis, quod audis: rarus est di
cēdi modus, qui elegāter per infinitū cō
ficitur. Credo te venire, audire, Cēsar tñ
Belli ciuilis. lib. 3. hāc phrasim nō fugit
inquiens. Credo quod hęc præter spem
acciderant.

Crementum. pro incrementum Gramma
ticum verbum est.

Criminalis, non legi pro criminosus.

Criminator, toris. apud Laclā. leges li. 3. c. 4

Crucifico. pro tollere in crucem aut suf
figere cruci Barbarum est. Lege librum
nostrum

nostrum Syno. in voce crucificar.

Cruſta, tæ. non eſt idem quod cortex, vt aliqua diſtionaria volunt. Cruſta eſt integumentum quod ex putredine & con-
tritione alicuius rei fit. Hiſp. Cubierta, aut ponitur pro tegumento alicuius ma-
teriæ manufacto vt cruſtæ parietum. Hiſp. Capa de barro hieſſo o cal. Eſt etiã aliquorum animalium operimentum, vt locuſtæ, & aliquorum piſcium.

Cruſtularius, qui artocreata & alias cupe-
dias vendit. Hiſp. Paſtelero, mel coche-
ro. Seneca. lib. epistoſarum. 57. Botula-
rium & Cruſtularium & omnes popi-
narum inſtitores.

Cruma, atis. Caſtañeta o Caſtañuela que ſe
da baylando. Mart. lib. 6. De Theleſina,
edere laſciuos & bethica crumata geſt^o,
& Gaditanis ludere octa modis. Deſcen-
dit à verbo *negouer* quod eſt pulſare.

Cubatio, onis. pro cubitus aut cubatus non
eſt caſtum. Hiſp. El acostaſe. Pli. lib. 28.
c. 4. Supini cubitus oculis conducunt.
Idem li. 10. c. 57. Medicina in fame, cuba-
tus in fumo.

Cum reuerentia. Barbare dicitur pro hono-
re di-

re dicto. Pli. li. 28. c. 8. hæc sunt quæ retu-
lisse fas sit, Ac pleraq; ex his non nisi ho-
nore dictio.

Curabilis. non profertur Latine, pro cura-
tionem recipiens, aut admittens. Corn.
Cel. lib. 3. c. 12. Ideoq; tutissimæ sunt ma-
ximèq; curationes admittunt, non di-
xit curabiles. Alijs medicabilis vocabu-
lum est in vsu. sic Oui. dixit. Hei mihi
quod nullis amor medicabilis herbis.

Curiositas. pro cura, rarum verbum est.

Cymatilis, significare vestē vndulatā, quā
Hisp. Dicimus Chamelote, negat Bay-
sius. Est nanq; vestis cerulei coloris, qua-
lis est vnda aquæ marinæ Kyma enim
Græce, Latine fluctus sonat. Hanc do-
ctissimus Viues vocum Latinarum ar-
chitectus & repertor eruditissimus Ca-
priliam vocat, quoniā ex caprorum pi-
lis conficiatur. Pli. li. 8. c. 48. Vestis vn-
dulata protulit inquiring: Vndulata ve-
stis primò lautissima fuit.

Cybiūm. Est tessella facta expiscium car-
ne. Hisp. Taraçon quadrado ex Pli. lib.
9. c. 15. Pelamides in Apolectos particu-
latimq; con sectæ in genera Cybiorum
dispar-

D

dispartiantur. Apoteles ne hoc te torqueat thynus est grandior. de quo Idem Pli. lib. 32. c. 4.

DE INCIPIENTIBVS.
A. D.

Damnifico, à Perotto Sipontino in suo Lexico sine teste ponitur pro damno aut noceo.

Dare bibere, & dari ad bibendum, nō sunt locutiones damnandæ. Titus Li. lib. 40 Nihil prius petierunt à prætore, quam ut bibere, sibi iuberet dari. Marcus Cat. lib. De re rust. c. 89. & meridie bibere dato. Teren. in And. act. 3. Sc. 2. quod iussi ei dare, bibere. Pli. lib. 30. c. 10. Bibendū dedere, & lib. 20. c. 14. bibendum dato. Pro hac locutione Quintilianus. lib. 7. c. 3. dare potionem est usus, & dare potum. Pli. lib. 17. c. 26. & dare potui. Cornel. Cel. lib. 2. c. 13. & Pli. lib. 21. c. 20. & Colu. lib. 9. c. 8. autoribus, enunciatur. Quas orationes Barbaras esse, multi opinantur, cum fallantur, ut vides.

Dare

Dare alapam. pro infringere colaphū. His.

Dar bofeton, o bofetada, o abofetear Ec-
clesiasticum est. Pli. lib. 3. ep. 14. sed ip-
sum Macedonem tā grauiter palma per-
cussit, vt penè concideret. Lactan. lib.
4. c. 18. Illa Sybilla verba, *δώσουσι δέ
θεῶ ἐπισηματα* sic explanauit. Dabūt
Deo alapas. Lege lib. Synony. in voce
Abofetear.

Dare copiam. Poëticum est, dare potesta-
tem, aut facultatem, vel facere, oratoriū
est. Verg. lib. 1. AENEI. Post quam intro-
gressi & coram data copia fandi. Teren.
in prologo Heau. Date copiam crescen-
di nouarum. Verum aliter apud Orato-
res. Cicer. Phili. 8. Facere omnibus sui
conueniendi potestatem. Idem. 4. in
Verrem. Facultatē fecero. sic apud eos-
dem, dare potestatem & facultatē repe-
ritur. Lege. li. Syno. in voce Dar licen-
cia.

Dare saluum conductum, pro dare fidem
publicā, barbare effertur, Sallust. in Ca-
tili. De coniuratione iudicaturum, si fi-
des publica data esset. His. Dar seguro,
o seguridad, o saluo conduto.

Dare

Dare potestatem. Latinè pronunciamus, quauis Lau. lib. 3. c. 75. negat. Terent. in Phormi. ac. 5. Sc. 9. Vterq; sibi potestatem eius habendæ dare. Idem in prologo Heau. Date potestatem mihi stariam agere, vt liceat per silentium. Plau. in Asina. ac. 5. Sc. 1. Quoniam tibi potestatem dedi. Idem in cap. ac. 5. Sc. 1. Poteris & ego potero, & Dij potestatem dabunt. Cic. pro Cluentio: Simul ac potestas primum data est. Et iterum Ibidem. Quæcunq; dicendi potestas esset data. Et pro Quintio, alicui vir respirandi potestatem dare. & pro domo sua. Hanc vos tribuno potestatem dabitis? & contra Bullum, si vobis ex omni populo potestas deligendi esset data. Lau. lib. 4. c. 18. potestas concedit inueniri.

Dare operam literis. Recentiores sic loquuntur. Cic. de claris orato. Ego autem Iuris civilis studio multum operæ dabam, dixit. & in lib. de Senect. In literis elaborare. Tandem cum multis alijs dativis coniunctum inuenio, non cum literis. Sed analogia dici fatemur.

Debellatrix. Pro bellatrix non est Romani gre-

congregis, quamuis do bello fit in vsu.

Debilit. pro remisse, lente. Hisp. Floxa
 o flacamente suspectum verbum est. le-
 ge. lib. Syno. in voce Flacamente.

Decapulo, as. Vide capulo, as.

Dceptio, onis. pro fraus non legi.

Decimo. as. apud probatum autorem non
 vidit, pro decimam partem accipere. Hisp.

Diezmar. Latine dicitur. decimū queq;
 legere, aut decimas accipere.

Dedecens, tis. a verbo, dedecet, bat. non in-
 ueni, sed indecens indeco us, turpis. Hisp.
 Cosa que no esta bien, ni parece bien.

Bedecorus. pro ignominiosus non est ad
 modum receprunt.

Dediticus, qui alterius voluntate & impe-
 rio se committit. Hi. V. a sallo o el rendido

Ces. li. i. bel. Gal. Si per populū Ro. stipē-
 diū remittatur, dediticij subtrahentur.

Defectuositas. pro defectus malum verbū
 est.

Deforis. pro foris extrinsecus. Hispa. De-
 fuera Vandalorum est. Euolue. lib. Syn.
 in voce Defuera.

Degustatio, onis. non legi. Degusto, as. fre-
 quens pro gustare & libare.

Deitas. pro diuinitas Theologi bene excogitarunt.

Deifico, as. pro in diuos refero, aut consecro, excogitatum verbum est.

Delectabilis. pro habens delectationem, aut iucundus, suspectum verbum est.

Delector, taris. deponens pro delecto. *ad.* adhuc ego non legi, quanquam erudi-
simus Antonius Vebriensis. lib. 4. eius meminerit in. 4. verborum deponentiũ ordine, sed est passiuum a delecto.

Dementio, tis. pro insanire. His. Enloque-
ceratum verbum est.

Deplano, as. pro sterno. Hisp. Allanar La-
tancio est familiare verbum. lib. 4. c. 12.
Ego ante ibo & montes deplanabo ver-
ba sunt domini apud Esaiam. Alia com-
posita leguntur apud ceteros Latinos,
complano, & explano, cum plano sim-
plex non legatur.

Deputatus. pro certus, destinatus. His. De-
terminado y cõstituydo barbarũ puto.

De repente. Latine dicitur. Cice. pro Q.
ligario. Initium versus tu de repente ir-
rupisses. Terent. in Hecy. ac. 4. Sc. 1. ita
corripuit de repente tacitus sese ad fi-
liam

liam. & ibidem, si is posset ab eo fete de
repēte auellere. Plau. in Mene. ac. 5. Sc.
2. Ei ecce de repente tantus morbus inci-
dit. Idem in Mostel. ac. 2. Sc. vltima Atq;
ille exclamat de repente. Quos latinissi-
mos autores imitatus est Ci. pro Q. Liga-
rio. Tu de repente irrupisses, & clama-
re cœpisses. Sic. lib. 1. De diuina.

Derisio, onis, pro derisus, us. aut deridicu-
lum. Hispan. Burla, escarmo, o mofa,
non Latinis placet, licet derideo, & de-
risor obuia sint.

Descendētes, pro posteri, orum, nepotes,
potum. Hisp. Venideros, descendientes,
Barbari eo vtuntur.

Desidiose, pro lente, pigrius. Hisp. Perezoso-
famente rara vox est.

Destruccio, onis, pro ruina, excidium à ver-
bo destruo non deducitur.

Destructor, oris. non Latini à destruo na-
sci voluerunt, pro perditor, oris.

Deterioro, as, pro detero, is. aut deterio-
rem facere. Hispan. Empeorar, o hazer
peor, istis vocabulorum excogitatori-
bus relinquamus.

DetraCTOR, oris. qui absentis famā corrodie

D

Hif. Maldezidor, o maldiziente, aliqui bus sine autorum testimonio placet, ego libentius obrectator vtar. licet aliqui in suis Dictionarijs collocarint.

Detrimentosus. dictio est sine autore. ex cogitata pro deterius, nec me praeterit detrimentosus positivum apud Cesarē li. 7. Bel. Gal. reperiri. Nos enim Latinarum dictionum custodes sumus, non repertores

De verbo ad verbum. pro ad verbum, ad literam, lingua Latinae ignaris est omitendum.

Deusio, as. pro deusum esse. Hif. A partarse de lo recto, aut declino, & deflecto, & de uito, non ex Latinorum grege est.

Deuotissime. pro religiosissime Lactan. scripsit lib. 2. c. 7. Cicero tamē lib. 2. De inuentione. religiosissime usurpat. Templum (inquit) Iunonis quod religiosissime colebant.

Deuotus. Latine est idē quod deditus. Hif. Offrecido. Ci. li. 3. Tuleu. deuotus & donatus studijs. & in Catili. Initiata sacris ac deuota sit. Est enim idem, quod destinatus & deditus. Est etiam idem quod execrandus. Hif. Cosa maldita.

Dictamen

Dictamen, pro intelligentia cōmuniſ, aut ſumma ratio. Hiſp. Lo que la razon mā da à Latinis non uſurpatur.

Dicitur, pro deducitur, aut oritur, vt verbum dicitur à verbero, non caſtam locutionem puto.

Dieſco, cis. pro luceſcit, à Gothiſ fabricatū eſt.

Diffamo, magis elegans eſt infamo.

Difficulto, as. non eſt Latinum.

Digero, riſ. non t. ntum eſt diuidere, ac di ducere. Hiſ. Repartir, ſed concoquere.

Hiſp. Digerir. Quint. lib. 10. c. 1. vt cibos manſos ac prope liquefactos demittimus, quo facilius digerantur. Corn. Cel. li. 3. c. 4. ex eo celo quo magis digerint.

Dignus honoris. pro honore rariffima eſt locutio. Quod autem Eraſmus in libello de conſtructione regere genitiuum docet, citatq; Ciceronem ſic loquentem, hunc vnum eſſe in hac ciuitate dignum huius imperij, de eſt ibi gloria.

Ouidiuſ dixit. Militia eſt operis altera digna tui.

Diaculo, as. pro diluceſco, id eſt, diem fieri incipi. Hiſp. Amaneſcer, antiquum

se obsoletum est, quo Gellius li. 2. c. 29. utitur.

Directura, z. pro directione. Hisp. Derecho. Julius Frontinus lib. 1. de aquæ ductibus scripsit sic, sed veteres humiliorē directura perduxerunt.

Direptio, onis. pro præda. Hisp. El sacro mano ex Cic. lib. 4. ep. 1. Urbem sine legibus, sine iudicis, sine iure, sine fide, relativam direptioni.

Diripio, is. Hisp. Dar sacro mano ex Cic. li. 16. ep. 11. Patriam ipsam, vel diripiendā, vel inflammandam reliquimus.

Discordantia. pro discrepantiā. Hisp. Desentonamiento. Latini non recipiunt.

Discooperio, is. pro detego apud probatæ fidei autores non inuenio.

Disconueniens. pro discors, alienus, à Latinorum penetralibus exclusum est.

Disparitas. pro varietas, non legi.

Dispenso, as. est contra leges aliquid iubere, pro quo Cic. & Livius, legibus solvere habent.

Displicentia, z. pro tardium, aut contemptus Hisp. Fastidio, meno precio, o descomento, non est frequens: Apud Senecam. li.

i. c. De stabilitate mundi reperitur.

Disquiro, is. elegantius ac vsitatius est exquiro. Hisp. Inquirir alguna cosa diligētemētē.

Ditesco, cis. V sitatius est diues fio, aut rem augeo. Hisp. Enriquecerse.

Diagor, aris. pro vagor aut erro, apud autorem classicum non vidi.

Diuerfimodē. pro varie & diuerse Latinis inauditum est, licet aliquibus recentioribus non displiceat.

Diuersifico, as. pro vario, as. Scythicū est.

Diuersitas. elegantius est varietas.

Diuinator. pro diuinans, vates, aut hariolus non legitur, licet aliqua dictionaria eius meminerunt. Cic. lib. 3. de diui. Vt prædicta essent à diuinantibus. Sene. li. 6. c. 29. Vaticinans, vsurpauit.

Diuisibilis. pro diuiduus rara vox est.

Diuisim & diuise. pro separatim, seorsum, apud primarios Romani sermonis viros non reperies.

Dolentia. Latinum est, cæterum frequentius est dolor.

Doleo caput. cor, animū, Poëticū est. Dolet aut̄ mihi caput, cor, animus oratoriū.

E

Dicimus caput est mihi dolori. Vt Cic.
li. 14. ep. 5. De hereditate Præciana quæ
quidem mihi dolori est. Sic est locutus
in Antonium, & de aruspicum respõsis.

Dolorificus, pro dñs, faciens, aut efficiens
dolorem.

Domatio, aliqui huius vocabuli sunt me-
mores sine auctore (vt reor) tuam domi-
tus sit Romanæ diuio. Cic. lib. 2. de natu.
Deo. Effecimus etiam domitu nostro
quadrupedum vectioes.

Dominium; elegantiora sunt dominaçus,
& dominatio.

Durâtibus his diebus, & durâtibus his an-
nis, vulgus sic loquitur, Latini per eos
dies, aut per eos annos efferat. Cic. 7. in
Verrẽ. ac per eos dies eũ iste. Idẽ pro le-
ge Manilia. Quam prouinciã tenuistis
a prædonibus liberã per hosce annos.

DE INCIPIENTIBVS

à litera, E.

Ebrio, as, pro inebrio inauditum est.
Ecclesia, æ, pro ædes sacra, & templũ
nomĩ est, & Græcũ. Vnde Hisp. Iglesia
deductũ est. lege. li. Syn. in voce Iglesia.

Econuerso & Econtra, pro contrario, aut
cōtra, & è diuerso. His. p̄or el cōtrario,
in vsum non admodum recepta sunt.

Eductio, nomen ex verbo, derivatū legēs
apud Lactan. li. 4. c. 10.

Effectiuus. Grammaticum verbum est pro
efficiens.

Efficacia. & v̄sitatius efficacia dicit. Gre
ce *επιστημιος*.

Efficaciter. Plinianum verbum est, eaque
de causa Latinum. Efficienter Cicero
nianum.

Effœmino. as. non significat, vt aliqui scri
bunt, debilitare aut macrescere. Hispa.
debilitar, o enflaquecer. Sed remollesce
re homines, & viros molles, & enerua
tos, ac minime fortes reddere. Hisp. a
feminar, y hazer mugeril al hombre.
Caes. li. 1. Belli Gal. Remollescere homi
nes atque effœminari ea re arbitratur.

Egenus. a. m. Poeticum magis & historicū
est. Egens Oratorium. quinimò Cice
nunquam hac voce, semper autē egens
v̄sus est.

Eleemosyna. pro munus pauperi datum
non v̄si sunt veteres. Significat nanque

E

misericordia aut miseratio a verbo Greco, ἐλεέω, &. quod significat misereor.

Ecclesiasticorum scriptorum est

Elegantia. x. in numero multitudinis pro bi autores non vsurpant. Gel. nō adeo castus sanè scriptor lib. 1. c. 4. atque Vitru. lib. 1. c. 1. in plurali proferunt, facundi autem Romani in singulari.

Elementalis, aut Elementaris. Astrologis ac Philosophis sunt reliquenda, latinū est elementarius: Seneca ep. 36. Elementarius senex scripsit, & licet ibi qui prima elementa ediscit significet, tamen etiā ego sic loquar. Mundus diuiditur in regionem Aetheream & elementariam, non verò elementarem.

Eleuare vocem. pro contendere voce, aut excitare vocem. Hisp. alçar, o leuantar la voz. semi pagani in Latio sermone vtuntur. significat enim diminuere & tollere. Hisp. alçar, o leuātar, o disminuir

Elucido. nō legi. Sed dilucido, p declaro. as

Emasculo. as. pro venerem inhibere non a modum latinum. Pli. lib. 20. c. 7. Naturam Veneream inhibet, animū exauit, Apulei⁹ vtitur pro puerū stuprare

Em

Embolium. liij. introito, o prologo de comedia, o entrada de alguna representacion, quo vtitur Cice. pro Sestio Roscio. Omnia sororis embolia nouit. Græcè, ἐμβόλιον, idem quod interpositum sonat.

Errantia. æ. Antiquum est. Error & errata vtitata sunt.

Erratum. li. quo multi vtuntur, Diminutiuum ab erratum inuentum à recentioribus est.

E regione. genitiuum regit post se. Cice. li. 2. de Diui. Videt & constantissimo motu lunę quãdo illa e regione solis facta, incurrat in vmbra terræ.

Erêmus. mi. pro solitudo. onis. Hisp. yermo, o desierto, o paramo. Græcum est illi, ἐρημὸς dicunt, autores recentiores non fugiunt.

Eremita. tæ. pro solitarius homo. ex Græco est. Hispa. ermitaño. Cice. li. 1. officio. Solitarius homo atq; in agro vitam agens.

Essentia. æ. pro natura, vis potestas. Quauis Quinti. libr. 8. cap. 3. non aspernari debere asseuerat, Philosophis relinqu-

qua-

- Exalto.** as. pro effero, extollo, eueho. His.
 • enfalcat. non adeo usitatum.
- Exanimo.** as. non significat animo. Inqui.
 • Hisp. desmayar. Sed terrere, perturba
 • re. Hisp. espantar, o perturbar, aut necare
- Exaro.** as. pro scribere aliquibus amicus &
 • in eruditis obsoletum verbum videtur,
 • cum saepe apud Ciceronem inuenias.
 • ut lib. 12. Epist. 18. Hæc enim effectus in se
 • natus; exaravi. Idem lib. 9. Epist. vltima.
 • Harum exemplum in Codicillis exara
 • ui. & lib. 12. Epist. 2. ad Atticum; Hoc dile
 • rarum exaravi. lib. 13. Epist. 3. ad Atti. De
 • eodẽ loco ac opera exaravi hescio quid
 • ad te. Sic obseruatum ab eodem in alijs
 • locis reperies.
- Excontinenti.** pro cõfestim aut protinus. In
 • Iuliano locutio peculiaris; ut lib. 5. ex con
 • tinenti se cum exercitu venturum. & vi
 • tra, ut ex continenti Alcibiadem Du
 • cem. Conone Duce commutarent. Sic
 • lib. 6. Epist. 1. ad Atticum.
- Excessiuus.** pro præter modum. His. por
 • cõsa que sale de medida. Medicorũ &
 • Philosophorum est.
- Exercito.** as. pro exercere rarissimum est,
 cum

E

cum exercitatus Cicerōni sit frequens.

Exercitū. ij. pro exercitatio non est Cice.
 verbum, nec suorum equaliū. apud Ve
 getium frequens est verbum. Plau. eo
 utitur in Rudente. ac. 2. sc. 1. Macro. lib.
 2. c. 17. In somnij Scipionis Cōmenta
 rijs. Corne. Ta. li. 2. Annaliū. & Iusti. li.
 7. qui ex latinissimorū classe nō sunt.
Exercitamentum. non legi pro exercita
 tio. onis. infimæ classis autoribus pla
 cet.

Excidium. Poëtarum & Historicum ma
 gis est, quam Oratorū. Exitium est Ora
 torium. Hisp. destruycion.

Excursus. us. non est ita vsitatum vt ex
 cursio. onis. Hisp. corrida, o entrada,
 que hazen los eucnigos en las tierras
 de los contrarios.

Excusabilis, le. pro habens excusationem
 Poëticum est.

Exiguus. habet comparatiuum exiguior,
 Julius Fronti. libr. 1. de aquæ ductibus.
 Vicenariam exiguiorem faciunt. Plin.
 libr. 7. epi. 24. Exiguissima legata. Oui.
 epi. 14. De fratrum turba pars exiguissi
 ma restat.

Ex

- Ex opposito. pro ex aduerso inusitatū est.
- Exorbito. pro deuium esse, declinare.
- Hispa. salir de camino. aliqui Græcorū interpretes Lactan. lib. 2. c. 5. imitantes vsurpant.
- Expergesio. aut expergesfacio, elegantius est expergiscor, eris.
- Exponere se periculis. Grāmaticus dicendi modus est, pro obijcere periculis.
- Expositus fortunæ. non dicimus, sed oppositus aut obiectus fortunæ.
- Exterminatio. non legi, Relegatio, sæpissimè apud Ciceronem.
- Externe. pro extrinsecus, aut foris nō est latinum.
- Extractio. onis. non legi, cum extraho sit frequens.
- Extrinsecus, adiectiuum non leges apud egregium scriptorem, sed externus, exterus, extrarius, extraneus.
- Exulo à rége. non est locutio Latina, habet enim hoc verbū ablatiuum Locivn de quis exulat, non personæ. Plau. in Mostel. ac. 3. sc. 1. Exuletq; à patria sua Mar. li. 1. ad Cæsa. Exulat Ausonia prō fugus delator ab vrbe.
- Exulatio.

hōbre deut. Cice. 2. de finibus. Tamen
 ea faciatis, e quibus appareat, non volu-
 ptatē vos, sed officiū sequi. Et in eadē si-
 gnificatione inuenies apud Ciceronē,
 esse in officio.

Facere fugam. Lau. lib. 3. c. 75. de Elegan-
 tia. hoc modo docet. Feci tamen fugam,
 quod ego fugi alterū, nō quod alter me
 Vnde præcipit facere fugā, significare,
 id quod fugere. Hisp. ahuyentar, o ha-
 zer huyr a otro. Cū potius significet da-
 re terga, aut fugam facere. Hisp. huyr.
 Plaut. in Amph. ac. 4. sc. vltima. Vt si
 nostri fugam facerent, illuc me tuto re-
 ciperent. Teren. in Eun. ac. 4. sc. 7. Fun-
 dam tibi nūc nimis vellem dari, Vt tu il-
 los procul hinc ex occulto cæderes, fa-
 cerent fugam. Cic. pro domo sua, quas
 iste tum cædes, quas lapidationes, quas
 fugas faceret. Tit. Li. li. 8. ab vrbe cōd.
 Inde iam haud dubiē cōsternata: co-
 hortēs Latinorū fugā ac vastitatē late fe-
 cerūt. In quib⁹ significat nō fugere alte-
 rū, vt ait Lau. sed alterū fugere de me.
 Facere tristem. aut reddere pro inferre
 mœstitiā, aut contristo. as. gram.

F

maticas phrasas esse opinor. Cice. 1. Tu
 scu. Qui totis theatris inestitiam infe-
 rant. Cælius Ciceroni lib. 8. ep. 9. cõtri-
 stavit hæc sentētia Balbū Cornelium.

Facere certum. Poëtica locutio est. Verg.
 lib. 3. AEnēi. Anchisem facio certū, rē-
 q̄ e ordine pādo. Plau. in Pse. ac. 2. sc. 2
 Nimis velim qui certum mihi faciat. Fa-
 cere certiozem obuia phrasīs apud ora-
 tores, significat. Hisp. hazet saber, o au
 sar. non dices, ago certiozem.

Facere iacturam. Dicimus. Hisp. perder, o
 recibir daño, o ser dañado, non pati ia-
 cturam. Col. tamen in lib. 1. prælatione
 dixit. Minus iacturæ paterentur res ru-
 sticæ. Sic facere dānum, naufragium nō
 pati. vti Lau. li. 3. c. 75. de elegātia docet.

Facere pœnam. Idiotarum est pro e. libe-
 re negotiū, aut negotium facessere.

Facere contumeliam. Cice. Phil. 3. genus
 esse obscurum loquendi testatur; cū ait,
 quid est porro facere contumeliam?
 Quis sic loquitur? Postea subdit. Non
 ne fatius est mutū esse, quā quod nemo
 intelligat, d'cere. Quinti. lib. 9. c. 3. hæc
 ait. Et cõtumeliã fecit. Quod à Ci. repre-
 hendi

hendi notum est. Quā locutionem non
refugiam: quod autoribus locupletissi-
mis probatur. Plau. in Asi. ac. 2. sc. vlti.

In fine. Latinorum latinissimus sic lo-
quitur. Tu contumeliam alteri facias.

Sic Teren. in Phor. ac. 5. sec. 8. nouo ei
modo quin faceres contumelias. Sic lo-
cutus Quintilianus pro patre contra fi-
lium, quæ declamatio aliter de ægro re-
dempto inscribitur. Non faciā hāc re-
rum naturæ, non faciā contumeliam.

Idē Quint. in. 9. declamatione. Nōne cō-
tumeliā fortunæ tuæ facis, si hūc odisti.

Facetia. æ. inuenitur & in numero singu-
lari. Plau. in Scilio. ac. 5. sc. 4. Hæc facetia
est, amare inter se riuales duos.

Faciliter. pro facile non legitur apud lin-
guæ latinæ antitistes. Vtitur eo Vitruui⁹
li. 1. c. 1. architecturæ. fieri posse faciliter
crederetur. Et alicui grecorū interpretes

Falſe. pro falso, antiquū & obſoletū est, se-
mel Cic. in Academicis eo est vsus.

Falsifico. Barbarum est pro adultero. His
falsifar. Iurisconsulti falso. as, vtuntur.
vt. l. penul. ff. ad. l. Cornel. de falsis, qui
pondera ac. mensuras falsassent.

- Fastidiosè. pro odiosè non vidi.
- Famelicus. pro enectus fame Comicū verbum est. Cic. de Divinat. lib. 2. Auis fame enecta in offam pultis inuadit.
- Famesco. pro esurio. Hisp. auer, o tener gana de comer. non inuenies in Latinorū scriptis.
- Famigero. pro celebros. Hisp. afamar. fugiendū est. Verbalia autē famigeratio & famigerator legūtur quāuis raro. pro prædicatio, nobilitas. Hisp. la fama.
- Famigeratus. pro celebris, aut famosus nō inuenitur apud antiquum testem.
- Fatigabilis. à recentioribus vox inuenta pro fatigatus aut defessus.
- Febrio. is. pro febrē habeo, aut febricito. Hisp. tener calentura, rarū verbum est.
- Felicitas. pro præstare fœlicitatem. Hisp. hazer dichoso y de buena andãza, rarum est.
- Feracitas. pro vbertas. Hisp. fertilidad nō est nimis frequens.
- Fictio. onis. apud Lactan. lib. 2. c. 13. reperies. In nostri (inquit) corporis fictione conclusa est. Cice. tamen lib. 2. de Orato. sine figmentis, scripsit.

Ficti-

Fictitius. pro fictus, commentitius nō est
verbum obuium.

Ficulnea. & pro ficu substantiuum non in
uenies. Ibi apud D. Lucam. c. 21. Vide
te ficulneam & omnes arbores, arborē
intelligemus ita. Colū. l. De arboribus.
c. 27. Arboris ficulneæ dixit.

Filo. as. pro nere, aut filiū ducere, vel tor-
quere stamina, fictū est. Terē. in Heau.
c. 2. sc. 3. Annus sub tegmen nebat. dedu-
cere filiū Reges apud Quid. li. 1. Amo-
rum, elegia. 14. & 4. Meta. Torquere
stamina apud eundem lib. 12. Meta.

Finalis. pro vltimus Iurisconsultorū est.

Finaliter. non olet Latinam Academiam,
pro denique, tandem, nouissime.

Firmiter. elegantius est firme.

Fiscella. & rete quoddā ex sparto, aut qua
libet alia materia, qua bestia ne come-
dant, aut mordeant, capistrantur. Hisp.
Boçal. ex Pli. lib. 18. c. 19. Si inter arbo-
res vitesq; arētur, fiscellis capistrari, ne
germina tenera præcerpant.

Fixe. aduerbiū à nomine fixus nō legitur,
sed acriter. Vt Cic. in Tuscu. Cū acriter
oculis deficientem solem intuerentur.

Fluxus. pro fluxio. Hisp. corrientes, probatissimi autores eius fuerunt immemores **Fœminius.** elegantius dices fœmineus. Cic. lib. 3. ad Herē. Plangor fœmineus, priore est vsus Quintilianus lib. 1. c. 4. **Fœminia** possessione mares. & d. Argumento. ff. de auro & argēto leg. Quæcunque sexus fœminini sunt.

Fœtus. Psalmo. 143. legitur. Ibi. Oves eorum fœtosæ. Lau. tamē li. 1. c. 23. fœtuosa legendum esse contendit. D. Hieronymus eam dictionem fœtuosus, cōtra Iovinianum, vsurpat. Plin. lib. 9. c. 91. Fœtificus vtitur. Humorem his fœtificum lactis modo effluere. & lib. 7. c. 31. Fœtifer. v' i fœtifer potus Nilus, significant quod fœtu plenum est, Hisp. cosa criadora, o engendradora.

Folium. li. nouū vocabulum est, pro eo quod Hispa. la hoja, del libro dicimus, pagina, pagella, aut paginula antiq̄ pronunciabant. Vergi. egl. 6. Nec Phœbo gratior vlla est, quam sibi quæ Vari pro scripsit pagina nomē. Cice. li. 1. epi. 2. ad Q. Frat. Nā cū hęc paginā tenerem. Sic etiā loquebātur, prior pagina, & extre-

ma vel postrema pagina. Cic. li. 16. c. 6.

Valde priore pagina pturbatus. & li. 6.

ad Att. rñdehopmũ postremę tne pagine

Formidabilis. pro formidolosus legisse nõ
memini.

Fornicator & Fornicarius. pro scortator.

Hisp. putañero, inaudita Latinis sunt,
apud Iuriscõsultos significat, qui taber
nas sub fornicib⁹ à fisco cõductas acci
pit, vt. l. cũ quidã. de vsuris. ff. Fiscus ex
suis cõtractib⁹ vsuras nõ dat, sed ipse ac
cipit, vt solet, à fornicarijs, qui tardius
pecunias inferũt. Fornicarius aliud est,
significat enim q̄ fornacẽ incẽdit; & pa
nes coquit. His. hornero. vt. l. si seruus,
ff. ad. l. Aquil. Fornicator inuenies. l. cõ
tinet autẽ, & fornicator. ff. de fundo in
structo. Idẽ est quod fornicarius.

Fornicor. aris. pro scortor, aris. exẽplo ca
ret. Terẽ. in Heau. ac. i. sc. i. Scortari cre
bro nolunt.

Fortifico. pro animo. as. Hisp. esforçar, o
dar esfuercõ rarum est.

Fraternitas. Vñtatius est germanitas.

Fraudulenter. pro fallaciter non est valde
vñtatum.

Frigefacio. pro refrigero, non memini vidisse. lege nostrū Syno. li. V mbris aquis ve, refrigerari salubrius, dixit Cic. in Senectute.

Fructifico. cas. pro fructum edo, aut fructū fero, in paginis Romanis nō inuenies. Colu. lib. 12. c. 10. Fructico. as. vsurpat. & Ci. li. 15. ad Arti. fructicor. caris, deponēs **Frumentarius.** est frumenti mercator seu negotiator. Hisp. tratante en trigo. Cic. lib. 3. offi. non igitur videtur nec frumentarius ille Rhodius.

Fulguritus. pro fulmine tactus vel ictus Seneca. lib. 2. c. 21. Natu. Quæsti. Omnibus fulguritis odor sulphureus est. Hisp. Cosa herida de rayo.

Fundator. Lactan. li. 2. c. 1. Fundator ipsius terræ fuit, scripsit. A. Edificator, opifex, effector, molitor, Ciceroniana sunt. vt libr. De vniuersitate, & lib. 1. de Natu. Deorum leges.

Funeralis. pro funebris, aut funere nō legi **Furfure.** in ablatiyo singulari a furfures, fur furum. Hisp. el saluado. Plin. 18. c. 30. scripsit, furfure crasso vescitur.

Fusum. pro fusc aliqui vsurpant.

DE INCIPIENTIBVS.

Gallecus. ci. Homo natus in Gallecia, Hispaniæ regno, Vulgo Gallego, Iulius Obsequens de Prodigijs. Lulitani, Gallici, deuicti.

Gargarizo. as. pro potionem aliquam ex gutture recipere. Hisp. Hazer gargarismo. Latini eo. vtuntur. Vt Cornel. Cel. lib. 6. c. 6. Vbi de Xerophthalmia agit. Non alienum est, ex sinapi gargarizare. Idem ultra, gargarizando pituitam euocare. et eodem lib. c. 10. gargarizandum est ex reprimentibus. Deniq; obuium verbum est apud hunc autorem, vt in hoc lib. 6. c. 14. vtitur & eo Plin. lib. 22. c. 13.

Gargarizatio. pro illius potionis reciprocatione Hisp. el gargarismo ab eodem. lib. 6. c. 6. Gargarizationibus ijdem. & lib. 6. c. 7. Gargarizationem q; pertinet. **Gehena.** nã. pro Infernis, inferis, Orcis, Ecclesiasticorum est. Vnde Gehennalis apud Lactantium in titulo. c. 21. lib. 7.

Generalitas. Dialecticorum & Philosophorum est, p vniuersitas. Lege Vniuer

salitas.

Gentiliter. reperies apud Lactan. in lib. 3. c.
2. in scriptione.

Gerundium genitui regitur à nomini-
bus substantiis significantibus rem cor-
poream: quanuis aliter grammatici pro-
fiteantur. Quare hæc locutio erit ex Ro-
mano ouili. Ego sum princeps inueniē-
di multa, & tu es præceptor agendi par-
ua. Quintil. lib. 2. c. 18. Quanquam apud
Homerum præceptorem Phoenicem
tum agendi, tum & loquendi. Idē Quin-
tilianus lib. 12. in proœmio. Quem insti-
tuebamus Oratorem à dicēdi magistris
dimissus. Idem Quintil. lib. 2. c. 4. Lati-
nos dicendi præceptores extremis
Iunij Crassi temporibus cœpisse. Cili.
de perfecto Oratore. Sed princeps inue-
niendi fuit Trasimachus. Cicero. lib. 2.
De inuentione. Atque alij quoque alio
ex fonte præceptores dicendi emana-
uerūt. Idē li. 1. De Oratore. Que græci di-
cēdi artifices & doctores reliquerūt. Le-
ge reliqua in nostra Annota. Sylua.

Gesticulor, aris. non est ita frequens vt age-
re gestum.

Gla-

Gladius, ij. pro culter, tri. His. Cuchillo. nō memini videre. Tantum significat id quod ensis.

Glorifico. non legi.

Grabatus, ti. dictio Ciceroniana est, quam aliqui barbaram male putant. Est enim lectus exiguus. Cic. lib. 2. De diui. Non modo lectos verum etiam Grabatos. vñ de illud Ecelesiasticum, Latine dictum est. Tolle grabatum tuum & ambula. Vtitur etiā hac dictione Martialis multis in locis.

gratitudo. pro gratulatio, gratia, aut gratus animus non est frequens.

grauo, as. pro grauior nō legi, quanquā Antonius in suo Lexico eius mēmor fuit.

grisseus color. pro cineritūs, non inueni apud probum autorem.

grossus, a, m. pro crassus, a, m. non legi. grossus, si, substantiuum in genere foemino, raro masculino, significat ficus non maturus. His. Higo por madurar.

grossomodo. pro pingui Minerua, rusticus est sermo. Cic. in amicitia. Agamus igitur pingui Minerua (vt aiunt.)

gulositas. non memini legisse pro gula

aut

aut edacitate. Cic. li. 3. ep. 4. ad Q. Fratr.
Pueri edacitatem pertimesco.

Gustatio. onis. Vbi legatur nescio, pro
quo Latini gustus, aut gustatus scribunt
Guttans. tis. & Gutturatus. a. m. legitur. Sed
non inuenies Guttostas.

DE INCIPIENTIBVS.

Habeo opus. pro est opus, & necesse. His
pa. tener necessitas, ad Græcorum imi-
tationē dictum est, non latine. Ipsi enim
ἔχω ἔργον. i. Habeo opus dicunt.

Deinde interpretes maluerunt Græce
quam latine loqui. Quod non imitandū.

Habere patientiam. pro patienter ferre. Ec-
clesiastica locutio. Vt tibi. patientiam ha-
be in me, & omnia reddam tibi.

Hæredito. Apud linguæ latinæ duces non
inuenies. Hæreditas venit, aut accipio

hæreditatē, Hisp. heredar, Ciceronis &
Quintilianii modi sunt loquendi. Eccle-
siasticis interpretes tantum eo vtuntur.

Hæreditas. tis. non est prædium, aut fun-
dus. Hisp. heredad, sed quod in hæredis
potestatem venit.

Hamo. as. pro piscor. aris. barbarū est. Ha-
matas.

inatus. a. m. & Hamatilis latina sunt. Hamatus enim est id quod Vincinatus, & hamomunitus. Hisp. cofa con anzuelos. Vnde munera hamata a Plinio dicantur, quae dantur, vt alia alliciant, Cum li. 9. ep. 30. ait, Hos ego viscatis, hamatisq; muneribus non sua promere puto, sed aliena corripere.

Hama. æ. vas grande ad extinguendum incendium. Hisp. herfacion. Pl. lib. 10. c. 34. & alioqui nullus in publico sipo, nulla hama, nullum deniq; instrumentum ad incendia compescenda. Vnde hamula. Colu. li. 10. aut habilem lymphis hamulam.

Hamulus & Hamus. Hisp. garabatillo de curujano, ex Cornel. Cel. lib. 7. c. 3.

Hic aut ille est. Interrogando vitiosa locutio est, pro hic an ille. Teste Quintil. lib. 1. c. 9. docente, Nam & an et aut, coniunctiones sunt, male tamen interrogas, Hic aut ille sit.

Hilariter. pro hilare Hisp. alegremente, nõ est ab aliquo linguæ latinæ antistite usurpatum.

Historiographus. pro Historicus non est

est adeo castum.

Hypocrisis. pro simulatione virtutis & religionis venditio & ostentatio. Hispan. **Hipocresia.**

Hypocrita. pro religionem simulans & qui religionis speciem præ se fert, græcum est.

Homilia. pronuntiandum tenore in tertia à fine collocato, non in secunda ut aliqui perperam pronunciant. Descendit enim à græco nomine *ὁμιλία* quod significat colloquium.

Horologium solarium. His. Relox de Sol ex Plin. lib. 7. c. 60. Princeps Romanis solarium Horologium statuisse.

Hortulanus. pro olitor, oris. Hisp. **Ortelano** non est castum, quanuis Macro. vutur. lib. 3. Saturnal. c. 18. Apitius lib. 8. c. 7 **Percellus hortulanus** dixit, pro eo qui alitur in hortis.

Humaniter & humane. Romana est locutio, quanuis **Henricus Bellius** lib. de abusione linguæ Latine neget. Cic. li. 7. ep. 1. Docebo profecto quid sit humaniter viuere. Idem. lib. 1. ep. 2. ad Atti. si aliter acciderit humaniter fere mus. & ad Q.

Fratr.

Fra. li. 2. ep. sed fecit humaniter Licini⁹.
 Humilis. pro submissus, popularis, nō se ef-
 ferēs. Hisp. Cosa baxa, comū y q̄ no se en-
 falça, nō enim significat id quod clemēs,
 humanus, significat nanq; Latine & vsi-
 tate quod a⁹ius non extollitur. Vt tibi.
 Atque humiles habitare cassas. Hisp. Co-
 sa baxa. Aut id quod cōtemptus & abie-
 ctus. Hisp. Cosa menospreciada y vil.
 Humilio, as. pro submitto. Hisp. Humillar
 Ecclesiasticorum verbum est.

DE INCIPIENTIBVS

à litera I.

Ieiuno, as. pro abstinere se à cibo. Hisp.
 Ajuñar Ecclesiasticum est.

Ignominio, as. pro afficere ignominia bar-
 barum puto, licet Gellius lib. 9. c. vlti-
 mo ignominia⁹ legat.

Ignominiose, non legi, quamuis ignominio-
 sus sit elegāt verbum. Per ignominia⁹ di-
 xit Ci. in Ve. rē. Per summā injuriā igno-
 minia⁹; peruenire. In dictionarijs sine
 testimonio est obuiū. Pro eo etiā Latine
 vtemur cōtumeliose, & per ignominia⁹.

Ignoranter. aduerbio vtitur Lactantius
 li. 6. c. 13. ignorāter, impudēter, incaute-
 que

I
q;labuntur. Per ignorantiam, et pro-
pter ignorantiam Ciceronianæ sunt lo-
cutiones. Illa in oratione pro Sestio.
Hæc in lib. De amicitia. Per impruden-
tiam in eadem significatione in Orato.
dixit. Per imprudētiam, in oratione sæ-
pe versus decimus.

Illegitimus, pro nullum habens ius non le-
gisse memini.

Illibabilis, Lactan. lib. 1. c. 8. est vsus pro il-
libatus, Plin. lib. 17. c. 17. Illi-bato cortice
dixit.

Imaginarius, pro imaginarius Philoso-
phicum est Sueto in Claudio. c. 25. Imagi-
nariæ militiæ genus.

Immaniter, aut Immane, pro crudeliter
& atrociter vocabula sunt non frequen-
tata latinis.

Immediatè, pro cito aut proxime autores
non probatæ fidei co vruntur.

Immediatus, pro proximus apud linguæ
latiniæ antesignanos non inuenitur.

Impactio, onis, pro impulsio. Hisp. empu-
xon o empellon, apud Senecā lib. 2. c. 12
Nrtu. questio. inuenies. Ob dissimilem
impactionem nubium.

Impaf

Impassibilis. Theologorum & interpretum est, pro **impatibilis.** Lactan. lib. 1. c. 4. & lib. 2. c. 9. non refugit. verū lib. 2. c. 9. **Impatibilis** de **impatibili**, dixit, Latissime loquens. Simplex enim apud Cicer. libr. de Natu. Deo. patibilis est.

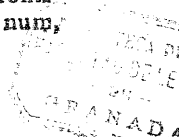
Omne animal naturā patibilem habet: **Impetuofus**, pro **furens**, **vehemens**, **præceps**, non est ita frequens.

Impleo granarium frumenti. contra quosdam triobolares **Grammaticos** locutio est elegans. Cice. 3. in Verrem. Lucius Piso multos codices impleuit earum rerum. Idem lib. 9. epi. 13. Neq; olim denariorum imple. Titus Li. Adolescentem suæ temeritatis implet in lib. 1. ab Vrbe. Cōd. Idē lib. 5. ab Vr. Cōd. Multitudinem quæ semper ferè regenti similis religionis iustæ impleuit. Legge. c. 4. nostri libri Syntaxeos.

Impossibilis. Non est **Barbarum.** Quintilianus eo vtitur lib. 5. c. 10. & 13. & Iust. libr. 2. Quasi impossibile imperauerit, vt arma reginæ Amazonum sibi afferret. Frequens verbum est apud Iuriscōsultos in Digestis. Non est **Ciceronia-**

F

num,

I

num, qui pro eo, non potest fieri vsurpat. Lactan. lib. 1. c. 8. aut impossibile, sit Deo, inquit. Item & lib. 2. c. 12. Omnis ergo illa ratio impossibilis & vana est. & lib. 3. c. 19. & alibi.

Impostor. oris. pro fallax & mendax non legi,

Impostura. pro fallacia aut versutia Iuriconsultorum est.

Impræmeditatus, pro imparatus non est castum.

Impræsentiarum. Malè Barbarum aliqui existimant. Hac voce vitur Apuleius lib. de Deo Socratis. Hæc verò impræsentiarum & infra. Atq; adeò hic sit in præsentiarum. Mar. Cato. lib. De re rustica. C. Lex oleæ legendæ. Extra quã si quẽ socium impræsentiarum dixerit. Idẽ Apuleius loco citato. Idcirco residebo impræsentiarum. Ciceronianus dicendi modus est, in præsentia. A Emilius Probus non contemnendus autor in vita Annibalis. Cupiuit in præsentia rû bellum componere, dixit.

Imprecatio. onis. non est Latinum pro prex. cis. aut precatio. onis.

Impro-

Improperium. pro conuictum aut contumelia non est valde vsitatum.

Improsper. ra. rum. pro nō prosper, infelix, infortunatus fugies. Columella tamē quē castissimum in loquēdo iudico improspere vsurpat. lib. 1. c. 1. Vbi quid pperā administratū cesserit. impspere.

Inagitabilis. pro immotus vtitur Seneca. lib. 5. c. 5. natu. quæsti.

Inagitatus. non memini legisse.

Inanimis. & **Inanime.** inclinavit Lactan. lib. 1. c. 11. pro inanimus. a. m. Cice. lib. 2. of sic. Partim sunt inanima. Idem libr. Tuscu. Inanimum est omne quod pulsū agitur externo.

Inanimos. as. non legitur.

Incantatio. onis. fugiunt Latini hoc vocabulū, Carmen, & veneficium & incāmentum pro eo vtentes. Licet incanto sit in vsu apud Pli. lib. 28. c. 2.

Incessabilis. pro nō interruptus, nō intermissus, continuus suspectum est.

Incessanter. pro sine intermissione. Cice. de Natu. Deo. Deum sine vlla intermissione pulsari, agitariq; incursatione a tomorum.

Incesso, non tantum datiuū regit, sed frequentius accusatiuum, quoniam hoc obuiū est, non cito autores.

Inclinatus, p propēsus. His. inclinado. vt pronus in iram, non est valde vsitatum

Incogitabilis pro incogitans. Plau. in milite, & Lactan. lib. i. c. 8. vtuntur.

Incongruentia. non legi nisi apud Lactā. lib. 5. c. 14.

Incongruenter. pro indecore, indecenter non est vox casta. Cic. lib. i. offi. Caueat ne quid indecore. Plau. in Merca. Inde ceter obstrepunt.

Incontanter. dixit Lactan. lib. 2. c. 8.

Inconsiderabilis. nondum legi.

Inconsideratio. onis. non à Latinis est admissum. pro quo Cice. lib. 3. ad Q. Fratrem. considerantia est vsus, ac Sucto. in Claudij Cæsaris vita. c. 39.

Incōsidero. as. adhuc non legi, quāuis incōsiderans, & incōsideratus sint in vsu,

Incorrigibilis. Canonistarum est, pro nō corrigendus, aut qui non potest corrigi, nec emendari. Cice. li. ii. ad Atti. Corrigi non potest meum peccatum, aut non coërcēdus qui coërceri nō potest.

Cice.

Cic. li. 1. De finibus. Coërceri reprimiq;
non potest. Quintil. lib. 1. c. 1. inemēda-
bilis pro eo est vsus. Inemendabili in
posterum prauitate durentur.

Incorporeus. pro incorporalis inuentum
ac fictum fuit ad interpretationem hu-
ius dictionis. ἀσώματος Aulo Gel. li. 5.
c. 15. teste. Quintil. Ius quod fit incorpo-
rale, apprehendi manu non posse. Se-
ne. ep. 91. Deinde se à corporeis ad in-
corporalia transtulit. Macro. lib. 7. ca.
14. Cum sint incorporea dixit.

Incorruptibilis. Latini incorruptus vsur-
pāt, quāuis Lactā. li. 1. c. 3. & 4. eo vtiſ.

Incorruptio. pro synceritas, integritas, pu-
ritas non vidi apud egregium autorē.

Inculpatus. legitur, Inculpo nō legitur.

Incūbo literis. recentiorū est pro studeo
& do operā studio, & in literis elaboro

Incurabilis. pro insanabilis, immedicabi-
lis, Medicorum est.

Incuriosus. elegātius est negligēs, eo est
vsus Iulius Frōti. in proœmio lib. 1.

Incuriositas. non est purū verbum. latina
sunt negligentia aut incuria.

Indefinēter. rarū est ꝑ sine intermissione.

Indigestio. nō significat malā cōcoctionē,
quæ nascitur ex egroventriculi affectu,
pro quo Cic. & alij latinij cruditas vtū
tur, vt De senect. Carēt ergo etiā violen
tia & cruditate. Medicis barbaris relin
quimus.

Indiuisibilis. pro indiuiduus, Græcarū lite
rarum interpretes vtuntur.

Indomabilis. pro indomitus qui imperiū
recusat, non reperi.

Indomo, non est hæc locutio Barbara ex
plodēda, quin poti⁹ Latinissimi ea sunt
vsi. Cic. lib. 2. ep. 7. ad Atri. Cū in domo
Cæsaris quondā vnus vir fuerit. Suet. in
Iulio Cæs. c. 81. recitaturq; in Antonij
domo. Pli. lib. 33. c. 1. Et in domo turba
externa acta. Idē li. 36. c. 5. sicut Laurēte
q̄ est i Titii imperatoris domo. Va. Ma.
lib. 6. c. 8. quorū felicior in domo status
fuerat. Idē li. 3. c. 1. Nā cū in domo Mar
ci Drusi auūculi sui educeretur. Pli. De
viris illustri. & cū in domo Tiberij. Se
ne. li. 5. c. 18. natu. Quæst. occupabat nos
in v̄sa domo. Sic multis alijs in locis ob
seruatū est. Cic. li. 1. offi. In domo clari
hominis. Idē in Sallust. Quis in Publij
Cras

- Crassi domo habitet. Sue. in Sergio Galba. c. 4. ac tātū in domo sua hærentem, Indomū. locutio est latinorū albo inuēta. Cic. in Verrē act. 7. in chelidonis domū præturā totā tuā detulisti. Idē Paradoxo. 3. In quācūq; domū struprū intulerint. Et lib. 2. De legi. In ipsius patris domū detulimus. Pli. li. 9. c. 39. Omnia in domū cōportat. Sallust. in Catili. Ille eos in domum Decij Bruti perducit.
- Indubius. pro certus Latinorum scriptis non est mandatum.
- Indulgentia. pro venia Ecclesiasticū verbū est, significat nāq; apud Latinos educationē mollē parentū in filios, aut aliorū in eos quos amat. Hisp. regalo. Vnde illud Quinti. li. 1. c. 3. mollis illa aduatio quam indulgentiam vocant.
- Indulgere literis. pro studere non est obuium, nisi apud recentiores.
- Indulgeo. non significat ignoscere.
- Industriofus, & industriose. pro industrius & industriè, in Romanorum scriptis non sunt.
- Ineffabiliter. Theologicum vocabulū est in Lactan. lib. 2. c. 9.

- Ineffabilis. Vocem parum Latinam aliqui putant. Plin. inter Latinorum proceres nominandus eo libenter vtitur lib. 28. c. 2. & in prooemio lib. 5.
- Ineloquens. pro infans.antis. recens ortum est.
- Ineloquium. pro infantia, etiam nuper inventum est, licet Lactan. lib. 4. c. 26. in eloquium soluit, dixit.
- Ineloquibilis. pro ineffabilis antiquorum monumentis non est scriptum.
- Inerudite. Latine enuntiatur. Quintil. li. 1. c. 10. Est etiam non inerudite ad declarandum ficta materia.
- Inexcogitabilis. apud Lactan. lib. 4. c. 8. inveni pro non meditatus. Plin. lib. 26. ca. 15. Inexcogitatus dixit. ibi novum & inexcogitatum antea.
- Inextingibilis. pro inextinctus Theologis demus.
- Infacetus. Latina dictio est, licet Hermolaus in Plinianis commentarijs. lib. 35. c. 4. neget. Quia Cicero pro Marco Marcello est vsus, sed tamen (inquit) non est infacetum mendacium. Idem li. 3. offi. Caius Caninius eques Romanus homo nec

inface

infacetus & satis literatus. Plau. in Tru-
cu. ac. 2. Sc. 4. Quid tã infacetus Lemno
adueniens. Catullus. O sæculū insipiens
& infacetum. Pl. lib. 16. c. 9. Non inface
te dixit, & Solynus. c. 5.

Infantulus, li. diminutiuum ab infans, tis.
dictio inuenta nuper est, paruus infans
dicerem diminutui loco, si necessitas vr
geret, Lucretium sequens lib. 1.

Infantilis. pro infans, tis. non legitur.

Infantiliter. non reperi, quanquam recen-
tiores libenter his vocibus vtantur.

Infatigatus. non est Latinum proinde fes-
sus aut infatigabilis.

Inferne. pro parte inferna nõ vidi, aut pro
ex loco inferiori. Hisp. De baxo, quo li
benter multi vtuntur, sine autore tamen
idoneo.

Infernus, ni. non legi in singulari substan-
tiuum, in plurali apud Cornel. Tac. li.
21. Eademq; cura & de infernis persua-
sio. & Lactan. lib. 6. c. 3. Vel ad inferna
præcipitent.

Infinitiuus. pro infinitus Grammaticum
verbum est. Poni pro præterito imper-
fecto indicatiui modi, apud Poëtas &

Historicos omnibus incōfesso est, inueniri autem apud Oratores id multi grāmaticorum negant, qui quantum a veritatis tramite aberrent, vel ex histestimonijs à me citatis coniectare licet. Plin. in Pœnag. Te paruuli noscere ostentare inuenes, mirari Senes. Ci. lib. 3. ep. 8. studia eorum mihi placere. Idem in eodē. Consilium totum videremini necessariū. Idē act. 4. in Verrem. Ridere conuix, machinari ipse. Idem. lib. 3. offi. stomachari caninius sed quid faceret? Idē lib. 1. De Orato. Galba autem alludens varie & copiose multas similitudines afferre, multoq; pro æquitate ius dicere. Idem lib. 4. ep. 3. ad Atti. Ille vehemens furere, post hunc vero furorem nil nisi eadē inimicorū cogitare vicatim ambire, seruis aperte spem libertatis ostendere. Idem in Verrem. act. 7. Hærerer homo, auersari, rubere. Illud aduertendum est quod optime annotauit Polycarpus li. 1. de recta & ordinata compositione. Interdū infinitiuū capi pro præterito perfecto. Terent. in Adel. ac. 1. Sc. 1. Ille contra hæc omnia, ruri agere vitam,

tam, semper parcè ac duriter se habere.
 pro eo quod est egit, habuit, nam sequitur
 vxorem duxit, nati filij duo. Inde
 ego hunc maiorem adoptaui mihi. Idè.
 Ita ne tandem vxorem duxit Antipho.
 iniussu meo. Nec meum imperium age
 mitio imperium non similtatè meã re
 uereri, saltem nõ pudere, pro reueritus
 est, puditũ est. Aliqui male volunt intel
 ligi verbũ incipit. cũ adsint hic oñones
 vbi id fieri nõ potest, vt tu examinabis.

Infirmiter non reperi. Ci. li. 4. Acade. & .5.

Tuscu. imbecillius est vsus, & infirme.

Vt li. 15. ep. 1. Socios infirme animatoses
 se. His. Floxa, debil, o flacamente.

Inflatius, pro habens inflationem ex Me
 dicorũ Academia est. Cic. li. 1. De diuini
 tate. Ex quo etiam Pythagoricis interdi
 ctum putatur, ne faba vescerentur,
 quod habet inflationem magnam is
 cibus.

Influxus. Astrologorum vocabulum est.

Cic. lib. 1. De Diuinitate. Aspiratio in
 hac significatione vtitur.

informatio, p quæstio, apud insignies auto
 res nõ legitur. Ci. li. 3. De na. Deo. Auri

Tolo-

- Tolofani** quæstio. Ac Quintil. lib. 4. c. 1. Quæstiones potentissimæ, dixerunt. Hisp. Informacion o pesquisa.
- Infrigido**, as. pro refrigero. Hispa. Enfriar non est verbum obuium.
- Infrugifer**. non est Ciceronianum, sed infructuosus.
- Ingenitus**. pro non genitus vox est interpretibus Gecarum literarum apta, nam hanc vocem ἀγέννητος, id est, ingenitus explanant. Lactan. lib. 1. ca. 7. ἀγέννητος id est, ingenitus, est interpretatus.
- Ingratitudo**. vox est quam Cicero fugit, libro enim nono. ep. 6. ad Atti. Græca dictione uti maluit. Sed ita meruisse illum de me puto ut ἀχαριστία crimen subire non audeam. Non legi apud hunc autorem (quod meminerim) sed pro eo, ingratus animus ut lib. 9. ep. 2. ad Atti. sed quia ingrati animi crimen horreo. Philosophis & Theologis sæpissime occurrit.
- Inique ferre**. pro iniquo animo. Lactan. li. 6. c. 4. vsurpauit.
- Iniurior**, aris. pro iniuriam inferre. Hispa. Inju-

Injuriar o afrentar, interpretes Græcæ
linguæ eo sine autore vtuntur.

Inobedientia, pro contumacia, quanuis li-
benter eo aliqui vtuntur, barbarum est,
Inobediēs, tis. in compositione rarum est.
non obediens Latini pronunciant.

Innocenter, apud veteres Latinos non me-
mini reperisse. Apud Lactan. lib. 1. c. 1. le-
gi. Cic. innocētissime in Sallustium scri-
psit.

Inquieto, as. Quanuis apud Ciceronem nō
inueniatur Latinum est, Sucto. ac Quin-
tilianus eo vtuntur.

Infalutatus. compositum non legi pro nō
salutatus. Vnde vulgo dicitur, hospite
infalutato, Quam Latine tu videris.

Insensibilis. Gellianum verbum est, lib. 7.
c. 10. & Lactan. lib. 1. c. 20. & multis alijs
in locis. Pro sensu carens.

Insensibilitas, pro stupiditas aut sensus stu-
por, non legitur.

Insensibiliter. pro sine sensu, vox est inuē-
ta & à recentioribus excogitata.

Insensitiuus. Barbaris est obuium, pro sine
sensu.

Insensatus. pro stupidus ex Gothorum of-
ficina

ficina prodijt.

inseperabiliter. Lactantij vox est, lib. 3. c. 11. & in titulo capituli. 3. lib. 4. Cicer. de Claris Orato. Nunquam separatim, scripsit.

insolite. pro insolenter, rarum verbum est.

Hic. De sacostumbradamento.

insolesco. pro superbio, & insolentem esse, non reperies apud Latinos.

instabilitas. pro inconstantia non est frequens.

institutor. nomen ab instituo deductum leges, apud Lactan. lib. 1. c. 22.

instruo. Lau. lib. 1. c. 1. De elegãtia ait apud idoneos autores non compertum esse instruo pro doceo inueniri. id enim vult significare, quando ait, non dici instruo discipulum, aut mentem alicuius, verũ tamen id apud probatissimos autores reperiri palã est, vt ex his testimonijs patet. Quintilian⁹ lib. 1. in proœmio. Quæ non eorum modo scientia quibus solis quidam nomen artis dederũt, studiosos instruat. sic leges apud eundem lib. 2. c. 5 & lib. 4. c. 2. plura testimonia in nostra annotatio. Sylua leges.

insu-

insudo, as. pro sudare, dare operam, laborare, non est Ciceronianum.

insustentabilis, vsus est Lactan. lib. 7. c. 16.

Hic. insustentabili dominatione vexabit orbem.

intellectio, onis. pro intellectus aut intelligentia Philosophorum est.

intelligibilis non reperi.

interfectio, onis. pro occisio, onis. caedes, dis. non est castum.

internus. pro interior, dixit Sene. li. 4. c. 2. natural. quaestio. itaq; venas interno calore sicari. & lib. 6. c. 24. interno motu. & c. 27.

interpretamentum. pro interpretatio non est multum elegans.

interstitium, & interstitio, onis. non sunt elegantia vt interuallum.

interemptrix, pro foemina quae aliquē interfecit, eo Lactan. lib. 1. c. 10. vtitur.

interemptio. pro internecio, onis. inauditum est.

intertexto. pro intexo non est obuium.

interula, æ. pro supparus, ri. aut tunica, cæ.

Hispan. Camisa, apud autorem Latinum inauditum est.

intitu-

Intitulo. pro inscribo. Hisp. Intitular cōmentitium verbum est.

Intono, as. pro modulari. His. Entonar nō legi. Plī. lib. 10. c. 29. Vox sit modulata aut varia. Intono significat tonare. His. **Tronar.** in qua significatione Latinum est.

Intrinfecus, a, m. pro interior suspitione non caret.

In vrbe Granatæ. in flumine Durij, in Prouincia Germaniæ, in insula Rhodi. Pro in vrbe Granata, in flumine Durio, in Prouincia Germania, in insula Rhodo. Poëticus est dicendi modus. Ita Virgilius lib. 7. AENEI. dixit flumen Hymetla, & Brutoti urbem, vbi Seruius Vergilium Poëtica licentia esse vsu assue rat. Horat. lib. 3. Carmi. ode. 5. Incolumi Ioue & vrbe Roma, oratoric dixit.

Inuado, is. non regit datiuum ne dicas inuadit mihi libido foras eundi, sed inuadit me, aut in me. Prima locutio magis Poëtica & Historica est, secunda autem oratoria in. Cice. pro Cluentio in eū vadunt dixit, & pro Cecinna, in Cecinnā inuaderet. sic. 2. Philī. Infortunat inuasit.

fit. Et. 3. in Verrem. In eas inuafisses. Sic multis alijs in locis aliquando etiã. Idẽ Cic. tollit præpositionem.

Inuerecundia. pro imprudentia. His. Desuerguença insolens verbum est, Si pontinus sine testimonio eius memor fuit.

Inuerecundè. non est in albo Latino-
rum.

Inuiolabilis. pro inuiolatus, sanctus, rarum verbum est.

Inuiolatio. pro sinceritas, integritas, puritas non vidi apud egregium autorem.

Iuuisibilis, pro non visus Theologorum est.

Irate. pro iracunde rarum est.

Irrationalis. Dialecticorũ est, pro expers rationis. Irrationabilis vitur Quintilianus. lib. 2. c. 17. Sed quia carent sermone, quæ id faciunt, muta atque irrationabilia vocantur. Sic. lib. 7. c. 3. quẽ sequitur Lactã. lib. 2. c. 2. Verum Idem lib. 5. c. 18 animal irrationale dixit.

Irregulariter. pro præter regulam, aut præter legem, aut contra regulam. Grammaticorum est.

G

Iterato

Iterato, pro iterum, aut rursus, dixit Iustinus lib. 5. Iterato vincuntur. Et ultra, iterato præliantur. Et lib. 43. Iterato petiisse.

Itineror, aris. pro iter facere. Hisp. Caminar. Apuleius non politus sane scripserit eo utitur, quem aliqui recentiores sequuntur, cum Latinissimus non occurrat.

Iubeo te, elegantius dicitur, quam iubeo tibi, unde Lucanus lib. 12. Silentia iussit dextra. Caesar lib. 3. belli civilis. Militibus suis iussit. Quintus septimus lib. 5. Dictis Cretensis. Iubet nostris peragere cœpta Cic. lib. 16. ep. 9. Me cui iussisset curaturum.

Iucundor, aris. pro dare se iucunditati, ut Cic. lib. 1. offi. locutus est, sacrarum literarum interpretes eo utuntur, ut ibi quotidie autem iucundabar ante faciem eius. significat. Hisp. Holgar se.

Iudicator, pro existimator aut iudex non à iudico Latini deducunt.

Iuramentum, ti. rarum est, elegantius iusurandum.

Iurista, barbarum est pro Iurisconsultus.

Iussio,

L

Iussio, onis. pro iussum. i. non est admodū
receptum. Lactantio est in vsu. lib. 4. c.
15.

Iuuatio, onis. pro auxilium. Hispa. Ayuda
non deriuant Romani a iuuo, as.

DE INCIPIENTIBVS
ab L.

L Abium, ij. Vtitatius est labrum. i. His.
El labio. Cicero posteriore semper est
vius. Inde primoribus labris, dixit pro
Caelio, & tremantibus omnino labris,
in Pisonem.

Lacticinium, ij. apud vere Romanos non
occurrit, pro lactarius seu lacteus, id
quod ex lacte confectum est. Hispa. Co
sa de leche.

Laniatio, onis. à laniio, as. non inuenitur de
ductum, pro laniatus, tus. pro ipso laniã
di actu. Hisp. Despedaçamiento. Cice.
in Tuscul. Quid igitur mihi ferarum la
niatus oberit nihil sentienti? Pli. lib. ii. c.
37. ora apertiora laniatu viuientibus.

Lasciuio, uis. pro exulto, as. His. Loçanear
y regozijarse, magis Poëticum quam

L

Oratorium est. Oui. li. 7. *Meta.* Fuga lafcivit agnus. Cicero tamen exultovtitur pro Cluentio. Exultare lætitia, & triumphare gaudio cœpit.

Lasso, as. pro defatigo, as. *Hif.* Cansar Poëticum est magis quam Oratorium. Oui. ep. 1. Lassaret viduas pendula tela manus. Ci. pro Quintio. In quo ille tot & tantos viros defatigat.

Latebra, æ. reperitur in singulari contra Grammaticos aliter docentes. Cice. lib. 2. de legibus. Non latebra danda populo. Idem in officijs. Videant ne quærat latebra periurio. plura exempla inuenies apud hunc autorem *Phi.* lib. 10. c. 20. Pudibundus ac mœrens quærito latebram. *Lege* nostram annota. *Syluam.*

Latius, a, m. pro *Latinus*, a, m. magis obuū Poëtis quam Oratoribus est. Cic. eo nō est vsus, sed posteriore.

Lauacrum, pro lauatio, onis. aut balneum rarum est.

Laureatus. legi, laureo, as. non legi.

Legista, pro iuris peritus inauditum *Latinis* est.

Lenimen & Lenimentum. pro lenitudo, inis.

inis. Hisp. Ablandamiento o blandeza.

Lento, as. pro flecto, is. Poëtarum est. Statius Aquilei. lib. 7. Nec modus aut arcus lentare, aut fū. dere glandes.

Lepidule, apud Plau. in Pseudulo inuenies. Lepidulus non legi.

Leptorax, cis. Est racemus habens vuar aci nos minutos. Hisp. Vuas de duena, o de rey. Venit à λεπρός .i. minutus. & ἄξ γός. acinus. Pl. li. 14. c. 1. Leptoragas has vocat.

Leuamen, inis. frequentius eo Poëtæ quã Ora ores sunt vsi. Cic. semel quod legem in epistolis ad Atti. est vsus pro leuamentum.

Libido, inis. pro voluntate & arbitrio in bonam (quod aiunt) partem capitur, nõ semper in malam. Sallust. In Catili. pro cœmio. Libidinem habebant. Iustinus lib. 2. Quia libido regunt pro legibus habebatur. Teren. in Heau. ac. 1. Sc. 1. præter eius libidinem pateretur.

Licitê, pro bonis rationibus, honestis rationibus, non est ciuitate Romana donatũ.

Licitor, aris. pro liceor, eris. His. Poner en precio, non est multum frequens. Licitatio,

tatio, & licitator apud Ciceronē legūtur
Limitare. Latinū est pro præscribere, par
 tiri, & diuidere, quo vsus est Pl. lib. 17.
 in initio. c. 22. Vineas limitare.

Linea, & pro versus. Hisp. Renglon nō est
 Latinum.

Lirinum, ni. Azeyte de açucenas ex Plin.
 lib. 21. c. 5. Liliū rosæ nobilitate proxi
 mum est, & quadam agnatione vnguen
 ti oleiq; quod lirinum appellatur. Lili
 nus & liliū, vt Antonius in suo lexico
 scribit, non legi. Dicitur & oleum lilia
 ceum. Vt Palli lib. 6. ca. 14. Vbi titulus
 est de oleo liliaceo.

Litania. scribendum accentu in pen. non
 pronuntiandum est letania, vt vulgus
 profert. Græcū est venit à λιτάνεια, ας.
 i. supplicatio, aut supplitium, tij. Hispa.

Procession. Quæ duovltima latina sunt.

Litigatio, onis. à litigo, as. non legi pro liti
 giosa disputatio, aut concertatio, aut lis,
 & litigium, nisi apud Laetian. lib. 3. ca. 8.
 litigationibus furiosis.

Longanitas, non legi. Longinquitas ætatis
 vtitur Teren. in Hecy. ac. 4. Sc. 2. Vt ne
 cui mea longinquitas ætatis obstet.

Lon-

Longæuus, magis. Poëticum quam Orato-
rium. Cic. his vtitur. vir grandis natu. Ho-
mo ætate affecta. in Verrem.

Loqui ad propositum. non dicitur Lati-
ne, pro cohærentia inter se dicere. Ci-
cer. Phil. 2. Tam autem eras excors, vt
tota in Oratione tecum ipse pugna-
re, vt non modo non cohærentia inter
se diceres, sed maxime disiuncta atque
contraria.

Lotio, onis. pro lotura, aut lauatio, onis. nõ
legi. Ibi inuenies, qui est lotus non indi-
get lotione.

Ludificator. pro fraudator, aut mendax,
non legi.

Luxuriosus, pro libidinosus, non Latine
dicitur, luxuriosus enim est in re fami-
liari solutus, aut delicatus, nimius, super-
fluus, & mollis. Idem dices de luxuria
significat. Hisp. Hombre vicioso, dema-
fiado y superfluo en gastos, deleytes y
passatiempos.

DE INCIPIENTIBVS.

ab.M.

Maculatio, pro immundities, aut macula, aut lues, à verbo maculo, as: non deriuant Latini.

Macreo, non legi sed, macresco, cis.

Magnanimiter, dicunt aliqui, pro quo magno animo Latini vtuntur.

Maledicētia, pro maledictum aut maledictio rarum verbum est. Apud Gel. lib. 3. c. 3. reperitur. Cic. Pro Cælio Maledictio nihil habet propositi.

Maledico, cis. cum datiuo, tantum significat male de aliquo loqui, aut maledictis afficere. Hisp. Dezir mal. Cum accusatiuo non legitur, non significat, vt vulgus opinatur, id quod execror, aut deuoueo Hisp. Maldezir.

Malefactor. pro maleficus Ecclesiasticum est, vt ibi, si hic non esset malefactor.

Manduco, as. pro comedo & vescor, Latinum est, Suet. in Augus. c. 76. duas buccas manducauit. Plau. in Milite. ac. 2. Sc. vltima. Sat xdepol scio, occisam sepe sapere plus multo suē, quam manducat. Apitius lib. 3. c. 8. In qua eos manducaturus es. Idem lib. 2. ca. 1. Cum mandu-

manducare volueris tollas de fumo.

Manifesto. as. Suspectum verbum est.

Manipularis. pro aquilifero. Hisp. alferez, non est Latinum. Significat nanq; militem ex aliquo manipulo. Hisp. soldado de alguna esquadra.

Marginalis. nō est vox Latina, qua incaute aliqui nostra tempestate vtuntur. In annotationibus marginalibus dicētes, pro in marginum annotationibus.

Masculinus. licet aliqui barbarum putāt, hisq; vtendum censent, masculus & virilis, latinissimum est autore Pli. libr. 10. c. 68. Neq; est in ijs genus masculinum, foemineūue. & lib. 18. c. 13. genera corū Græci prima fecere masculinum.

Matrix. cis. pro loci, locorum, aut vterus in quo mulieres concipiunt. Hisp. la madre, non latinum putat Raphael Regi⁹.

Matrix dicitur à Catone & Columella gallina foetus gratia comparata. Hisp. gallina, o otra qualquiera hembra para criar. Medici in prima significatione capiunt.

Mechanicus. ci. pro faber, aut opifex operum, & **Mechanicus** adiectiuum profa

M

- brilis rara sunt. Suetoni. in Augustin.
 c. 18. eo utitur cum Iuriconsultis. vt. l.
 Mechanicos. De excusa. artificū. Cod.
 significat. His. official d̄ qualquiera arte
Medicus. nō tantū est, qui morbos curat,
 sed & qui vulneribus medicatur. Hisp.
 çurujano. Quintil. lib. 4. c. 5. non aliter
 præformidat, quam qui ferrum Medici
 priusquam curetur, aspexit. Cice. lib. 4.
 ep. 10. Et rogarem, vt cogere medicos.
 Loquitur de Marcello duobus vulne-
 ribus confosso. Marcus Varro li. 1. c. vi
 mo, de re rusti. Et pueros dimisisset, vt
 Medicū requirerēt. De quodā cultello
 percusso agit.
- Medietas.** fugit Cic. li. de vniuersitate, pro
 mediū. ij. Cui⁹ verba sunt, vt in singulis
 essent bina media: vix enim audeo di-
 cere medietates.
- Medio.** as. & **Mediatrix,** non sunt latina.
 Lactan. lib. 4. c. 25. Mediator vsurpat.
- Melandrya.** Thynnorū pulpamenta sunt
 iam condita. His. carne de atun en ado-
 bo. Pli. li. 9. c. 15. Melandrya vocatur
 cæsis quernis affulis similia.
- Mele.** substātiuū indeclinabile significat
 carmi-

carmina, cātilenas, modulationes. His.
cātares, o chistes. qđ inuenies apud Lu-
cre. li. 2. ibi. AEquae ac musæ a mele. i. cā-
tilenas musicas. Ibidē dixit etiā Cygnea
mele. i. modulationes Cygnorum.

Meliora. as. pro meliorē facio, nescio quis
Latinorum sit vsus.

Meliores facio. Itē in vsu habēt Idiotæ pro
meliorē facere. Quint. lib. 1. c. 2. Cui⁹ assiduus
comitatus etiā illos meliores facit.

Mendū. i. Oratorū est, mēda. x. Poëticū.
Hisp. la mentira, o la falta.

Mēsor, & Mēsurator. pro metator, decem
pedator. Hisp. medidor de tierras, non
sunt ex latinorū vocum censura.

Mēsuro. as. pro metior. tiris. licēt multi re-
centiores eo vtantur, suspitiosum est.

Mercimonium. ij. pro merx. cis. Hispa. la
mercaderia antiquum est. Cic. 7. in Ver-
rem. mercibus. ademptis in vincula cō-
iectos esse mercatores. Nunquam apud
Cice. mercimonium occurrit, nec cæ-
teri quod meminerim, præter Plaut.
apud quem est frequens.

Meretricarius. pro meretricius, inauditum
est. Teren. in An. ac. 5. sce. 4. Ac meret-
tricios

tricios amores nuptijs conglutinas. Sic

Cic. pro Cælio. Meretriciæ opes dixit.

Mingo. gis. p. meio non legi apud aliquē antiquorum. Marti. Merere vis iterum iam Palinurus eris.

Ministratrix. pro ministra, suspectū verbum est.

Minutus. Elegantius est & vilitatis minutatim. Hisp. menudamente.

Miraculosus. pro portentosus, mirabilis, Theologis & Philosophis est relinquendum.

Missæ. x. pro res diuina Canonistis placet.

Mistio. onis. pro mistura, interpretum est non Latinorum.

Mitto tibi. non est Poëtica locutio, vt docet Anto. Volsus Epistolarū Ouidij enarrator, sed oratoria. Vt leges apud Cice. lib. 1. epi. 10. & lib. 2. epi. 7. & 11. & 16. & lib. 7. epi. 3. ad Atti. & hæc locutio frequens est apud Cic. in epist. ad Atti. Pli. lib. 8. epi. 3. Librum quem nouissime misi tibi. Idem lib. 10. epi. 75. exemplar testamenti quam mendosum misi tibi. Lege cætera in mea Annota. Sylua

Moechor. aris. non est adeò elegans vt
adul

adultero. 22.

Modernus. pro iunior, aut recentior, vocabulū est à vulgo imperito inuentū. **Neotericus** Græcum est.

Molesto. as. pro molestia afficere Iuriscōsultorum est vt. l. Dedititia. C. de Dedititia libertinitate toll. Nostram Rempub. molestare concedatur. & l. vnica. C. de thesauris benignas aures nostras audeat molestare.

Monarchia. pro vnus dñatu Græcū est.

Monoculus. nō legi. **Vnocolus** apud Gel. libr. 3. c. 11. vidi. Maximè quod vnocolus fuit.

Moralitas, nullus Latinum dixit.

Mors. ris. non caret numero multitudinis quemadmodum Grammatici profitētur. libr. 2. de finibus. Præclare mortes sunt Imperatoriæ, & in Tus. mortes optetæ. Quintil. Declamat. 13. Quā varia lucri genera fecerint tot mortes Pli. li. 8. ep. 16. Cōfecerūt me infirmitates & meorum mortes. Sic obseruatum reperies apud Lucanum & cæteros autores, quorū exēpla in nostra annotatio. Sylua leges.

Mor

M

Mortaliter. Ecclesiasticorum est pro læta
liter & mortifere

Multipliciter. non legi pro multifariam,
multis modis, aut plurifariam.

Multoties. pro sæpe Canonistis non di-
splicet.

Mundo. as. non est ita obuium, vt abster-
go, & purgo.

Mundities. ei. non ita elegans ac vsitarum
vt munditia. x.

Multum est quod pulsata est octaua. Bar-
bara locutio est, pro iã dudum sonuit
octaua. Hi. mucho ha que dio las ocho.
Sicq; interrogabimus, quam dudũ so-
nuit hora. Hi. quanto ha que dio la ho-
ra, respondebimus iam dudũ. Hi. ya ra-
to ha. aut nõ ita dudũ, vel haud dudũ. Sic
cũ de horis & tẽpore breuiori percon-
tabimur. De annis aut mẽsibus & de tẽ-
pore lōgiori sic interrogabimus. **Quam**
pridẽ pater mortu? Hi. quãto ha q̄ mu-
rio tu padre? Respõdebimus iã diu, mul-
tũ diuq; iã pridẽ, satis diu, ya diasha. satis
multos annos. phrascs sunt Cicer. Vel
nõ pridẽ, nõ diu, nõ nimis diu. no ha mu-
cho. Locutiones bonorũ autorum sunt.

Mu

Muriceps. pro fele. *Hif. gato. nuper inuē-
tum, & à sciolis sine testimonio excogitatum.*

Murmuratio. pro vellicatione non est Romanum, sed pro murmure ac strepitu apud *Pli. lib. 10. c. 3.*

Murmurator. non legitur, sed obtrektor apud *Cice. obuiū est. Murmuro. as. pro murmur facere latinum est.*

Mutuo. as. obsoletum est pro cōmodo. *as. lege nostrum. Synta. librū ordine tertio verborum Actiuorum.*

DE INCIPIENTIBVS AB. N.

Natiuitas. pro ortus, aut natalis dies apud *Iurisconsultos tantum reperi, & sacros scriptores.*

Nauigator. non legi.

Necessariē. pro necessariō non ita frequēs verbū est. *Apud Cic. Sæpissime necessariō, raro necessariē inuenies.*

Necessito. as. pro necessariō atēro, nō est ex Romano municipio.

Negatiuus. pro negans Grammaticū est. *Cice,*

N

Cic.in Top. Alia quæ appellantur negantia dixit. Et quod Grammatici aduerbia negatiua, nos negantis aut negantia appellamus.

Neotericus. pro recentior, recens, aut iunior, Græcum est. Hispa. moderno, o nueuo.

Nigredo.inis. pro nigritudo aut nigrities non vidi apud idoneum autorem.

Nihil habeo ad faciendum tecum. Gothicum est pro nihil ago tecum.

Nocius. pro nocuus. a. m. noxius, siue nocens rarum est. Apud. Pli. legi semel li. 20. c. 14. Pecori præcipuè nociuam.

Nomina distributiua apud Poëtas & Historicos non distribuere tritum & celebratum est. Quod etiã apud Oratores fieri probamus. **Quinti.** lib. 6. c. 4. De risu. & binis coniunctis verbis. **Idem Quint.** In eodẽ loco. Et diceret se iam bina millia passuum ambulare. **Cice.** lib. 6. ep. 1. ad Atti. Quibus de rebus propter nauigandi per binostabellarios missi Roman literas publicè. **Idem Cice.** de perfecto Oratore. Ternæ autẽ sunt vtriusq; partis verborũ translatum, no
uum,

uum, priscum. Ci. De somno Scipionis.
 Nam cum ætas tua septenos octies an-
 fractus reditusq; conuerterit.

Nomina diminutiua. iunguntur nomini-
 bus adiectiuis diminutionem significan-
 tibus, Quauis aliter doceat Lau. lib. 1.
 c. 7. eleg. Cic. in Proce. Parado. sed mi-
 nutis interrogatiunculis & quasi pun-
 ctis quod proposuit, efficit. Idem Cic.
 in eodẽ loco. Accipies igitur hoc paruũ
 opusculum. Idem pro reditu ad Quiri-
 res. Marius cum parua nauicula traiecit
 in Africam. Lege nostram Annotatio.
 Syluam, ubi plura reperies exempla.

Non multum curo. turba sic loquitur. La-
 tinorum tamen senatus non magnope-
 re laboro. Ci. Pro Roscio Comœdo, &
 quorsum recidat responsum tuum non
 magnopere laboro.

Non legas, pro ne legas. Quintil. præcepto
 inauditum est. lib. 1. ca. 9. dicentis. Nec
 non aduerbia, qui tamen dicit pro illo
 ne feceris, non feceris, in idem incidat
 vitium, quia alterum negandi est, alte-
 rum vetandi.

Non modo, non solum, non tantum. Acci-
 piuntur

piuntur pro nedam. Pli. lib. 9. c. 2. Rerū
quidem non solum animalium simula-
chra inesse. Idem in Proce. Natu. Hist.
quæ volumina eius ediscenda, non mo-
do in manibus habenda quotidie nosti.
Idem lib. 7. c. 24. Cum res inter rusticos
geratur literarumq; expers non modo
syderum. Cic. lib. 2. ACADE. quæstio. Pe-
me vel stertas licet, inquit Carneades nō
modo quiescas. cetera lege in nostra An-
nota. Sylua.

Non scire, Aliquibus videtur elegantius di-
ci, nescire. Cicronem tamen locutionē
reprehendisse putantes. Cum lōge mea
quidem sententia ab ipsa veritate, sint
deuij. Cic. nanque in Oratore, ita ait, Nō
scire quidem barbarum iam videtur, nes-
cire dulcius. Cice. ibi non asseuerat esse
locutionem illam barbaram, sed ait vi-
deri quibusdam. Quod sic esse Plauti, &
Terentij autoritate confirmatur. Cum
tertio fere verbo sic loquantur, vt in no-
stra Annota. Sylua. docuimus. Plautinę
& Terentianę locutiones non sunt ex-
plodendæ. Idem etiam Cic. cum eis di-
cet, non volo, non queo.

Non

Non vt homo fecisti. Ciceroniano more dicitur inhumaniter fecisti, aut inhumane. Cic. lib. 3. offi. Nam si quid ab homine ad nullam partem vili, vtilitatis tuæ causa detraxeris, inhumane feceris, contraq; naturæ legem. Idem Ad. Q. Fratrem, li. 3. ep. 1. non possum scribere, me miratum esse, illum tam inhumaniter fecisse.

Nostro medio. Dicunt aliqui, pro quo Latini per me aut per nos. Plinius Junior ad Traianum. impetrandumq; à bonitate tua per nos habet. His. Por mi medio siendo yo el entreuenidor,

Nubilofus. pro nubilus, a, m. testem non habeo.

Nullatenus. pro non, nunquam Latini eo sunt vsi, Canonistis relinquendum.

Nullibi. pro nusquam, aut nullo loco, inauditum est autore Valla. Cice. lib. 2. Ad Atti. Nullo loco defui, dixit. & 1. 14. nullo loco deero.

Nutritius. substantiuum pro nutritor, oris. Hisp. El amo que cria a alguno, non legi, sed nutritus, a, m. adiectiuum.

DE INCIPIENTIBVS

ab O.

H 2

Oble-

- O**blector, aris. Deponens. Cice. semel
quod legerim eo est vsus. lib. 2. ep. 15.
ad Q. Frat. oblecto est frequens.
- O**blique. Hisp. Torcidamente, tuertamen
te ex Sene. lib. 1. c. 13. natu. quæstio. Ex
percussu oblique accepto.
- O**blivium, ij. pro obliuione, Poëticum est
Et non legitur, nisi in nominatiuo, & ac
cusatiuo multitudinis.
- O**bseruandissimus. si l atine loqui libet,
dic obseruantissimus. Cice. lib. 13. ep. 5.
obseruantissimum a studiosissimumque
nostri.
- O**bseruator, oris. non legi, pro explora
tor.
- O**bseruanter. Dixit pro obseruantia, aut
reuerenter Lactan. lib. 5. ca. 20. neq; ex
animo nec obseruanter accedat.
- O**bseruo, as. pro custodio, aut seruo, barba
rum est, Nā significat id, quod insidior,
animaduerto. Et vt ait Valla lib. 4. c. 3.
Id quod custodire oculis animoque in
modum speculatoris. Hispa. Acechar o
aguardar. ita Terent. in An. ac. 1. Sc. 1. ob
seruas filium quid agat.
- O**bstriectus, us. pro compressio, onis. dixit
Sene.

Sene. lib. 5. c. 14. naturalium quæstio. Accendat flammam constrictu suo necesse est. Hisp. Apretamiento.

Obsidium, ij. non est ita elegans, ut obsidio, onis.

Obtenebro, as. pro obscuro, suspectum puto.

Obuius, as. non est ita frequens, ut occurro, is. aut eo obuius, aut obuius sum, Vegetius lib. 3. c. 6. & Palladius lib. 1. ca. 35. eo utuntur.

Obuiatio, onis. pro occurfatio, onis, etiam infrequens est.

Octophorum. Lectica quæ ab octo seruis portabatur. Hisp. Angarillas, ex Sueto. in Caligu. c. 48. Interdum adeo segniter & delicate incessit, ut octophoro veheretur. Martial. lib. 6. Octophoro sanus portatur Auite Philippus. Et ex Cic. ad Q. Fratr. lib. 2. ep. 2. & in Verrem.

Occursio, nis. pro occurfus, us. vel occurfatio, onis. non legi.

Odibilis. pro odiosus rarum verbum est, Sene. eo utitur. lib. de quatuor virtutibus. c. de cōtinentia. Odibilem quoque hominem facit risus.

-
- O**doramen, & odoramentum, pro odor, aut odoratus, non sunt multū frequētia.
- O**ffensibilis. Lactantio lib. 4. c. 26. est in usu, alijs non item.
- O**fficialis, le. quod de officio agit, vel tractat Lactan. li. 6. c. 11. Quod Marcus Tullius in suis officialibus libris.
- O**mnifariam, pro omnibus modis Gellianum est lib. 12. c. 13.
- O**mnimodus, pro cuiuscunq; modi. Vocabula sunt inuenta à Gothis.
- O**mnimodis, aduerbium. His. En todas maneras Lucretio familiare est.
- O**mnimodè, aduerbium Lucre. lib. 2. est usus. Hisp. De todo punto o totalmēte.
- O**mnis, negat Lau. lib. 1. c. 14. Elegan. iungi superlatiuo, quem falli, ex his exemplis à me citatis manifestum erit. Cic. in Verrem. 2. 6. Omnium avarissimorum infanias cum Romā reuertisset, expleret. Idem pro Lucio Flacco. Ipse omnibus turpissimis iudicijs conuictus est. Idem lib. 3. de natu. Deo. ne in regnis quidem regis omnia minima curant. Idem pro Cecinna. Omnibus antiquissimis ciuibus possit. Idem lib. 5. ep. 8. quam ob
- rem

60
rem velim ad me scribas de omnibus mi-
nimis maximis. Idem lib. 3. ep. 1. ad. Q.
Frat. Quod omnia minima maxima ad
Cæsarem mitti, sciebam. Plura testimo-
nia in nostra annota. Sylua. leges.

Operæ pretium. duæ sunt dictiones, signi-
ficant quod merces aut premium labo-
ris, pretium enim pro mercede aut pre-
mio capitur, opere pro labore, signifi-
cat utile & fructuosum, cosa prouecho-
sa o cosa digna de trabajo. Inuenitur etiã
in multitudinis numero, & cum alio ver-
bo à sum, es, fui, quãuis aliqui aliter pro-
fiteantur. Titus Linius lib. 21. Tēpus est
iam, opulenta vos ac ditia stipendia fa-
cere, & magna operæ pretia mereri. Iū-
gitur etiam cum hoc verbo habeo. Idē
lib. 25. operæ pretium habent libertatē,
ciuitatēq; Adheret verbo facio, Titus Li-
sic exortus. Factur⁹ ne opere pretiū sim.
Cetera pleni⁹ in nra anno. Syl. inuenies.

Opprobrio, as. pro probum infero, non
est frequens.

Ordinō, as. disponere sign. His. Ordenar, o
poner en orden. Non est sacris initiari.
Hisp. Ordenarse de alguna orden, deco-
rona, grados, epistola, euãgelio o missa.

Oscitabundus. pro oscitans, aut negligens
non legi apud probatum autorem.

Ostentio. non legitur apud autores Clas-
ficos.

DE INCIPIENTIBVS

à litera. P.

Pacificè. pro cum pace, pacate. Hispan.
Apaziguadamente, o pacificamente,
non legi.

Palliditas. pro pallor, oris. Hispa. Ama-
rillez.

Pango, is. pro canto, tas. aut cano, is. a-
pud sacros scriptores inuenio. Seruius
lib. 8. AENEI. Ibi Tentamenta tui pepi-
gi, scribit, nunquam lectum esse pepi-
gi à pango, pro paciscor, ceris, pepigi,
pactus um. Quintil. testatur à verbo
antiquo pago, pepigi descendere, quod
paciscor significat. quo Cic. lib. 2. ad He-
ren. vtitur. Rem vbi pagunt oratione
pagunt, pro scribo, ac planto inue-
nies.

Papilio, onis. pro tentorium eo recentio-
res post Vegetium lib. 2. c. 13. sunt vsi.

Para-

- Paradisus.** pro sedes, aut locus piorū, aut sedes, & domus æterna, Ecclesiasticorū est bene ex Græco sumptū παραδεισος enim illis, ortus est.
- Parcitas.** pro parsimonia. Hisp. templansa en el gastar, y en las otras cosas. non legi apud Latinos antiquos.
- Paroxysmus.** pro commotiuncula, reñtatio. Hisp. fatiga que tiene el enfermo cō la calentura. Medicorum est ex Græco rectè deductum illi παραξυμός id est. incitatio, exacerbatio. Accessio vocatur à Cornelio Celso. libr. 3. c. 17. Cibis post accessionis tempus est dandus. & c. 18. Interdum in accessione ægros desipere.
- Particularis.** pro singularis & præcipuus, Latinissimi eo non gaudent, apud Philosophos & Theologos obuium est.
- Particulariter.** pro particulatim & præcipuè Latini non admittunt.
- Paruificare.** pro paruifacere non est Romanum.
- Passio. onis.** pro affectio animi, aut motus animi, Philosophorum est, vt ab assuetis non fit passio. Sene. lib. 2. c. 40. natu.

quæstio. Et sic passiones eorū debere di-
vudi. Quod nō est Lactā. lib. 2. c. 6. asper-
natus. Quo recte Ecclesiastici pro cruce
dñi vsurpant. vt Lactan. lib. 4. c. 12.

Passius. a. m. Grammaticorum verbum
est.

Passum scripturæ. Barbari dicunt pro-
locus scripturæ. Terent. in Prologo
Adelphorum. Eum Plautus locum reli-
quit integrum.

Pathicus. ci. pro puer meritorius obsole-
tum est.

Patriota. & Patriare. nec digna sunt quæ
proferantur. Gothica prorsus inueniuntur

Pauefacio. non legi, pauesio legitur.

Pauperies. magis poëticum est, quā Orato-
rū. Hora. lib. 1. ep. 1. per mare pauperiē
fugiens. paupertas poëticum & Orato-
rium est.

peculor. aris. pro peculatum facere. Hisp.
robar el dinero del rey, o de algun arca
publica Iuriconsultorū est. peculatus
apud Cice. sæpe.

pellucidus. Hisp. cosa que se trassuize, po-
tius perlucidus scribes.

penarium. lege calamarium.

penſionarius. pro vectigalis. Lauren. Val.
in Rauden ſem putat verbum non Ro-
manum eſſe penſio. onis. frequens ver-
bum eſt apud Cice.

perdurabilis. pro æternus barbarum eſt.
peremptorius. a. m. pro die ſtatim dictus à
prætoribus, Iurisconſultorum eſt. vt. l. Et
tertiū. ff. de Iudicijs. Quibus propoſitis
tunc peremptorium impetret. Sic dic-
tus (Vlpiano ibidem ceſte) quod diſce-
pationem perimat, nec patiatur aduer-
ſarium ultra tergiverſari.

perfectrix. legitur apud Lactan. lib. 3. c. 17.

perferentia. æ. & perlatio dixit Lactan. li.
3. c. 11. & lib. 3. c. 25. pro tolerantia, per-
peſſio, patientia. Hiſp. ſuffrimiento.

periuro. as. nō legitur, ſed peiero: quanvis
periurus & petiurium legamus. & deiu-
ro apud plau. in Caſſi. & Rudenti.

perparū nō obuia eſt vox, perpaulū vtī
Cic. lib. 1. de ſinib. & perpaulū. li. 2. de
Orato. & perpauillium. p̄aut. in
Captiuis.

perpendiculariter. pro ad perpendicularū,
ad lineam, rectis lineis. Hiſ. dereçhamē
te, Geometrarum eſt.

Peruasor. oris. non legi, sed in hac signifi-
catione autor. oris.

Phantasticus. pro imaginarius vsurpat La-
etan. lib. 7. c. 22. in titulo.

Pharmacotheca. pro myropolium. His. la-
botica donde se venden vnguētos olo-
rosos, Neotericū pūto & nuper domi-
nostræ excogitatum.

Phlegma. tis. pro pituita Græcum est, &
Phlegmaticus, pro pituitosus.

Physiognômus. i. Cic. de fato. Physiogno-
mon inclinât. Physiognomonis. Græ-
ce.

Pietas. tis. pro misericordia non legi, sed
pro amore, bonitate, charitate, religio-
ne, cultu, & obseruantia in Deum.

Pigmentarius. ij. pro vnguentarius nō le-
gitur apud proceres illos Latini sermo-
nis, nec adiectiuum pigmentarius. a. m.

Pinguedo & Pinguitudo, non esse Latina
cēset Seruius lib. 2. Georg. ibi denso di-
stendere pingui, quod quidem miran-
dum est, cū sint voces satis obuię apud
Pliniū, Varronem Columellā & Quin-
tilianum. Vnde suspicor verba illa ab
aliquo amuso ibi inserta esse.

Pincer

Pincerna. æ. aut pocillator. oris. pro eo qui vina regi, aut principi aut domino suo ministrat. His. gentilhomme, o page de copa. non memini legisse. ego potius ministrans pocula dicerem. Vt Cic. libr. i. Tuscu. Non enim Ambrosia Deus, aut nectare aut iuuentute pocula ministrante lætari arbitror. Aut minister poculi. Vt idem pro Cluentio dixit. Ministri publici Martis, sic dicamus minister poculi. pocillator apud Apuleium leges. Et pincerna in sacris.

Pinnaculum. li. pro fastigium tēpli nondum apud autorem antiquum legi. His. el chapitel de la yglesia. Iulius obsequens de prodigijs. Fastigia templorū aliquot à culmine abrupta esse dissipauit. In sacris inuenitur.

Piscatio. non reperi, sed piscatus. tus.

Pistor dulciarius. qui cupedias & alia gulę irritamenta vendit ex Martiali. lib. 14. in fi. Hispa. confitero, o melcochero.

Placiditas. tis. Gellius & Lactātius eo vtuntur, Ille lib. 13. c. 21. Hic li. 6. c. 15. lenitas, Clementia, benignitas, placabilitas, & alia huiusmodi Ciceroniana sunt.

Planeta.

planeta.æ. Astrologorum verbū est, pro stella errans, aut vagans, aut sydus errās, aut astrum tri.

planitudo. pro planities aut æquor. Hisp. llanura non est obaium.

planto.tas. pro serere arbores. Hisp. plantar. non est valde frequens.

podager. pro podagrosus, aut podagricus non est frequens.

polities aut politia. pro politura, elegātia, aut nitor. Hispa. policia. inuentum verbū est à nōtris Latini sermonis reperi- toribus, qui nimia peruicacia ac temeritate sibi nomina fingunt. Vnde Angelus Decembrius barbare suum opus de politia literaria inscripsit. pli. lib. ii. ca. 24. quadā politura artis dixit, nō politia. Et idē infra. ad polituram sarcians.

pollutio.onis. pro corruptio, aut corruptela, aut violatio, non legi apud autores probatos.

populosus.a.m. pro frequens. Hispa. cosa poblada barbarum est.

possibilis.le. non est nimis vsitatum. Quinti. eo vtitur lib. 3. c. 8. & plau. in Sticho. Non est Ciceronianum, pro quo potest

est fieri scribit.

possibilitas. pro facultas, tis. omnino est
Gothicum.

prædicator. pro concionator. Hispa. præ-
dicador, Theologorum est, nam pro-
priè est laudator, commendator gesto-
rum alicuius. Vnde Cice. pro Cornel.
Balbo. Et prædicatorem & autorem di-
xit. & lib. 1. ep. 9. prædicatore & esse.

præfiguratio. omis. in Lactan. lib. 7. c. 15. in
uenies.

præfoco. as. pro vocem includere. rarum
est. Hisp. ahogar. co vtitur. Oui. in Ibin,
præfocent animæ Gnosia mella viam.

præsepium. ij. Apule li. 6. Meta. & Laclā.
lib. 4. c. 11. & asinus præsepium domini
sui. Alij Latini præsepe. pis, sunt vsi.

præstare copiam. nō dicitur, sed facere co-
piam, aut dare facultatem, lege dare co-
piam.

præsto non semper iungitur verbo substā-
tuo, vt Grammatici docent, secuti Lau-
rentiū in pogium. lib. 3. Antidoti. & lib.
1. Dialogi. & Sy pontinū in arte Grāma-
tica. Ci. li. 4. ad Herē. Vix hæc dixerat
eū Ecce iste præsto, sedes inquit audax?

Terent

Teren. in And. ac. 2. sc. 5. Ipsum adeo
 præsto video. Tibullus li. 1. Eleg. 5. præ-
 sto pauper ad ibit primus. Plau. in Mi-
 lite. ac. 4. sc. 6. & sic in Mercato. ac. 2. sc.
 2. Hircius lib. 5. de bel. Afri. vt suis for-
 tunis præsto, quod meriti essent auxi-
 lum ferrent. Lege meam Annotatio.
 Syluam.

Prætextus. tus. non est ita frequens, vt spe-
 cies, similitudo.

Præuaricor. aris. est à sulco declinare. Hi-
 sp. asfalir del sulco. Pli. lib. 16. c. 19. Ara-
 tor nisi incuruus præuaricatur.

Præuisimus. a. m. pro pessimus. a. m. non
 est ciuitate Romana donatum, Eo Græ-
 corum interpretes vtuntur.

Pressura. z. pro angustia non est Latinū,
 sed Ecclesiasticum. Cæterum pro vua-
 rum pressione capitur. Vt fit in torcu-
 laribus. Hisp. apretamiento, o estrecha-
 miento. Sene. lib. 2. c. 6. Natu. quæstio.
 Et ea que aliqua pressura maiorem so-
 nitum reddunt. Pli. li. 18. c. 31. Pressura
 vna culeos viginti implere debet. Co-
 lu. libr. 12. c. 36. Mustum tortiuum est,
 quod post primam pressuram vinaceo-
 rum

rum circumciso pede exprimitur. His-
pisa. est id quod depressio. Hisp. ab axa
miento, o lo baxo de alguna cosa. vt
apud Frontinum lib. 1. de aquæ ducti-
bus, Alia leuiore pressura coguntur.

Principalis. Aliqui putant vocabulum ef-
se non satis Latinum, cum apud Cicer.
lib. de fato. inueniatur. Cum dicat. Cau-
sarum alię sunt perfectę & principales.
Idem. Infra. Causis perfectis & princi-
palibus. Idem in eodē, Verum nō prin-
cipalibus & perfectis. Idem ibidem, Si
omnia perfectis & principalibus cau-
sis fieri diceremus, & infra. Non dicent
perfectas neque principales. & paulò
post. Tamen cum id visum proximam
causam habeat non principalem. Non
meritò igitur dubitat Georgius Meru-
da in Galeorum, principalis latine dica-
tur. Ommitto Quintilianum, Suetoniū.
vtrunq; Pliniū, qui eo libenter vtuntur.

Principaliter. pro præsertim, præcipuè
non est valde vsitatum.

Pruiatius. pro priuās Philosophorū est.

Probiter. pro probe rarum est.

Proceriter. pro, pccere, inuentū ab amufis.

I Pro,

Prodigalitas. tis. pro effusio & profusio.
 Hisp. perdicion, y gasto demasiado.

prodigaliter. pro prodige. Hisp. gastado-
 ramente, costosamente, inuentum nu-
 per est.

prodigentia. æ. non legi nisi apud Tati.
 lib. 13.

proditas antiquum & obsoletum est.

proficio. is. significat tam sibi quam alteri
 prodesse, quanuis Lau. in Rauden. id ne
 get. vt apud pli. lib. 28. c. 17. & 18. & lib.
 31. c. 11. & lib. 32. c. 9. & 20.

Proficiuus. pro utile, commodum, non est
 in codicibus latinis obuium.

Profunditas. tis. pro crassitudo. inis. nõ est
 admodum castum.

Prolongo. as. protraho, differo, produco.
 Hisp. alargar. barbarum est.

Pro mea virili, aut pro virili. sine substanti
 uo parte, non memini legisse.

Pronosticor. aris. Astrologorum est pro
 auguror, diuino. as. aut præfagio & præ
 dico. cis. Ci. in amici. Nõ libet augurari.

Pronosticum. pro diuinatione eorundem
 est.

Propalo. as. pro propago. as. dilato. as. Hi
 spa.

spa. enfanchar, non est Latinum.

Properanter. pro propere, properanti festinatione. His. prestamēte, obsoletū est

Proportionaliter. p rata portione, æquis partibus philosophicum est.

Pro qualitate temporis. rei. aut loci dicūt aliqui & rusticè, pro quo Latini enuincāt pro tēpore, pro re, pro loco. Verg. egl. 7. Nunc te marmoreum pro tempore fecim⁹. Sallustius, ipse pro re, paulatim procedere, sic dicimus Pro opibus, id est secundum facultatem opum.

Profapia. piæ. Antiquum ac obsoletum verbum esse asseuerant Cice. libr. 1. de Vniuersi. ac. Quintil. lib. 1. c. 11. & lib. 18. c. 3. inuenies apud Plau. & Catone. Progeries dicitur v̄sitate. Eo etiā vt. f. Marti. Capella. lib. 7, in principio, & Messala Coruin⁹ orator. li. de progenie Oētauiani Augusti. Inquiēs, & tuæ verutissimē gētis p̄fapiā. & Sue. Trā. in Galba. c. 2

Prostitulū. li. Ecclesiasticū est pro ganeū, ei, aut lupanar, non legi apud nominatum autorem.

Proteruia. æ. pro proteruitas. tis. Hisp. defuerguença, rarum est.

Pro viribus & posse. aiunt aliqui, pro eo-
 q̄ latini dicūt, pro virili parte, summa
 ope. Vt Sallustianā illud, summa ope
 niti decet. & apud Cice. & Terent. quā
 tum possum.

Prouisor. pro eo qui prouidet, & vicarius
 est, aut adiutor episcopi, aut alicui⁹ præ
 fidis nouitiūm verbum.

Proximior. barbare formatur compara-
 tiuum à Caio Iuriconsulto in. l. Adeò
 equidem. §. Infula. ff. de acquirendo re-
 rum dominio. Quod si alteri parti pro-
 ximior sit. Proximior finxit compara-
 tiuum à superlatiuo proximus, cum de
 beꝝ dici propior.

Puriter. pro purè nō est admodū frequēs.
Pusillanimitas. pro anim⁹ pusillus, aut ani-
 mis angustus, inuentum nuper est.

Pusillanimiter, pro timido animo, aut de-
 misso, fracto, ex eadem officina prodijt.

Pusillanimus. aut pusillanimis, pro habēs
 parum animi, aut qui est mentis angu-
 stæ, & humilis, aut angusti animi, aut pu-
 sillanimi rusticum est. Cicer. lib. secun-
 do. epi. 18. ad Caninium. Illud est pusil-
 li animi.

67

Q
DE INCIPIENTIBVS

à litera. Q.

Quadratum. ti. Substatiuum pro quadrum. dri. non legitur nisi apud Geometras. Cice. in Orato. in quadrum redigas. dixit.

Qua mala valetudine. aut ægrotatione, aut inualetudine laborat frater, pro quo morbo, malo, vitio.

Quallo. as. pro retracto. as. Hispa. dar por ninguno. Barbarum est. Pl. lib. 10. epi. ro. in fi. Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent, ita ne multorum seueritas subruat factas, ante aliquantū temporis retractari, atq; in irritum vendicare non oportet.

Quis vel qui, quando ponitur inter duo substantiua appellatiua, vtrique posse referri, docent Grammatici. Nos verò elegātius cōuenire cū sequenti quā cū antecedēti, profitemur, quod hisce exemplis manifestū fiet. Cic. in somnio. Scipionis. Nihil est enim illi principi deo, qui omnē hunc mundū regit, quod qui dē in terris fiat acceptius, quā concilia,

Qcoetusq; hominū quæ ciuitates appellā
tur. Idē Cic. In eodem Scipionis loco.
Hisq; animus datus est ex illis sempiter
nis ignibus, quæ Sydera & stellas voca
tis. Idē Ci. in eodē. Homines enim sunt
hac lege generati, qui tuerentur illu glo
bū quæ in hoc tēplo mediū vides, quæ
terra dicitur. Idē Cic. lib. 1. de legib. Ani
mal plenum rationis & consilij, quē vo
camus hominē. Idē Cic. in Parad. 1. Qui
bus tandē gradibus Romulus in cælu
ascendit, his ne quæ isti appellāt bona?
Idē Cic. pro Sestio. Tu domicilia cōiū
cta quas vrbes dicimus. Quintilia. accen
tus, quas Græci prosodias vocant.

Quis vel qui. Doctissimus Antonius Neb.
lib. 4. c. 16. ait. Si quis vel qui ponitur in
ter duo substantia, quorum alterū est
propriū, semper ad illud est referen
dum, quod non semper ad illud sit re
ferendum, hinc patet. Cicer. li. 2. de Na
tu. Deo. Proprius â terra Iouis stella fer
tur, quæ Phaethō dicitur. Idē Phil. 1. Cū
autē me ex Sicilia ad Leucopetrā quod
est promōtorijū agri Rhegini veti tulif
sent. Phil. li. 31. c. 4. p̄ditur certē in Cre

ta, expugnato oppido quod vocatur Arcadia, cessasse fontes. Tit. Li. Hercules sacrificium fecit in eo loco, quod Pyra appellat. Pappo. Mela. ab eo flumine quod Saliā appellat. Cic. in som. Scipi. quod Oceanum appellatis in terris, conuenit & refert antecedens mare.

DE INCIPIENTIBVS

à litera. R.

R Amentum futuri. Vide quid sit apud Celsum. li. 5. c. 6. Raspa de cuero.

Rare, rareter. pro raro verba rara sunt.

Ratifico. as. pro ratum facere, aut ratum habere, ex aliquo pistrino prodijt.

Rationabiliter. pro probabiliter; certa ratione, probabili ratione, excogitatum à re pertoribus imperitis est.

Raucesco. cis. non legi apud idoneum auctorem, pro raucus sio. Hispa. enronqueer se,

Rebellis. le. pro re quæ rebellat vel qui à Repub. deficit. His. cosa q se amotina y leuanta contra el rey, o republica. Non dum mihi (quod meminerim) obuium fuit.

Recapitulare. & recapitulatio. pro perorare,

R

- rare, & peroratio, & enumeratio Græce
ἀνακαιφαιλασίωσις nō adeo recepta sunt.
- Recelator. oris. pro receptor. toris. Hispa.
 encubridor Scythicum est.
- Reddere tristem. lege facere tristem.
- Redditus. tus. pro vectigal. lis fructus. tus.
 Hisp. renta. non est frequens.
- Redundo. as. non regit gentium sed ablati
 uum: quod autem Antonius in primo
 verborum ordine posuit, caret exem-
 plo.
- Reduplico. as. pro conduplico. as, ne vta-
 ris, non habens bonorum exemplum
 quod sequaris.
- Refocillo. as. pro reficio. cis. rarū est. His.
 recrear.
- Regificè, antiquum est, regie vsus est. Cic.
 Hisp. realmente.
- Registrum seu Regestrum. non legi apud
 antiquum aliquem. Cic. 3. in Verrem.
 literas publicas vocat, in literas publi-
 cas retulurūt, inquit. Regestum latina
 vox est quando significat terram è sulco
 egestam, quæ in altiori sulci parte ma-
 net, qua Colu. utit. Bude. putat posse di-
 ci in prima significatione. Vopisc^o q̄ tā-
 tum

tum in historia est credendus, registris scribarum dixit.

Regulariter. pro ad regulam. Hisp. Regularmente, aut secudum normam, aut legem Grammaticorum est.

Relatiuus. pro cadens sub eadem ratione Grammaticum verbum est.

Relector, toris. His. Repetitor nouum est Cice. lib. 9. ep. 18. Hypodidascalus vtitur. Alij coadiutorem, submagistrū, sup primarium, submonitorem appellitant nouis nominibus & ab eis excogitatis.

Repulsio, onis. non legi pro repullus, us. aut repulsa, æ.

Repurgatio. pro purgatio, aut purgamentum non legi nisi apud recentiores Iuriconsultos.

Repurgium, ij. pro purgatione seu purgamento Iuriconsultorum est, vt. l. Aquarum. Cod. de aquæ ductibus. Repurgū formarum facere non curent.

Reputatio, onis. est id quod contemplatio, imaginatio & considerantia. Pl. lib. 7. c. 12. Similitudinem quidem in mente reputatio est. & li. 10. c. 37. Harum volatus in reputationem cæterarum quoq; vo-

R

- lucrum nos impellit. Nō est idem quod existimatio. *Hif.* La reputaciō y estima.
- Refano, as. non memini legere nisi apud *Lactan.* lib. 5. cap. 23. omnes qui refanati fuerunt.
- Res mobiles. pro supellex, *lis.* Jurisconsultorum est. *Hor.* li. i. *Saty.* 6. vilis cum pa-
tera guttus campana supellex.
- Restauro, as. elegantius est restituo, reficio
Hif. Reparar.
- Retis, *tis.* inusitatum est pro irretio, illa
queo, as.
- Retributio, onis. vsurpat *Lactan.* lib. 6. c. 18
quæ retributio contumelia.
- Reuelo, as. pro indico, detego, profero ra-
rum est.
- Reuerbero, as. pro repercusio non legitur.
Reuerberatus apud *Sene.* lib. 4. c. 8. na-
quest. vidi. Ita reuerberat⁹ in se recurrit.
- Reuerberatio. pro percussus, us. est vul-
gi verbum ac *Philosophorum.*
- Reuolutio, onis. pro cōuersio aut circulus
& ambitus anni *Astrologorum* est.
- Ridicularis, *le.* pro ridicularius, aut iocula-
ris inusitatum.
- Ridiculosus. pro ridibundus aut valde ri-
dens

dens ne vtaris.

Rigurositas, tis. pro seueritas, tis. non est Latinum.

Ringo, gis. non inuenio, sed ringor, eris.

Hif. Reñir.

Risibilis, le. pro qui potest ridere, Dialecticorum est.

Robuste. pro neruose & fortiter, inuētum à recentioribus est.

Roratio, onis. non est ipse rorandi, aut aspergendi actus (vt putant aliqui in suis lexicis) sed est morbus in vite, cum deflorescens irrorat, vt tradit Theophrastus. lib. 4. c. 16. planetarum. Quod vitiū quare fiat tradit idem Theophrastus li. 5. c. 3. de causis Planetarum.

Rubedo, inis. pro rubor, oris, non ieperi apud idoneum autorem.

Rubeus, a, m. pro ruber, bra, brum. aut rubens. Hif. Colorado, suspectū verbū est. oēs Latini clamātes vbi rubeo inuenitur aut rubeos legi deberi rubro. aut rubros Inter quos est Hermolaus ille Barbarus variæ reconditæque eruditionis.

Ruditas, tis, p ingenij infirmitas & stupor.

Hi. Rudez. vox cū tēpore Gothico nata.

DE

S
DE INCIPIENTIBVS
à litera. S.

SAepe, sæpius. Nuper ex Barbarorū officina prodijt, pro nimium sæpe. Cice. lib. 2. De finibus. Vel potius nimium sæpe. Idē. lib. 1. De Inuentio. Sæpe & multum, pro eodem est vsus inquiring, sæpe & multum hoc mecum cogitavi.

Sagēna, æ. non æque vsitatum à Latinis vt rete, tis. est omnino Græcum, illi sic. σαγην, ηο.

Sagitto, as. pro configere sagittis non recipitur. Hisp. A saetear. Cic. lib. 4. Acade quaest. Cum vt Erillhei filios ita suos cōfigebat sagittis. obuium est hoc verbum apud Cice. dicitur & spiculum torquere. Virg. Egi. 10. spicula torquebat Licio Gorthynia cornu. Vnde & sagittator, pro sagittarius barbarum ite est. Hisp. Bellestero o flechero.

Salarium, ij. pro merces, præmium, rarum est.

Saltatus, tus. legi apud Liui. lib. 1. ab vrbe cond. & Lactan. lib. 1. ca. 21. Saltatu tripudiant.

Saluo,

Saluo, as. rarum est, pro libero, seruo. semel eo utitur Cic. in Pisonem. Me posse iterum Rempub. saluare.

Saluator, oris. non receptum est à Latinis illis antiquis, pro eo qui salutem dedit. Cic. in Verrem. Cum non solum patrum illius insulæ sed etiam *σωτήρα* scriptum vidi Syracusis. Hoc quantum est? ita magnum vt Latine vnoverbo exprimi nō possit, is est nimirum *σωτήρ* qui salutem dedit. Lactan. frequēter eo vsurpat, cum diuo Hieronymo cæterisque ecclesiasticis scriptoribus & bene. Pli. & Liuius Seruator sunt vsi.

Saluum conductum. non recte dicitur pro fides publica. Sallust. comes eius qui Romam fide publica venerat. Hisp. Dicitur saluo conduto, o seguro o seguridad. Liuius, ipsi se ituros professi sunt, fide accepta à legatis vim affuturam.

Sanè. pro salubriter. Hisp. Sanamente, nō legi, nisi quando est aduerbium affirmantis pro certè.

Sapidus, pro conditus, & res saporis iucundi. Hisp. Cosa sabrosa, in elegantium officina non inuenitur.

Sauanum, i. pannus lineus asper, quo in coquinis ad vasa abstergenda & carnes excandandas coqui videntur. *Hisp.* Trapo o paño de lino: ex *Apitio* lib. 6. ca. 5. & 6. & lib. 7. c. 6. à Græca voce. σαβανόν. το.

Scabrositas, tis. pro scabritia, æ. *Hisp.* Aspreza non admittimus.

Scachus, i. pro calculus. *Hisp.* El trebejo con que se juega al axedrez non legi apud Romanum aliquem antiquum. *Martialis*. Calculus hic gemino discolor hoste perit, idem est latro, & latrunculus.

Scarifico, as. scal pello refecare. *Hisp.* Sajar ex *Pli.* lib. 32. ca. 7. Dentium dolores sedantur, osibus draconis marini scarificatis gingiuis.

Scholasticus, ei. vox Latina est, quam inuenies apud *Pli.* *Iun.* lib. 2. ep. 3. & lib. 1. ep. 24. & *Quintil.* lib. 7. & 4. c. 2.

Scholaris, non est ita Latinum pro Scholasticus, nunc sit substantiuum, nunc adiectiuum, ego saltem apud autorem optimum non inuenio.

Scibilis non legitur, pro quod non potest fieri.

Scribo tibi. Latine dicitur, vt scribo ad te
Cice.

Cicē. lib. 15. ep. 1. De Antonio iam antea tibi scripsi. Idem lib. 3. ep. 15. ad primam tibi hoc scribo. Idem lib. 11. ep. 11. scripsi tibi quæ hic gererentur. Et sic alijs in locis sæpissime apud hunc autorem.

Secrete. non legitur, sed secreto aduerbiū. His. Secretamente. Iuue. Quis fercula decem secreto coenauit auus. apud Cic. frequentissimum est.

Secundum quod. pro vt. Hisp. Segun que. Quintil. lib. 4. c. 1. pro vt asperi. leues, iucundi. Horat. lib. 2. Saty. Vernasque procaces pasco libatis dapibus, pro vt cuiq; libido est. ita leges apud Cicē. & reliquos.

Sedule. rarissimum est pro sedulo, quo vtitur Colu. lib. 9. c. 9. Semper quidem custos sedule circuire debet aluearia. Cicēronianum est sedulo. Pro Cluētio. Hoc quanquam sedulo faciebat.

Sensibilis. rarum verbum, apud antiquos non legisse memini.

Separatio. pro dissidium, diuortium rarū est.

Septimana, & non inuenio apud proceres
Lati-

S

Latinos. Hebdomada dixit Cice. lib. 19. ep. 9. Ne in quartam hebdomadam incideres.

Seruitor, & seruiens. inaudita sunt pro ministro.

Seta, æ. pro linea piscatoria. Hisp. Sedal. nō legi. Pli. lib. 24. c. 9. cum ex ea linea piscatoria apud eos factitari docuerim.

Significantia, æ. pro significatio dixit Latin. lib. 4. c. 26.

Significatum, ti. pro significatus, tus. aut significatio, onis. non inuenio in genere neutro nisi à Grammaticis prolatum.

Silatam, ti. pro ientaculo autore Festo veteres dixerunt. Vendit ientacula pistor Martialis dixit.

Similissimus. Barbarum est, quanuis aliqui id non refugiant.

Syllogismus. pro ratio aut ratiocinatio nō tantū Dialecticorum est. Quinti. enim eo li. 3. c. 7. & li. 1. c. 7. vitur.

Syllogizo. pro ratiocinor, aris. aliqui perperam dixerunt.

Symmetria, æ. est proportio & cōmensuratio, cuius verbi non est Latinum nomen quo interpretemur autore Pli. lib.

38. c. 4. non tamen verebimur eo uti. Pl. in eodē loco. Et Symmetria diligentior. Vitruuius li. 3. c. 1. Aedium compositio constat ex symmetria. Idē ibidem. Ut proportionibus & symmetrijs separate. Pl. li. 37. c. 10. Primus symmetriam picturæ dedit. Et ultra, quē in symmetria mirabatur Apelles.

Sistrum, i. sonaja como de folias. Martia. lib. 14. hæc quatiat tenera garrula sinistra manu. Est etiā cornu recorum. His. Corneta.

Solamen, inis. Poëticum est, solatium oratorium.

Solarium, ij. pro tabulatum rarum verbū est. His. Solana, o terrado. Est solarium apud Ciceronem. li. 4. ad Heren. & pro Quintio. Horologium solis.

Solennizare. pro diem festum agere, non est Latinum. Cice. in Verrem. Vbi adhuc vsq; tempus Syracusani festos dies anniuersarios agunt. Est nanque diem festū seruare. His. Guardar la fiesta. quod & celebrare diem dicitur. Cic. in Catili. Celebratote illos dies cum coniugibus & liberis vestris.

S

Solubilis. pro solutilis scripsit Lactan. lib.
7. c. 3. Mortalis atque solubilis. Sueto. in
Nerone. c. 34. solubilem nauem di-
xit.

Somnolentia, & pro sopor non vidi.

Somnolentus. pro somniculosus legi apud
Solinum. c. 23.

Sonatio. non legitur, sed sonitus.

Sonoritas. pro sonorum, non est Latinitate
donatum.

Sparsim. rarum est pro sparse.

Spatha, &. vilitatius est gladius. Celsus. lib.
7. ca. 12. Spathæ simile dixit. Apud Apu-
leium & Vegetium etiam inuenies, ve-
rum non sunt adeo Latini, ideo non val-
de imitandi.

Specialis. pro præcipuus rarum est, legi se-
mel apud Quintil. lib. 5. c. 10. Si illud ge-
nerale tempus, hoc speciale.

Sperma, atis. Græcum est pro semen.

Spero me amare literas. Hanc locutionem
aliqui formidant, & contemnunt. Cum
Terent. in Eunu. ac. 3. Sc. 3. sic loquatur.
Spero me habere. Quintil. in Gladiatore
Vt animadvertere vos spero.

Spontaneus, a, m. rarum est, legi apud Pli.
li. 28.

li. 28. c. 7. aut in virginea ætate spontanea.
& Solinum. li. 4. Quem spontaneo dano
abijcit. Frequētius est voluntarius, a. m.

Squinantia, æ. pro angina Medicorum est
Græcè dicitur σινανθια.

Sternutatio. pro sternutamentum non
legi.

Subalterno, as. pro subiungo non reperi-
tur.

Subiugo, as. pro subigo, gis.

Sublanno, as. & sublannatio, & sublannator
nō legi apud antiquos Latinos pro deri-
deo, illudo.

Subtus, pro sub, rarum est, utitur eo Mar-
cus Varro. lib. 2. c. 9. De re rust. & Lu-
cre. lib. 6.

Successiue. Hisp. Por orden, después, non
legitur: deinceps, deinde Latina sunt,
Cic. lib. 2. ep. 7. Iure præsertim quos vi-
deo deinceps tribunos plēbis per trien-
nium fore. Verg. in Bucō. Incipe Da-
meta, tu deinde sequere Menalca.

Succussio, onis. pro terræ motu, inuenies
apud Sene. lib. 6. c. 21. natu. Quæst. Alte-
ra succussio est.

Sufficienter. pro satis commode.

Sufflatus, us. pro spiritus, tus. aut sufflatio,
onis, non legi (quod meminerim)

Summo, as. pro subducere summam, aut fa-
cere summam, non legi. Ultima duo Ci-
ceroniana sunt. Vt ad Atti. lib. 5. sed sub-
ducamus summam. Idem lib. 1. ep. 9. ad
Lentulum subductis rationibus summā
feci cogitationum mearum.

Superabundo. pro supero.

Superciliosus, non vidi.

Superfluitas. pro redundantia rarum est.

Superfluus, a, m. pro superuacaneus, redū-
dans, non legi, nec eius aduerbium Su-
perflue, nisi apud iuniores qui verbo-
rum non sunt inuectores, sed castitatis
custodes.

Superioritas, tis. pro præstantia.

Superiuis. pro supersum.

Supra. locum significat contiguum, vt Grā-
matici loquuntur, quāuis Laurētius Po-
giū taxans. li. 1. Dialogi. id neget. Quod
patet apud Ci. li. de nat. Deo. Homines
sub terra habitātes, qui nunquā existent
supra terrā. Idem in eodē li. Mare quod
supra terram est. Idem li. 1. de Diuina. se-
interfectū in plaustrū à caupone esse cō-
iectum

iectū, & supra sterco iniectū. Idē in eo.
 li. Cotē illā diuisam in comitio supraq;
 impositum puteal accepimus. Idē. dra-
 co subter supraq; reuoluens sese. Pli. in
 procemio. li. 33. Immo vero delicata es-
 set vita, si nihil aliud de ea nisi quod su-
 pra terras concupisceret. Idē li. 9. c. 31. lo-
 cūstæ & reliqua tenuioris crustæ ponūt
 oua supra oua, atque ita incūbant. Tirus
 Li. lib. 1. ab vrbe cond. Prædonū agmen
 fefellit supra mōtes Prænestinos ductū.
 Oui. li. 1. Metamor. supra profundū ex-
 tatem atq; humeros innato murice. Co-
 lu. lib. 5. c. 10. Cinerem supra terram ini-
 cito. Reliqua vidē in annota. Sylua.

Sustentaculum, li. pro fundamentum, ti.

Sufurratio, onis, non est ex Latinarum vo-
 cum grege pro Sufurrus, ri.

Sufurrator, oris, aliquib⁹ in vsu sine autore
 est pro vituperator. Cic. li. 1. de Diuinat.
 vituperatores inuidos cōfutare, dixit.

Sutura, æ, la iūtura de la calaueria o de vn
 huesso cō otro. ex Celso li. 8. c. 1. Raro aut
 caluaria solida sine futuris est. Frequens
 est in eodem capite vsus huius verbi.

DE INCIPIENT. à litera. T.

Tantum feci quod venires. Barbarum est pro perfecti vt venires. Cic. ad Marium li. ii. ep. 27. Perfecti vt ille me diligeret. Terent. in prologo Hecyræ. Perfecti vt spectarentur.

Tempestuosus. pro procellosus rarum est.

Tenaciter. pro pertinaciter rarum est.

Tendicula, æ. pro laqueus, ei. Vfus est Lactan. lib. 6. c. 2.

Teneor dicere, loqui. i. obligor. legitur apud Latinos. Ci. 3. in Verrè. cū manifesto teneatur, si reticeat, & absit. Idè. 4. Verrè nemo ita in manifesto peccato teneatur.

Tepeditas, tis. pro tepor, oris.

Thermospodiu, i. Cibus calid⁹ aut feruid⁹. In. Rescaldo. Apiti⁹. li. 4. c. 2. & Thermospodio, hoc est cineri calido, impones.

Thesaurus. non tantum est, quædam vetus pecunie depositio, cuius non extat memoria, vt iam dominum non habeat. Est namq; etiã alicuius rei repositorium inde à Cic. lib. 1. de Oratore. Memoria dicitur omnium rerum thesaurus Pl. lib. 10. c. 72. Condit in thesaurum maxillarū cibū sphingiorū & Satyrorū genus, loculos & cavitates maxillarū vocauit Plinius

nus thesauros, quoniam ibi reponetur
 cibus, vt mandatur postea, quemadmo-
 dum & simix faciunt. Illudq; Math. c. 2.
 apertis thesauris suis obtulerunt ei mu-
 nera, aurum, thus, & myrrham, sic intel-
 ligendum. i. apertis capsis & reposito-
 rijs vbi illa munera afferebant Magi
 Pli. li. 17. c. 14. Tradunt & monedulam
 condentem semina thesauros cauerna-
 rum eiusdem rei præbere causas. The-
 sauros cauernarum dixit locos, vbi con-
 debant monedulæ cibus.

Theaurizo, as. nō legi nisi apud interpre-
 tes. Cic. lib. de Senect. obruere thesau-
 rum. Vtitur Cice. 4. in Verrem. Facere
 pecuniam, quibus nam rebus in ea pro-
 uincia maximam vno anno pecuniam
 facere posse. sic significat in Verrem.

Terrefacio, is. pro terrifico, as. non legi.

Terreus, a, m. pro terrenus, a, m. non memi-
 ni apud probatum legisse.

Territamentum, ti. pro terror, oris aut ter-
 riculum, li. non est castum.

Tertia vice. p tertio, Grāmaticus mod^o lo-
 quēdi. Terē. in Eun. ac. 3. Sc. 3. Nō hercle
 veniā tertio. Pl. li. 2. ep. 14. Idē tertio quis
 diceret, quæ scit.

Textus. pro exemplari, Barbarum putat
Georgius Merula.

Tinace a, m, li. pro labrum, vas quo laua-
mur. Sarmaticum verbum est.

Tonatio, onis. sonitus in fulminis iaculatio-
ne. Sene. lib. 2. c. 12. Natu. quaestio. Tona-
tio sine ictu, est crepitus ex nubiu ictu,
frequentiora sunt tonitrus, us, aut toni-
trum, ui.

Torpedo, inis. pro torpor, oris. Hisp. Ento-
mecimiento rarum est, apud Plin. lib. 32.
c. 1. piscis est.

Tortorius, a, m. pro tortorius, a, m. non vidi.
vnde Lau. qui dixit tortorium instrumē-
tum finxit sibi vocabulum.

Tortura, x. pro tormentum Iurisperito-
rum recentium est, non Latinorum. Ho-
rat. Invidia Siculi non inuenere Tyrāni
maius tormentum,

Totaliter. pro omnino, aut prorsus barba-
rum est. Hisp. Del todo.

Totus, a, m. Datium toto terminat apud
Solinum. c. 3. Cum itaque haec diffini-
tio toto orbi placuisset.

Tradere oblivioni. Grammaticum est, pro
dare oblivioni, aut obruere oblivione.

Hispa.

Hisp. oluidar. Quo vtitur non satis Latinè Donatus in Teren. Heau. ac. 2. sc. 3

Trahere gratiã. pro inire gratiã. Cornel.

Taci. lib. 3. & Iusti. lib. 2. scripserunt.

Transuersè. pro in transuersum, aut extrãuerso, aut de transuerso, non est vox à latinis vsurpata.

Triclinarium. ij. id quod tricliniũ. ij. Varro li. 1. de re rust. c. 13. quo elaborant, ut spectet sua æstiuatriclinaria ad frigus oriētis. Pli. li. 19. c. 39. qua purpura quis non iã (inquit) triclinaria facit.

Trigies. pro trities sine autore aliqui malè vtuntur.

Trinus. Lau. li. 3. Eleg. c. 5. nō reperi in plurali asseuerat, in quo falli ex his autoribus patet. li. 11. ep. 17. ad Atti. Casu enim trinas acceperã. Idē in Luciũ Pisonē. Nulla trinis æstiuis gratulatio. Pli. li. 2. c. 54. Iouē enim trina iaculari. Plura de stimoniam in Anno. Sylua mea inuenies.

Triobolaris. e. pro re nullius pretij nō vidi apud autorē classicũ. Sed Plau. pro eo vtitur trioboli homo in pœnulo. ac. sc. 2. Non ego homo trioboli sum.

Tristo. as, nō legi apud autorē latinũ, sed

illius cōpositū cōtristō, apud Verg. Va-
 leriū Flaccū, & apud Cæliū in ep. 6. li. 8.
 Tūba. ē. pro tumulus nō legi apud Latinos
 Tūc tēporis. Hæc phrasis ab aliquibus re-
 ijicitur tanquam barbara iniuste, legitur
 apud Iusti. li. 1. sed de gente obscura tūc
 temporis. Idem lib. 3. Parua tunc tem-
 poris classe in AÆgyptum missa vires
 Atheniensibus erat. & lib. 8. qua insi-
 gnis præter cæteros tunc temporis ha-
 bebatur. Idem lib. 42. inuenies etiā Sex-
 tum Rufum lib. de Historia Romano-
 rum sic locutum. qui tunc tempore va-
 lidiores erant. Et Messalam Coruinum
 Oratorem li. de Augusti progenie. Ibi
 tūc temporis Iustinus Rex Fauni filius
 gentibus imperabat. Quam locutionē
 apud Ciceroniani sæculi scriptores nō
 reperies. Quam tamen libenter D. Hiero-
 nymus in Isaia: prologo est usus.

Tutamen. inis. pro munimentū & defensio.
 Poëticum est. Verg. lib. 5. AENEI. De-
 cus & tutamen armis. Quo Seneca est
 usus li. 1. de tranquillitate vitæ. c. de exer-
 citatione animi. Ita nobis animū ad re-
 rum ciuiliū tutamen parantibus.

Tute

Tute & Tuto. dicitur sed frequētius tutò.
 Cic. lib. 3. ad Here. vbi de genere demō
 stratio loquitur, quamq; tutè cauteq;
 egerit intelligatur. Idē lib. 3. in fine ge-
 neris deliberatiui, eum tutè viuere, qui
 honesto viuat.

DE INCIPIENTIBVS

à litera. V.

Vaco literis. à recentioribus vsurpata
 locutio, pro studeo.

Vagabundus. a. m. pro vagans.

Valor. oris. pro pretium. ij. nō memini le
 gisse.

Vanè. pro inaniter,

Vara. x. pro pertica aut fustis, legi apud
 Colu. li. 5. c. 9. Hoc autem facile contin
 git si prius varā feceris.

Vaticinium. pro vaticinatio.

Vbilibet non inuenio apud autorē ido-
 neum vt Antonius vult in aduerbijs
 loci, nisi quando sunt duæ partes.

Vegeto. as. pro recreo. inuentum est.

Vehementia. pro acrimonia rarum est.

Vellicatio. onis. p. obtrectatione. His. mur
 mura

V

Vmuraciō latinū est. Sene. li. de vita bea-
ta. c. 5. sed etiā vellicationes effugerit.

Vēdo libertatē pro auro. pro vēdo liber-
tatē auro rusticus sermo est, vnde min⁹
elegāter dicit, non bene pro toto liber-
tas venditur auro. Nunquā enim iun-
gemus præpositionē, pro, cū verbis emē
di nec vendendi.

Veneno. as. Lucretius est vsus pro infice-
re veneno, aut infundere venenū alicui
Hispa. emponçoñar, o cechar ponçoña.

Venenosus. pro venenat⁹ castū itē nō puto

Ventositas. tis. pro inflatio. onis.

Venusto. as. pro honesto. as. non legi.

Verbositas. tis. pro loquacitas, aut garruli-
tas non legi.

Verifico. as. pro cōuincor. cis. fictē opinor

Veriloquus. a. m. pro veridicus. a. m.

Verriculū. li. nō est ita in vsu apud latinos
vt rete. tis. Hisp. red con que pescamos

Versabilis. le. Seneca lib. 6. ca. 16. vtitur in
Naru. quæsti. & tam versabile & vaga-
rione gaudens.

Vetatio. onis. pro eo quod. Hispa. dicitur
el vedamiēto, nō inuenio nisi vetitū. ti.

Cic. li. de legi. Iusta ac vetita populorū

Vexa

Vexabilis. apud Lactan. inuenies. li. 7. c. 4.

Vexabilibus membris indueret.

Vexillifer. pro signifer.

Victoriosus. pro victor obsoletum est.

Videtur quod dormitis. & similes orationes insoletæ sunt. Verbum videor debet conuenire cū persona cui aliquid videtur, & oratio quæ sequitur per infinitiuū est conficienda, quāuis sensus sit ex alijs modis, vt videmini dormire, vigilare.

Vigilatio. pro vigilia.

Vinitor. oris. nō est qui vinū tractat. Hisp. vinatoro que trata en vino. sed rusticus est vinearū cultor. Hisp. peon que caualas viñas, o cauador de las viñas. Verg. lib. 2. Georg. Cū canit extremos effœus vinitor antes. Virde Colum. li. 2. ait, se parandi sunt oratores à vinitoribus.

Virilitas. atis. legi apud Sene. li. 7. c. 31. Natu. quæstio. Alius genitalia excidit, per quæ virilitati fiat iniuria.

Virtuositas. tis. pro virtus, aut honestas, nullus Latinus dixit.

Virtuosus. pro honestus, studiosus non reperi apud probatum autorem.

Vitupe

Vituperandus. pro vituperabilis. *le.*

Viuifico. *as.* legit Lactan. *lib. 4. c. 19. ibi.* viuificabit nos post bidum.

Vlterius. inuenies apud Oui. *lib. 2. Meta.* necabit vlterius. & Lactā. *lib. 1. c. 22. Pro* cedamus igitur vlterius.

Vlteroneus. *a. um.* pro voluntarius non legi nisi apud Senecā in *Quæstio. Natu.* *lib. secundo. cap. 39. & cap. 59. & Do-* natum in *Teren, cōmentarijs* . 2. *scē. 1.* in *Eunu.*

Vnanimiter. pro vna mente, vno ore.

Vna vice. pro semel, non dicitur latinè.

Vnguentum. *ti.* pro medicamento *ti.* vt vulgus cogitat non est latinū. *Vnguen-* tū nāq; est multorū odorū ad delicias & luxuriam mistura. *Hisp. los olores.* vt obuia bonorum autorū monumēta ostendunt, & probant.

Vniformis. & *e.* pro vniuismodi. *Cice. de* vniuersitate. *Materia* semper est vniūq; modi.

Vnio. *is.* pro congreo. *as.* non meminisse apud autorem aliquem.

Vnio. *onis.* pro concordia aut vnitāte nō legitur apud probatum aliquem autorem quod

que I meminerim.

Vniuersalitas. pro vniuersitas Dialecticis
& Philosophis est familiare. Cice. li. 2.
de natu. Deo. licet enim contrahere vni
uersitatem generis humani.

Vniuersaliter. pro vniuerse, generaliter.

Vnus aut duo. pro vnus aut alter rusticus
est sermo Pl. lib. 2. ep. 13. vnus aut alter
aut potius vnus.

Voluptuosus. pro voluptarius, iucundus
rarum est.

Voracitas. tis. non legi pro ingluuies. Te-
ren. in Eunu. ac. 5. sc. 4. harum videre in
gluuiem.

Vrbs. bis. pro ciuitate & ciuium multitu-
dine posuit Verg. lib. 2. A Enei. Inuadūt
urbem somno vinoq; sepultam. & Iu-
sti. lib. 43. Urbemq; somno ac vino se-
pultam armati inuaderent. Quintil. in
procemio lib. 1. Qui regere consilijs, vr-
bes, fundare legibus, emendare iudicijs
possit. Idem. Quintil. lib. 8. c. 6. Ait per
methonymiam dictum.

Vua. x. est botrio vitis. Hisp. raziino, ra-
cemus idē est, sed in vite pars vuae est.
His. gajo. Pl. li. 14. c. 3. quādo non race-

mos, sed vnas alias gerunt. Seruius apud
Verg. li. 2. Georg. Et turpes auibus præ
dat, fert vna racemus. Ibi ait. Sanè race
mus botryonis est pars. Calu. li. 12. c. 39.
vnam præcoquã benè matutam legere
acina arida aut vitiosa reijcere. Nucle⁹
aem granum est. Hispa. el granillo de
la vna.

DE INCIPIENTIBVS

à litera. Z.

Z Amalothū. i. pro veste vndulata. His.
chamelote. omnino Sarmaticum
verbum est. Pl. lib. 8. c. 4. vndulata ve
stis primo lautissima fuit.

Zamia. x. nux pinea que in arbore ipsa se
diuidit. Hisp. piña abierta. ex Pl. lib. 16.
c. 26. Quæ se in arbore ipsa diuisere vo
cantur zamiz.

FINIS.

SALMANTICAE,

Excudebat Mathias Mares. Typographus.

BIBLIOTECA DE LA
FACULTAD DE LETRAS
- DE -
GRANADA

Entre muller y estudio
dia del angeli de la guerra
primero de marzo 21/75

